

Urząd Statystyczny w Opolu

Statistical Office in Opole

**RAPORT O SYTUACJI
SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ
WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO
W 2015 R.**

**REPORT ON THE SOCIO-ECONOMIC
SITUATION
OF OPOLSKIE VOIVODSHIP
IN 2015**

Maj 2016 May

ZESPÓŁ REDAKCYJNY *EDITORIAL BOARD*
URZĘDU STATYSTYCZNEGO *OF STATISTICAL OFFICE*

PRZEWODNICZĄCY *PRESIDENT*

Janina Kuźmicka

REDAKTOR GŁÓWNY *EDITOR-IN-CHIEF*

Maria Mołodowicz

Opracowanie merytoryczne *Editors supervisions*
Zespół pracowników Opolskiego Ośrodka *Team of the Opolski Centre*
Badań Regionalnych: *for Regional Surveys:*

Joanna Biernacka, Beata Dzierżanowska, Brygida Grzesiak, Małgorzata Kania,
Elwira Kunicka, Sylwia Lew, Joanna Sobiech, Izabela Wieszczyk

Redakcja techniczna, skład *Technical supervision, typesetting*
i grafika komputerowa *and computer graphics*

Jolanta Bardoń

Projekt okładki *Cover design*

Lidia Motrenko-Makuch

Przy publikowaniu danych Urzędu Statystycznego prosimy o podanie źródła
When publishing SO data please indicate source

ISSN 2084-672X

Publikacja dostępna w Internecie *Publication available on the Internet*
<http://opole.stat.gov.pl>

Druk: *Printing:*
Zakład Wydawnictw Statystycznych *Statistical Publishing Establishment*
Warszawa *Warsaw*
Nakład 25 egz. *Edition 25 copies*

PRZEDMOWA

Urząd Statystyczny w Opolu przekazuje Państwu kolejną edycję „Raportu o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa opolskiego w 2015 r.” prezentującego warunki społeczno-gospodarcze regionu na tle kraju i w porównaniu z innymi województwami. Zachowany zakres tematyczny oraz układ publikacji umożliwiają obserwację ogólnych tendencji rozwojowych i kierunków zmian.

Opracowanie zawiera bogaty zestaw informacji m.in. z zakresu demografii, rynku pracy, wynagrodzeń i świadczeń społecznych, cen, rolnictwa, produkcji sprzedanej przemysłu i budownictwa, mieszkań, rynku wewnętrznego, wyników finansowych przedsiębiorstw oraz nakładów inwestycyjnych. W celu zobrazowania skali zjawisk i podstawowych tendencji rozwojowych w województwie, prezentowane kategorie przedstawiono w ujęciu dynamicznym.

Publikacja składa się z uwag ogólnych, podstawowych tendencji oraz części analitycznej podzielonej na działy tematyczne, uzupełnione wyjaśnieniami metodycznymi. Na końcu każdego działu zamieszczono wskazówki dla czytelników o wydawnictwach Urzędu, w których można znaleźć więcej informacji na temat danego zagadnienia.

Opracowanie wzbogacają ilustracje graficzne, w postaci wykresów i map, przedstawiające wybrane zjawiska w wieloletniej retrospekcji czasowej, a także w relacji do przeciętnych wielkości dla kraju oraz w odniesieniu do innych województw. Uzupełnienie publikacji stanowi aneks tabelaryczny, w którym zawarto wybrane dane o województwie opolskim w 2005 r. oraz w latach 2010–2015.

Zapraszamy Państwa do zapoznania się z treścią opracowania, które dostępne jest w formie książkowej w Urzędzie oraz na stronie internetowej US Opole <http://opole.stat.gov.pl>

Wyrażam nadzieję, że niniejsza publikacja stanie się cennym źródłem informacji o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa opolskiego dla licznego grona Czytelników.

Dyrektor
Urzędu Statystycznego w Opolu

Janina Kuźmicka

PREFACE

The Statistical Office in Opole presents the next edition of the yearly "Report on the socio-economic situation of Opolskie voivodship in 2015" describing the socio-economic conditions of the region in comparison with the country and other voivodships. Preserved both, the range of topics and the publishing system enable the observation of general development trends and directions of changes.

The study contains a rich set of information concerning, among others, demography, labour market, wages and salaries, social benefits, prices, agriculture, sold production of industry and construction, dwellings, internal market, financial results as well as investment outlays of enterprises. In order to illustrate the scale of the phenomena and basic development tendencies in the voivodship, featured categories are presented in dynamic terms.

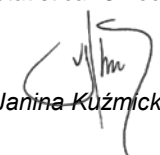
The publication consists of general notes, basic trends as well as of the analytical part divided into thematic sections, supplemented by methodological explanations. A guidance to readers on other publications of the Office, where one can find more information on the topic in question, is placed at the end of each section.

The study has been enriched with graphic illustrations, in the form of charts and maps, representing selected phenomena in several years' retrospection as well as in relation to the average values for the country and compared to other voivodships. A tabular appendix, which contains selected data on Opolskie voivodship for 2005 and the years 2010–2015, constitutes a supplement to the publication.

We invite you to familiarize yourself with the contents of the report which is available in a book form in our Office and on the website of SO Opole <http://opole.stat.gov.pl>

I do hope that this publication will become a valuable source of information on the socio-economic situation of Opolskie voivodship for the large circle of Readers.

*Director
Of the Statistical Office in Opole*

Janina Kuźmicka

SPIS TREŚCI

CONTENTS

		Str. <u>Page</u>
Przedmowa	<i>Preface</i>	3
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	9
Objaśnienia znaków umownych. Skróty	<i>Symbols. Abbreviations</i>	12
Podstawowe tendencje	<i>Basic trends</i>	13
Województwo na tle kraju	<i>Voivodship in comparison with the country</i>	19
Województwo na tle pozostałych województw	<i>Voivodship in comparison with other voivodships</i>	20
Podział i powierzchnia województwa	<i>Division and area of voivodship</i>	23
Ludność	<i>Population</i>	24
Rynek pracy	<i>Labour market</i>	29
Wynagrodzenia	<i>Wages and salaries</i>	42
Świadczenia społeczne	<i>Social benefits</i>	45
Ceny	<i>Prices</i>	49
Rolnictwo	<i>Agriculture</i>	55
Przemysł	<i>Industry</i>	65
Budownictwo	<i>Construction</i>	69
Budownictwo mieszkaniowe	<i>Residential construction</i>	72
Rynek wewnętrzny	<i>Internal market</i>	77
Wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych	<i>Financial results of non-financial enterprises</i>	80
Nakłady inwestycyjne	<i>Investment outlays</i>	83

SPIS TABLIC

LIST OF TABLES

		Nr <u>No.</u>	Str. <u>Page</u>
Wybrane dane ogólnopolskie i wojewódzkie w 2015 r.	<i>Selected data on voivodship and Poland in 2015</i>	1	19
Ludność na podstawie bilansów	<i>Population based on balances</i>	2	24
Ruch naturalny ludności i saldo migracji na 1000 ludności	<i>Vital statistics and net migration per 1000 population</i>	3	27
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw	<i>Average paid employment in the enterprise sector</i>	4	29
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w województwie opolskim	<i>Average paid employment in the enterprise sector in Opolskie voivodship</i>	5	30
Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bezrobocia	<i>Registered unemployed persons and unemployment rate</i>	6	31
Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bezrobocia w województwie opolskim	<i>Registered unemployed persons and unemployment rate in Opolskie voivodship</i>	7	34
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej w IV kwartale	<i>Economic activity of population aged 15 and more in the 4th quarter</i>	8	36
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw	<i>Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector</i>	9	42
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w województwie opolskim	<i>Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector in Opolskie voivodship</i>	10	43
Świadczenia społeczne	<i>Social benefits</i>	11	45
Świadczenia społeczne w województwie opolskim	<i>Social benefits in Opolskie voivodship</i>	12	46
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych	<i>Price indices of consumer goods and services</i>	13	49
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w województwie opolskim	<i>Price indices of consumer goods and services in Opolskie voivodship</i>	14	51
Przeciętne ceny detaliczne wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w grudniu	<i>Average retail prices of selected consumer goods and services in December</i>	15	53

		Nr No.	Str. Page
Wybrane dane dotyczące rolnictwa	<i>Selected data on agriculture</i>	16	56
Przemysł	<i>Industry</i>	17	65
Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu (ceny stałe)	<i>Indices of sold production of industry (constant prices)</i>	18	67
Budownictwo	<i>Construction</i>	19	69
Dynamika produkcji budowlano-montażowej w województwie opolskim (ceny bieżące) ...	<i>Indices of construction and assembly produc- tion in Opolskie voivodship (current prices)</i>	20	70
Budownictwo mieszkaniowe	<i>Residential construction</i>	21	72
Mieszkania oddane do użytkowania w woje- wództwie opolskim	<i>Dwellings completed in Opolskie voivodship</i>	22	74
Mieszkania, na realizację których wydano po- zwolenia w województwie opolskim	<i>Dwelling permissions granted in Opolskie voivodship</i>	23	76
Dynamika sprzedaży detalicznej (ceny bieżą- ce)	<i>Indices of retail sales (current prices)</i>	24	77
Dynamika sprzedaży detalicznej w wojewódz- twie opolskim (ceny bieżące)	<i>Indices of retail sales in Opolskie voivodship (current prices)</i>	25	78
Wybrane wskaźniki ekonomiczno-finansowe w badanych przedsiębiorstwach niefinan- sowych	<i>Selected economic and financial indicators in the surveyed non-financial enterprises ...</i>	26	82
Nakłady inwestycyjne (ceny bieżące)	<i>Investment outlays (current prices)</i>	27	83

SPIS WYKRESÓW

Przyrost naturalny na 1000 ludności w 2015 r.	<i>Natural increase per 1000 population in 2015</i>	1	20
Saldo migracji wewnętrznych na pobyt stały na 1000 ludności w 2015 r.	<i>Internal net migration for permanent resi- dence per 1000 population in 2015</i>	2	20
Wskaźnik zatrudnienia na podstawie BAEL w 2015 r.	<i>Employment rate on the basis of LFS in 2015</i>	3	20
Stopa bezrobocia na podstawie BAEL w 2015 r.	<i>Unemployment rate on the basis of LFS in 2015</i>	4	21
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2015 r.	<i>Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector in 2015</i>	5	21
Zmiany cen towarów i usług konsumpcyjnych w 2015 r. w porównaniu z 2014 r.	<i>Changes in prices of consumer goods and services in 2015 compared to 2014</i>	6	21
Wartość skupu produktów rolnych na 1 ha użytków rolnych w 2015 r.	<i>Value of agricultural products procurement per 1 ha of agricultural land in 2015</i>	7	21
Mieszkania oddane do użytkowania w 2015 r.	<i>Dwellings completed in 2015</i>	8	22
Wskaźnik rentowności obrotu netto w przed- siębiorstwach niefinansowych w 2015 r.	<i>Net turnover profitability rate in non-financial enterprises in 2015</i>	9	22
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON w 2015 r.	<i>Entities of the national economy in the REGON register in 2015</i>	10	22
Przyrost naturalny na 1000 ludności	<i>Natural increase per 1000 population</i>	11	26
Przyrost naturalny na 1000 ludności w woje- wództwie opolskim według podregionów i powiatów w 2015 r.	<i>Natural increase per 1000 population in Opolskie voivodship by subregions and powiats in 2015</i>	12	26
Saldo migracji wewnętrznych na pobyt stały na 1000 ludności	<i>Internal net migration for permanent resi- dence per 1000 population</i>	13	27
Saldo migracji wewnętrznych na pobyt stały na 1000 ludności w województwie opolskim według podregionów i powiatów w 2015 r.	<i>Internal net migration for permanent resi- dence per 1000 population in Opolskie voi- vodship by subregions and powiats in 2015</i>	14	28
Dynamika przeciętnego zatrudnienia w sekto- rze przedsiębiorstw	<i>Indices of average paid employment in the enterprise sector</i>	15	29
Struktura przeciętnego zatrudnienia według sekcji PKD	<i>Structure of average paid employment by PKD sections</i>	16	30
Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według wieku	<i>Structure of registered unemployed persons by age</i>	17	32
Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według poziomu wykształcenia	<i>Structure of registered unemployed persons by educational level</i>	18	33

LIST OF GRAPHS

<i>Natural increase per 1000 population in 2015</i>	1	20
<i>Internal net migration for permanent resi- dence per 1000 population in 2015</i>	2	20
<i>Employment rate on the basis of LFS in 2015</i>	3	20
<i>Unemployment rate on the basis of LFS in 2015</i>	4	21
<i>Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector in 2015</i>	5	21
<i>Changes in prices of consumer goods and services in 2015 compared to 2014</i>	6	21
<i>Value of agricultural products procurement per 1 ha of agricultural land in 2015</i>	7	21
<i>Dwellings completed in 2015</i>	8	22
<i>Net turnover profitability rate in non-financial enterprises in 2015</i>	9	22
<i>Entities of the national economy in the REGON register in 2015</i>	10	22
<i>Natural increase per 1000 population</i>	11	26
<i>Natural increase per 1000 population in Opolskie voivodship by subregions and powiats in 2015</i>	12	26
<i>Internal net migration for permanent resi- dence per 1000 population</i>	13	27
<i>Internal net migration for permanent resi- dence per 1000 population in Opolskie voi- vodship by subregions and powiats in 2015</i>	14	28
<i>Indices of average paid employment in the enterprise sector</i>	15	29
<i>Structure of average paid employment by PKD sections</i>	16	30
<i>Structure of registered unemployed persons by age</i>	17	32
<i>Structure of registered unemployed persons by educational level</i>	18	33

	Nr No.	Str. Page
Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według czasu pozostawania bez pracy	<i>Structure of registered unemployed persons by duration of unemployment</i>	19 33
Stopa bezrobocia rejestrowanego	<i>Registered unemployment rate</i>	20 35
Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie opolskim według podregionów i powiatów w 2015 r.	<i>Registered unemployment rate in Opolskie voivodship by subregions and powiats in 2015</i>	21 35
Struktura ludności w wieku 15 lat i więcej według statusu na rynku pracy w IV kwartale	<i>Structure of population aged 15 and more by employment status on the labour market in the 4th quarter</i>	22 37
Współczynnik aktywności zawodowej w IV kwartale	<i>Activity rate in the 4th quarter</i>	23 38
Struktura pracujących według wieku w województwie opolskim w IV kwartale	<i>Structure of employed persons by age in Opolskie voivodship in the 4th quarter</i>	24 39
Wskaźnik zatrudnienia w IV kwartale	<i>Employment rate in the 4th quarter</i>	25 39
Struktura bezrobotnych według czasu poszukiwania pracy w IV kwartale 2015 r.	<i>Structure of unemployed persons by duration of job search in the 4th quarter of 2015</i>	26 40
Stopa bezrobocia w IV kwartale	<i>Unemployment rate in the 4th quarter</i>	27 41
Liczba osób niepracujących na 1000 osób pracujących w IV kwartale	<i>Number of non-working persons per 1000 employed persons in the 4th quarter</i>	28 41
Dynamika przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw	<i>Indices of average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector</i>	29 42
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w wybranych sekcjach PKD w 2015 r.	<i>Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector in selected PKD sections in 2015</i>	30 43
Dynamika przeciętnej miesięcznej liczby emerytów i rencistów	<i>Indices of average monthly number of retirees and pensioners</i>	31 47
Dynamika przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto	<i>Indices of average monthly gross retirement pay and pension</i>	32 47
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych	<i>Price indices of consumer goods and services</i>	33 50
Zmiany cen wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w województwie opolskim w 2015 r.	<i>Changes in prices of selected consumer goods and services in Opolskie voivodship in 2015</i>	34 52
Plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi z 1 ha	<i>Basic cereals and cereals mixed yields per 1 ha</i>	35 58
Plony ziemniaków z 1 ha	<i>Potatoes yields per 1 ha</i>	36 58
Plony buraków cukrowych z 1 ha	<i>Sugar beets yields per 1 ha</i>	37 59
Obsada bydła na 100 ha użytków rolnych	<i>Cattle density per 100 ha of agricultural land</i>	38 60
Obsada trzody chlewnej na 100 ha użytków rolnych	<i>Pigs density per 100 ha of agricultural land ..</i>	39 60
Dynamika skupu zbóż podstawowych konsumpcyjnych i paszowych (łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego)	<i>Indices of procurement of basic consumer and for feed cereals (including cereal mixed, excluding sowing seed)</i>	40 61
Dynamika skupu mleka krowiego	<i>Indices of procurement of cows' milk</i>	41 61
Ceny produktów rolnych w skupie i na targowiskach	<i>Procurement and marketplace prices of agricultural products</i>	42 62
Relacja cen skupu żywca wieprzowego do cen targowiskowych żyta i jęczmienia	<i>Relation between procurement prices of pigs for slaughter and the market-place prices of rye and barley</i>	43 63
Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu (ceny stałe)	<i>Indices of sold production of industry (constant prices)</i>	44 66
Struktura produkcji sprzedanej przemysłu według sekcji PKD w 2015 r. (ceny bieżące)	<i>Structure of sold production of industry by PKD sections in 2015 (current prices) ...</i>	45 66
Dynamika przeciętnego zatrudnienia w przemyśle	<i>Indices of average paid employment in industry</i>	46 68
Struktura przeciętnego zatrudnienia w przemyśle według sekcji PKD w 2015 r.	<i>Structure of average paid employment in industry by PKD sections in 2015</i>	47 68
Dynamika produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące)	<i>Indices of sold production of construction (current prices)</i>	48 70

		Nr No.	Str. Page
Dynamika produkcji budowlano-montażowej (ceny bieżące)	<i>Indices of construction and assembly production (current prices)</i>	49	70
Struktura produkcji budowlano-montażowej według działów PKD (ceny bieżące)	<i>Structure of construction and assembly production by PKD divisions (current prices) ...</i>	50	71
Dynamika przeciętnego zatrudnienia w budownictwie	<i>Indices of average paid employment in construction</i>	51	71
Dynamika liczby mieszkań oddanych do użytkowania	<i>Indices of dwellings completed</i>	52	73
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności	<i>Dwellings completed per 1000 population</i>	53	73
Struktura liczby mieszkań oddanych do użytkowania według form budownictwa	<i>Structure of number of dwellings completed by forms of construction</i>	54	73
Mieszkania oddane do użytkowania w województwie opolskim według podregionów i powiatów w 2015 r.	<i>Dwellings completed in Opolskie voivodship by subregions and powiats in 2015</i>	55	74
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania	<i>Average useful floor area per dwelling completed</i>	56	75
Dynamika liczby wydanych pozwoleń na realizację mieszkań	<i>Indices of number of permits issued for dwellings</i>	57	75
Dynamika liczby mieszkań, których budowę rozpoczęto	<i>Indices of number of dwellings started</i>	58	76
Dynamika sprzedaży detalicznej (ceny bieżące)	<i>Indices of retail sales (current prices)</i>	59	78
Udział liczby przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w ogólnej liczbie badanych podmiotów	<i>Share of enterprises showing net profit in the total number of surveyed entities</i>	60	80
Udział przychodów przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w przychodach z całokształtu działalności	<i>Share of revenues of enterprises showing net profit in the revenues from total activity</i>	61	80
Wskaźnik poziomu kosztów	<i>Cost level indicator</i>	62	81
Wskaźnik rentowności obrotu netto	<i>Net turnover profitability rate</i>	63	81
Dynamika nakładów inwestycyjnych ogółem (ceny bieżące)	<i>Indices of total investment outlays (current prices)</i>	64	83
ANEKS	ANNEX		
Wybrane dane o województwie opolskim	<i>Selected data on Opolskie voivodship</i>	I	85
Wybrane dane o województwie opolskim według miesięcy	<i>Selected data on Opolskie voivodship by months</i>	II	89

UWAGI OGÓLNE

1. Dane zamieszczone w publikacji – jeśli nie zaznaczono inaczej – podano w **każdorazowym podziale administracyjnym kraju**. W opisie województwa informacje o liczbie podregionów, powiatów, miast na prawach powiatu, miastach ogółem oraz gminach podano według stanu w dniu 31 XII 2015 r.

2. Dane prezentowane są w układzie Nomenklatury Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NTS), opracowanej na podstawie wspólnej Klasyfikacji Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NUTS), obowiązującej w krajach Unii Europejskiej, zgodnie z Rozporządzeniem (WE) Nr 1059/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 V 2003 r. (Dz. Urz. UE L 154 z 21 VI 2003 r.) z późniejszymi zmianami. NTS obowiązująca od 1 I 2015 r. wprowadzona została rozporządzeniem Rady Ministrów zmieniającym rozporządzenie w sprawie Nomenklatury Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NTS) z dnia 3 XII 2014 r. (Dz. U. 2014 poz. 1992) w miejsce obowiązującej do 31 XII 2014 r.

Podregiony (poziom 3) grupują jednostki szczebla powiatowego.

3. Dane prezentuje się w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007**, opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczej we Wspólnocie Europejskiej – Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 wprowadzona została z dniem 1 I 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 XII 2007 r. (Dz. U. Nr 251, poz. 1885) z późniejszymi zmianami, w miejsce stosowanej dotychczas klasyfikacji PKD 2004.

W niniejszym „Raportie o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa opolskiego w 2015 r.” publikuje się bieżące dane według PKD 2007 oraz dane przeliczone według tej klasyfikacji za okresy poprzednie.

4. W ramach PKD 2007 dokonano dodatkowego grupowania, ujmując pod pojęciem „**Przemysł**” sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

5. Dane w podziale według sekcji i działów PKD 2007 oraz w podziale terytorialnym opracowano **metodą przedsiębiorstw**.

6. Dane opracowano zgodnie z **każdorazowym stanem organizacyjnym gospodarki narodowej**.

7. Przez **podmioty gospodarki narodowej** rozumie się jednostki prawne, tj. osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

8. Pod pojęciem **podmiotów gospodarczych** rozumie się podmioty prowadzące działalność gospodarczą (produkcyjną i usługową), na własny rachunek w celu osiągnięcia zysku.

9. Dane prezentowane w publikacji obejmują podmioty gospodarki narodowej bez względu na charakter własności.

10. W publikacji dane w zakresie:

- 1) **przeciętnego zatrudnienia i przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń** dotyczą podmiotów gospodarczych sektora przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób;
- 2) **produkcji sprzedanej przemysłu i budownictwa** dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób;

GENERAL NOTES

1. *Data in the publication, unless otherwise indicated, are presented according to **administrative division of the country in a given period**. In description of the voivodship information regarding number of sub-regions, powiats, cities with powiat status, towns and gminas is given as of 31 XII 2015.*

2. *Data are presented in accordance with the Nomenclature of Territorial Units for Statistical Purposes (NTS), compiled on the basis of the common classification of territorial units for statistics (NUTS) obligatory in the countries of the European Union according to the Regulation (EC) No. 1059/2003 of the European Parliament and of the Council of 26 V 2003 (Official Journal of the EU L 154, 21 VI 2003) with later amendments. NTS in force since 1 I 2015 was introduced by the decree of the Council of Ministers amending the decree of Nomenclature of Territorial Units for Statistical Purposes (NTS) of 3 XII 2014 (Journal of Laws 2014 item 1992) replacing the NTS in force until 31 XII 2014.*

Subregions (level 3) group powiat-level units.

3. *Data have been presented in accordance with the **Polish Classification of Activities – PKD 2007**, compiled on the basis of Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 was introduced on 1 I 2008 by the decree of Council of Ministers dated 24 XII 2007 (Journal of Laws No. 251, item 1885) with later amendments to replace the formerly applied PKD 2004/NACE Rev. 1.1.*

In this publication “Report on the Socio-economic Situation of Opolskie Voivodship in 2015”, the current data are published according to the NACE Rev. 2. Data for previous periods are also converted according to this classification.

4. *The item “**Industry**” was introduced as an additional grouping including NACE Rev. 2 sections: “Mining and quarrying”, “Manufacturing”, “Electricity, gas, steam and air conditioning supply” and “Water supply; sewerage, waste management and remediation activities”.*

5. *Data according to NACE Rev. 2 sections and divisions as well as according to administrative division are compiled using the **enterprise method**.*

6. *Data are compiled according to the **respective organizational status of units of the national economy**.*

7. *The term **entities of the national economy** is understood as legal entities, i.e. legal persons, organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity.*

8. *The term **economic entities** is understood as entities conducting economic activity (production and service), on their own-account in order to earn a profit.*

9. *Data presented in publication cover entities of the national economy regardless of ownership.*

10. *In the publication data in regard to:*

- 1) **average paid employment and average monthly gross wages and salaries** concern the economic entities of the enterprise sector in which the number of employed persons exceeds 9 persons;
- 2) **solid production of industry and construction** concern economic entities, in which the number of employed persons exceeds 9 persons;

3) **wyników finansowych przedsiębiorstw nie-finansowych oraz nakładów inwestycyjnych i inwestycji rozpoczętych** dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe (z wyjątkiem podmiotów, których podstawowym rodzajem działalności jest działalność zaklasyfikowana według PKD 2007 do sekcji „Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo” oraz „Działalność finansowa i ubezpieczeniowa”), w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

11. Informacje odnoszące się do sektora przedsiębiorstw prezentuje się w oparciu o definicję przedsiębiorstwa wprowadzoną w rozporządzeniu Rady (EWG) Nr 696/93 z dnia 15 III 1993 r. w sprawie jednostek statystycznych do celów obserwacji i analizy systemu produkcyjnego we Wspólnocie. Zgodnie z ww. rozporządzeniem, przedsiębiorstwo jest traktowane jako jednostka organizacyjna produkująca wyroby lub świadcząca usługi, która osiąga korzyści z pewnego stopnia samodzielności w podejmowaniu decyzji, w szczególności w zakresie alokacji swoich bieżących zasobów. Przedsiębiorstwo prowadzi jedną lub kilka rodzajów działalności w jednym lub kilku miejscach i jest tworzone przez jednostkę prawną lub grupę jednostek prawnych. Sektor przedsiębiorstw obejmuje podmioty prowadzące działalność gospodarczą w zakresie: leśnictwa i pozyskiwania drewna; rybołówstwa w wodach morskich; górnictwa i wydobywania; przetwórstwa przemysłowego; wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawy wody; gospodarowania ściekami i odpadami oraz działalności związanej z rekultywacją; budownictwa; handlu hurtowego i detalicznego; naprawy pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transportu i gospodarki magazynowej; działalności związanej z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi; informacji i komunikacji; działalności związanej z obsługą rynku nieruchomości; działalności prawniczej, rachunkowo-księgowej i doradztwa podatkowego, działalności firm centralnych (head offices); doradztwa związanego z zarządzaniem; działalności w zakresie architektury i inżynierii; badań i analiz technicznych; reklamy, badania rynku i opinii publicznej; pozostałej działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej; działalności w zakresie usług administrowania i działalności wspierającej; działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją; naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego; pozostałej indywidualnej działalności usługowej.

12. Jako ceny stałe przyjęto w przypadku:

- 1) produkcji rolniczej – średnie krajowe ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany (dla sprzedaży targowiskowej – ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach, dla pozostałych elementów produkcji – średnie ceny skupu), z wyjątkiem ziemniaków, warzyw i owoców, w przypadku których przyjmuje się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego, np. dla 2014 r. – z lat 2013 i 2014;
- 2) produkcji sprzedanej przemysłu
 - ceny stałe 2005 r. (średnie ceny bieżące 2005 r.) dla 2010 r.,
 - ceny stałe 2010 r. (średnie ceny bieżące 2010 r.) od 2011 r.

13. Liczby względne (wskaźniki, odsetki) obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.

14. Do przeliczeń na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) danych według stanu w końcu roku przyjęto

3) **financial results of non-financial enterprises as well as investment outlays and newly started investments** refer to economic entities keeping accounting ledgers (with the exception of entities in which the principal activity is classified as “Agriculture, forestry and fishing” and “Financial and insurance activities” according to the PKD 2007/NACE Rev. 2), in which the number of employed persons exceeds 49 persons.

11. Information relating to the enterprise sector is presented based on the definition of “enterprise” – introduced by the regulation of the Council (EEC) No. 696/93 of 15 III 1993 on the statistical units for the observation and analysis of the production system in the Community. In accordance with the abovementioned Regulation the enterprise is the smallest combination of legal units that is an organizational unit producing goods or services, which benefits from a certain degree of autonomy in decision-making, especially for the allocation of its current resources. An enterprise carries out one or more activities at one or more locations and it may be a sole legal unit or a group of legal units. Enterprise sector includes those entities which carry out economic activities in the following areas: forestry and logging; marine fishing; mining and quarrying; manufacturing; electricity, gas, steam and air conditioning supply; water supply; sewerage, waste management and remediation activities; construction; wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles; transportation and storage; accommodation and food service activities; information and communication; real estate activities; legal and accounting activities; activities of head offices; management consultancy activities; architectural and engineering activities; technical testing and analysis; advertising and market research; other professional, scientific and technical activities; administrative and support service activities; arts, entertainment and recreation; repair of computers and personal and household goods; other personal service activities.

12. Constant prices were adopted as follows:

- 1) *agricultural output* – average national current prices for the year preceding the surveyed year (for market sales – prices received by farmers at market places, for other elements of production – average procurement prices), excluding potatoes, vegetables and fruit, for which the average prices from two consecutive years are adopted, i.e. from the year preceding the surveyed year and from the surveyed year, e.g. for 2014 – the prices from 2013 and 2014, are assumed;
- 2) *sold production of industry*
 - 2005 constant prices (2005 average current prices) for 2010,
 - 2010 constant prices (2010 average current prices) since 2011.

13. Relative numbers (indices, percentages) are calculated, as a rule, on the basis of absolute data expressed with higher precision than that presented in the tables.

14. When computing per capita data (1000 population etc.) as of the end of the year, the population

liczbę ludności według stanu w dniu 31 XII, a przy przeliczaniu danych charakteryzujących wielkość zjawiska w ciągu roku – według stanu w dniu 30 VI.

U w a g a. Za 2005 r. do przeliczeń przyjęto skorygowaną liczbę ludności zbilansowaną w oparciu o wyniki NSP'2002, od 2010 r. – NSP'2011.

15. Niektóre dane liczbowe zostały podane na podstawie danych nieostatecznych i mogą ulec zmianie w następnych wydaniach publikacji.

16. Ze względu na zaokrąglenia danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się nieznacznie różnić od podanych wielkości „ogółem”.

17. W publikacji zastosowano skróty niektórych nazw poziomów klasyfikacyjnych PKD 2007; skrócone nazwy zostały oznaczone w tablicach i wykresach znakiem „Δ”. Zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

skrót <i>abbreviation</i>
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja
Handel; naprawa pojazdów samochodowych <i>Trade; repair of motor vehicles</i>
Zakwaterowanie i gastronomia <i>Accommodation and catering</i>
Obsługa rynku nieruchomości Administrowanie i działalność wspierająca
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny <i>Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker</i>
Produkcja wyrobów z metali <i>Manufacture of metal products</i>
Produkcja maszyn i urządzeń
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep
Gospodarka odpadami; odzysk surowców
Budowa budynków Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej

18. Szersze informacje oraz szczegółowe wyjaśnienia metodyczne publikowane są w zeszytach metodycznych oraz opracowaniach branżowych GUS.

as of 31 XII was adopted, whereas data describing the magnitude of a phenomenon within a year – as of 30 VI.

Note. Calculations for 2005 use adjusted population data balanced on the basis of the results of the Population and Housing Census 2002, since 2010 – the Population and Housing Census 2011.

15. Selected information is given on the basis of preliminary data and may change in subsequent editions of the publication.

16. Due to the rounding of data, in some cases sums of components may slightly differ from the amount given in the item “total”.

17. The names of some classification levels of NACE Rev. 2 used in publication have been abbreviated; abbreviations are marked in the tables and graphs with the sign “Δ”. The list of abbreviations used and their full names are given below:

pełna nazwa <i>full name</i>
sekcje <i>sections</i>
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle <i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles</i>
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi <i>Accommodation and food service activities</i>
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca
działy <i>divisions</i>
Produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania <i>Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials</i>
Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń <i>Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment</i>
Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli
Działalność związana ze zbieraniem, przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów; odzysk surowców
Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej

18. Broader information and detailed methodological description are published in methodological volumes and branch statistical publications of Central Statistical Office.

OBJAŚNIENIA ZNAKÓW UMOWNYCH

SYMBOLS

Kreska	(-)	- zjawisko nie wystąpiło. <i>magnitude zero.</i>
Zero	(0)	- zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5. <i>magnitude not zero, but less than 0.5 of a unit.</i>
	(0,0)	- zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05. <i>magnitude not zero, but less than 0.05 of a unit.</i>
Kropka	(.)	- zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych. <i>data not available or not reliable.</i>
Znak	x	- wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe. <i>not applicable.</i>
Znak	Δ	- oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji; ich pełne nazwy podano w uwagach ogólnych do publikacji, pkt 17. <i>categories of applied classification are presented in abbreviated form; their full names are given in the general notes to the publication, item 17.</i>
W tym Of which		- oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy. <i>indicates that not all elements of the sum are given.</i>
Znak	*	- dane zostały zmienione w stosunku do już opublikowanych. <i>data revised.</i>
Comma	(,)	- <i>used in figures represents the decimal point.</i>

SKRÓTY

ABBREVIATIONS

tys.	=	tysiąc	r.	=	rok
thous.	=	<i>thousand</i>			
mln	=	milion	cd.	=	ciąg dalszy
		<i>million</i>	cont.	=	<i>continued</i>
zł	=	złoty	dok.	=	dokończenie
zl	=	<i>złoty</i>	cont.	=	<i>continued</i>
szt.	=	sztuka	nr (Nr)	=	numer
pcs	=	<i>piece</i>	No.	=	<i>number</i>
kpl.	=	komplet	ok.	=	około
g	=	gram	poz.	=	pozycja
		<i>gram</i>			
kg	=	kilogram	p. proc.	=	punkt procentowy
		<i>kilogram</i>			
dt	=	decytona (kwintal)	tabl.	=	tablica
		<i>deciton (quintal)</i>			<i>table</i>
t	=	tona	wyk.	=	wykres
		<i>tonne</i>			
m ²	=	metr kwadratowy	Dz. U.	=	Dziennik Ustaw
		<i>square metre</i>			
ha	=	hektar	tj.	=	to jest
		<i>hectare</i>	i.e.	=	<i>that is</i>
km ²	=	kilometr kwadratowy	ww.	=	wyżej wymienione
		<i>square kilometre</i>			
l	=	litr	PKD	=	Polska Klasyfikacja Działalności
		<i>litre</i>			<i>NACE classification</i>
m ³	=	metr sześcienny			
		<i>cubic metre</i>			

PODSTAWOWE TENDENCJE

W województwie opolskim w latach 2010–2015 obserwowano systematyczny spadek liczby **mieszkańców** i na koniec 2015 r. wyniosła ona 996,0 tys., tj. o 0,5% mniej niż przed rokiem. Na przestrzeni ostatnich sześciu lat utrzymywała się przewaga liczby zgonów nad liczbą urodzeń, czego efektem był ujemny przyrost naturalny.

W latach 2010–2015 wystąpiły znaczne zmiany w zakresie **przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw**. Po odnotowanym spadku w 2010 r., w kolejnym roku przeciętne zatrudnienie zwiększyło się. W latach 2012–2013 odnotowano ponownie spadek przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw w skali roku, natomiast w latach 2014–2015 nastąpił wzrost. W 2015 r. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w porównaniu z 2014 r. zwiększyło się o 1,6%. Udział przeciętnego zatrudnienia w przetwórstwie przemysłowym w 2015 r. stanowił 52,8% ogólnej liczby przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw.

Lata 2010–2015 charakteryzowały się znacznymi zmianami poziomu **bezrobocia rejestrowanego**. W 2010 r. i 2012 r. odnotowano wzrost liczby zarejestrowanych bezrobotnych, natomiast w pozostałych latach nastąpił ich spadek. Na koniec 2015 r. liczba zarejestrowanych bezrobotnych ukształtowała się na poziomie o 14,5% niższym niż przed rokiem.

Wyniki **Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności** przeprowadzonego w IV kwartale w latach 2010–2015 wskazują na poprawę sytuacji na rynku pracy w województwie opolskim. W analizowanym okresie wzrastał udział pracujących w ogólnej liczbie osób w wieku 15 lat i więcej (z 48,2% w 2010 r. do 51,4% w 2015 r.). Ponadto, zarejestrowano zmniejszenie obciążenia osób pracujących osobami niepracującymi (odpowiednio: z 1075 do 944). W 2015 r. w porównaniu z 2010 r. wzrósł zarówno współczynnik aktywności zawodowej, jak i wskaźnik zatrudnienia przy równoczesnym spadku stopy bezrobocia. Udział bezrobotnych w ogólnej liczbie osób w wieku 15 lat i więcej obniżył się z 4,7% w 2010 r. do 3,0% w 2015 r. Zmniejszył się również odsetek biernych zawodowo (z 47,1% w 2010 r. do 45,6% w 2015 r.).

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w latach 2010–2015 rosło systematycznie i w 2015 r. ukształtowało się na poziomie wyższym o 4,7% w skali roku. Wzrost przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń odnotowano prawie we wszystkich sekcjach sektora przedsiębiorstw. W porównaniu z 2014 r. zwiększył się czas przepracowany w sektorze przedsiębiorstw oraz wzrosło przeciętne wynagrodzenie godzinowe brutto.

W latach 2010–2014 odnotowano systematyczny spadek przeciętnej liczby **emerytów i rencistów** pobierających świadczenia wypłacane przez **Zakład Ubezpieczeń Społecznych (ZUS)**, natomiast w 2015 r. nastąpił ich nieznaczny wzrost (o 0,1%). Wśród osób otrzymujących świadczenia emerytalno-rentowe z **Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (KRUS)** obserwowano natomiast spadek we wszystkich analizowanych latach i w 2015 r. liczba świadczeniobiorców KRUS zmniejszyła się w skali roku o 1,1%. W latach 2010–2015 odnotowano wzrost przeciętnych świadczeń wypłacanych zarówno przez ZUS jak i KRUS. W 2015 r. w porównaniu z ub. rokiem wzrost przeciętnej miesięcznej emerytury i renty wypłacanej przez ZUS był wyższy (o 0,3 p. proc.) niż wzrost tego świadczenia wypłacanego rolnikom indywidualnym.

Na przestrzeni lat 2010–2015 obserwowano zmiany wartości **wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych**. W latach 2010–2013 notowany był wzrost cen w skali roku, a największy (o 4,4%) wystąpił w 2011 r. Wskaźnik cen towarów i usług w 2014 r. po raz pierwszy ukształtował się na poziomie

oznaczającym spadek cen (o 0,3%) w porównaniu z poprzednim rokiem. Niższe ceny notowane również w 2015 r. obniżyły wartość wskaźnika do poziomu 98,9 (o 1,1% w skali roku). Główny wpływ na jego wielkość miały obniżki cen w grupach towarów i usług: transport, odzież i obuwiu oraz żywność i napoje bezalkoholowe.

W latach 2010–2012 plony **zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi** wykazywały tendencję wzrostową w porównaniu z rokiem poprzednim, po czym w 2013 r. zmniejszyły się. W 2014 r. odnotowano ponownie ich wzrost, natomiast w 2015 r. nastąpił ich spadek do poziomu 51,1 dt/ha. Powierzchnia uprawy zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w 2015 r. zwiększyła się o 2,0%, a zbiory tych ziemiopłodów były niższe o 10,0% w skali roku (przed rokiem wyższe o 8,3%).

Badania przeprowadzone w 2015 r. wskazują na wzrost **pogłowia bydła i drobiu kurzego** w stosunku do roku poprzedniego, zmniejszyła się natomiast obsada pogłowia bydła na 100 ha użytków rolnych, a zwiększyła drobiu kurzego. W 2015 r. w porównaniu z ub. rokiem spadła liczebność trzody chlewnej i owiec oraz ich obsada na 100 ha użytków rolnych.

W województwie opolskim na **rynku rolnym** w latach 2010–2013 (z wyjątkiem 2012 r.) zaobserwowano spadek dynamiki skupu ziarna zbóż podstawowych konsumpcyjnych i paszowych w porównaniu z rokiem poprzednim. W 2014 r. nastąpił wzrost wielkości skupu ziarna zbóż podstawowych konsumpcyjnych i paszowych, natomiast w 2015 r. ponownie spadek. W skupie żywca wołowego i wieprzowego w 2015 r. w porównaniu z rokiem poprzednim odnotowano spadek odpowiednio: o 10,0% i o 3,5%, natomiast wzrost żywca drobiowego – o 13,0%. W latach 2011–2015 obserwowano wzrost w ujęciu rocznym skupu mleka.

W latach 2010–2012 **cenę skupu** pszenicy i żyta wzrosły w porównaniu z rokiem poprzednim, po czym od 2013 r. zaczęły spadać i w 2015 r. wynosiły za 1 dt odpowiednio: 65,19 zł i 49,84 zł. Cena skupu żywca wieprzowego zwiększyła się w 2011 r. i 2012 r., natomiast w 2010 r. oraz w latach 2013–2015 wykazała spadek w stosunku do roku poprzedniego. W skupie żywca wołowego wzrost cen odnotowano w latach 2011–2012, a w latach 2010 i 2013–2014 ceny te obniżyły się w skali roku. W 2015 r. ponownie odnotowano wzrost cen skupu żywca rzeźnego wołowego (o 4,2%). Tendencję wzrostową zaobserwowano w latach 2012–2013 w cenie ziemniaków jadalnych, natomiast w 2014 r. nastąpił spadek ich ceny. W 2015 r. cena ziemniaków jadalnych ukształtowała się na poziomie ub. roku i wyniosła 57,58 zł. W latach 2010–2014 cena skupu mleka rosła, natomiast w 2015 r. odnotowano jej spadek.

Ceny pszenicy i żyta uzyskiwane przez rolników **na targowiskach** w latach 2011–2012 wykazywały wzrost, natomiast w 2013 r. i 2014 r. obniżyły się wobec roku poprzedniego. W 2015 r. natomiast odnotowano spadek cen pszenicy w obrocie targowiskowym, a wzrost cen żyta. W porównaniu z rokiem poprzednim w latach 2012–2015 zaobserwowano spadek targowiskowej ceny ziemniaków jadalnych, z wyjątkiem 2013 r.

Po utrzymującym się w skali roku wzroście **produkcji sprzedanej przemysłu** w latach 2011–2012 (w cenach stałych), w 2013 r. nastąpił spadek, po czym od 2014 r. odnotowano ponownie jej wzrost. W 2015 r. produkcja sprzedana w porównaniu z ub. rokiem była wyższa o 8,2% (w 2014 r. – o 3,8%). Uzyskany wzrost produkcji był głównie wynikiem zwiększenia się o 8,6% produkcji sprzedanej w przetwórstwie przemysłowym (w cenach stałych), która stanowiła 95,2% wartości ogółem (w cenach bieżących). Wyższej produkcji sprzedanej przemysłu w 2015 r. towarzyszył wzrost przeciętnego zatrudnienia w przemyśle o 3,0% oraz zwiększenie wydajności pracy o 5,1% (w cenach stałych).

W latach 2010–2011 notowano wzrost **produkcji sprzedanej budownictwa** w ujęciu rocznym, natomiast w latach 2012–2013 nastąpił jej spadek, po czym od 2014 r. odnotowano ponownie jej wzrost. W 2015 r. produkcja zwiększyła się o 5,6% w stosunku do 2014 r. (w roku poprzednim wzrosła o 21,4%).

Produkcja budowlano-montażowa po znacznym wzroście w 2010 r., w okresie 2011–2013 wykazywała tendencję spadkową, a od 2014 r. nastąpił ponownie jej wzrost. W 2015 r. produkcja w porównaniu z ub. rokiem zwiększyła się o 3,9% (w 2014 r. – o 21,7%). Wzrost produkcji budowlano-montażowej odnotowano w podmiotach, których podstawowym rodzajem działalności była budowa budynków oraz w jednostkach wykonujących roboty budowlane specjalistyczne, natomiast spadek w podmiotach specjalizujących się w budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej.

Lata 2010–2015 charakteryzowały się znacznymi zmianami w zakresie liczby **mieszkań oddanych do użytkowania**. Po odnotowanym wzroście w 2010 r., w kolejnym roku liczba oddanych do użytkowania mieszkań zmniejszyła się. W 2012 r. odnotowano poprawę w zakresie oddanych do użytkowania mieszkań, natomiast w 2013 r. ponownie spadek, po czym w 2014 r. kolejny wzrost. W 2015 r. liczba mieszkań oddanych do użytkowania w porównaniu z ub. rokiem zmniejszyła się o 10,9% (w roku poprzednim wzrosła o 10,8%). W skali roku zwiększyła się liczba mieszkań, na realizację, których wydano pozwolenia, natomiast spadła liczba mieszkań, których budowę rozpoczęto.

Z analizy danych za lata 2010–2015 wynika, że następowały zmiany w zakresie **sprzedaży detalicznej**. Do 2011 r. odnotowywano jej wzrost w skali roku, natomiast w 2012 r. nastąpił spadek. Następnie w latach 2013–2015 wystąpiło w skali roku nieznaczne zwiększenie się sprzedaży detalicznej towarów.

Wyniki finansowe uzyskane w 2015 r. przez przedsiębiorstwa niefinansowe województwa opolskiego były lepsze niż uzyskane w 2014 r., ale mniej korzystne w odniesieniu do 2010 r. W grupie podstawowych wskaźników ekonomiczno-finansowych w relacji do 2014 r. odnotowano wzrost wskaźnika płynności finansowej I i II stopnia (odpowiednio: o 3,2 p. proc. i o 0,9 p. proc.) oraz wskaźnika rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów (o 0,3 p. proc.). Nastąpiła również poprawa wskaźnika poziomu kosztów z całokształtu działalności (o 0,5 p. proc.) oraz wzrost wskaźników rentowności obrotu brutto i netto (po 0,5 p. proc.).

W latach 2010–2013, za wyjątkiem 2011 r. **wartość nakładów inwestycyjnych** (w cenach bieżących) zrealizowanych przez przedsiębiorstwa mające siedzibę na terenie województwa opolskiego wykazywała tendencję rosnącą. Po spadku w 2014 r. ponownie w 2015 r. nastąpił wzrost wartości nakładów inwestycyjnych. W relacji do 2014 r. rozpoczęto więcej inwestycji (o 19,7%), ale ich wartość kosztorysowa była niższa (o 48,4%).

BASIC TRENDS

In Opolskie voivodship in the years 2010–2015 a consistent decrease in the number of **inhabitants** was observed and at the end of 2015 it amounted to 996.0 thous., i.e. by 0.5% less than in the previous year. Over the last six years a predominance of deaths over births maintained, which resulted in a negative natural increase of the population.

In the years 2010–2015 there were significant changes in the **average paid employment in the enterprise sector**. After the fall recorded in 2010 the average paid employment increased in the next year. In 2012–2013 a decline in average paid employment in the enterprise sector, in annual terms, was recorded again, while in 2014–2015 there was an increase. In 2015 the average paid employment in the enterprise sector compared with 2014 grew by 1.6%. The share of average paid employment in manufacturing in 2015 accounted for 52.8% of the total average paid employment in the enterprise sector.

The years 2010–2015 were characterized by significant changes in the level of **registered unemployment**. In 2010 and 2012 an increase in the number of registered unemployed was reported, while in other years they recorded a decline. At the end of 2015 the number of registered unemployed stood at the level by 14.5% lower than the year before.

The results of the **Labour Force Survey** conducted in the fourth quarter in the years 2010–2015 indicate an improvement of the situation on the labour market in Opolskie voivodship. In the analysed period the share of employed in the total number of persons aged 15 and more increased (from 48.2% in 2010 to 51.4% in 2015). Moreover, a decrease in the burden of employed persons with non-working persons was registered (respectively: from 1075 to 944). In 2015 compared with 2010, both the activity rate and the employment rate increased, while the unemployment rate fell. The share of unemployed in the total number of persons aged 15 and more declined from 4.7% in 2010 to 3.0% in 2015. The proportion of economically inactive persons also diminished (from 47.1% in 2010 to 45.6% in 2015).

The average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector in 2010–2015 grew steadily and in 2015 amounted to the level higher by 4.7% in annual terms. The increase in average monthly wages and salaries was recorded in almost all sections of the enterprise sector. In comparison with 2014 both, the time worked in the enterprise sector and the average gross hourly wages and salaries increased.

In the years 2010–2014 a steady decrease was reported in the average number of **retirees and pensioners** receiving retirement pay and pension benefits paid by the **Social Insurance Institution (ZUS)**, whereas in 2015 it increased slightly (by 0.1%). Among persons receiving retirement pay and pension benefits from the **Agricultural Social Insurance Fund (KRUS)** a decline was observed in all analysed years, and in 2015 the number of beneficiaries of KRUS decreased in annual terms by 1.1%. In the years 2010–2015 there was an increase in average benefits paid by both ZUS and KRUS. In 2015, compared with the previous year, a growth of an average monthly retirement pay and pension paid by ZUS was higher (by 0.3 percentage point) than the rise in this benefit paid to individual farmers.

Over the years 2010–2015 changes were observed in the **price index of consumer goods and services**. In the years 2010–2013 a price increase, in annual terms, was recorded, and the largest one (by 4.4%) occurred in 2011. The price index of goods and services in 2014 for the first time amounted to the level signifying the fall in prices (by 0.3%) compared with the previous year.

Lower prices, also recorded in 2015, reduced the value of the index to the level of 98.9 (by 1.1% per year). Its value was mainly impacted by a price cut in the groups of goods and services: transport, clothing and footwear as well as food and non-alcoholic beverages.

In the years 2010–2012 yields of **basic cereals with cereal mixed** showed an upward trend compared to the previous year, then in 2013 they decreased. In 2014 there was recorded again their growth, whereas in 2015 the yields dropped to the level of 51.1 dt/ha. The area for growing basic cereals with cereal mixed in 2015 increased by 2.0%, and the production of these crops was lower by 10.0% in annual terms (the year before higher by 8.3%).

Surveys carried out in 2015 indicate an increase in **livestock of cattle and hen poultry** compared to the previous year, while a stocking density of cattle per 100 hectares of agricultural land decreased and the one of hen poultry increased. In 2015, in comparison with the last year, the number of pigs and sheep and their density per 100 ha of agricultural land decreased.

In Opolskie voivodship on the **agricultural market** in the years 2010–2013 (except for 2012) a decline in the procurement dynamics of basic consumer and feed cereal grains, compared with the previous year, was observed. In 2014 there was an increase in the size of the procurement of grains of basic consumer and for feed cereals, while in 2015 there was again a decline. In the procurement of cattle and pigs for slaughter in 2015, in comparison with the previous year, a decrease was recorded respectively: by 10.0% and by 3.5%, whereas an increase in poultry for slaughter – by 13.0%. In 2011–2015, a growth in procurement of cows' milk, in annual terms, was observed.

In the years 2010–2012 **procurement prices** of wheat and rye increased in comparison with the previous year, then from 2013 began to fall and in 2015 they amounted for 1 dt respectively: 65.19 zł and 49.84 zł. The procurement price of pigs for slaughter increased in 2011 and 2012, but in 2010 as well as in 2013–2015 it showed a decrease compared to the previous year. In the procurement of cattle for slaughter price increase was recorded in 2011–2012, while in 2010 and 2013–2014 these prices declined on an annual basis. In 2015 again a growth was seen in procurement prices of cattle for slaughter (by 4.2%). An upward trend was observed in 2012–2013 in the price of edible potatoes, whereas in 2014 there was a decline in their prices. In 2015 the price of edible potatoes reached the level of the last year and amounted to 57,58 zł. In 2010–2014 cows' milk procurement price increased, whereas in 2015 a drop was reported.

Prices of wheat and rye obtained by farmers on **marketplaces** in 2011–2012 showed growth, while in 2013 and 2014 they declined compared with the previous year. In 2015, however, there was a decrease in marketplace wheat prices, but a rise in prices of rye. In comparison with the previous year in the period 2012–2015 a fall in the marketplace price of edible potatoes, with the exception of 2013, was observed.

After a sustained, in annual terms, growth of the **sold production of industry** in the years 2011–2012 (in constant prices), in 2013 there was a drop, and from 2014 again its increase was reported. In 2015 the sold production compared to the previous year was higher by 8.2% (in 2014 – by 3.8%). The achieved growth of production was mainly due to an increase by 8.6% in sold production of manufacturing (in constant prices), which accounted for 95.2% of total value (in current prices). Higher sold production of industry in 2015 was accompanied by a growth of the average paid employment in industry by 3.0% and an increase in the work output by 5.1% (in constant prices).

In the years 2010–2011 an increase in **sold production of construction**, on an annual basis, was recorded, while in 2012–2013 its decline occurred, and from 2014 again its increase was reported. In 2015 the production increased by 5.6% compared to 2014 (in the previous year it increased by 21.4%).

Construction and assembly production after a significant increase in 2010, in the period 2011–2013 showed a downward trend, and from 2014 there was again an increase. In 2015 the production compared with the last year increased by 3.9% (in 2014 – by 21.7%). The increase in construction and assembly production was recorded in entities in which construction of buildings was the basic type of activity and in units performing specialised construction activities, while the decline in entities specializing in civil engineering works.

The years 2010–2015 were characterized by significant changes in the number of **dwelling completed**. After the recorded increase in 2010, in the following year the number of completed dwellings decreased. In 2012 there was an improvement in the scope of completed dwellings whereas in 2013 again a drop was reported, and then in 2014 another increase. In 2015 the number of completed dwellings in comparison with the last year decreased by 10.9% (in the previous year grew by 10.8%). In annual terms, there was an increase in the number of dwellings for which permits were granted, while the number of dwellings in which construction began declined.

The analysis of the data for the period 2010–2015 shows that changes in a scope of **retail sales** occurred. Until 2011 their growth, in a year, was recorded, whereas in 2012 there was a decline. Then, in the period 2013–2015 a slight increase in retail sales of goods, in annual terms, was observed.

The **financial results** achieved in 2015 by non-financial enterprises of Opolskie voivodship were better than those obtained in 2014, but less favourable with reference to 2010. In the group of the main economic and financial indicators in relation to 2014 there was an increase in financial liquidity ratio of first and of second degree (respectively by 3.2 percentage point and by 0.9 percentage point) as well as in profitability rate from sales of products, goods and materials (by 0.3 percentage point). There was also an improvement in the cost level indicator from total activity (by 0.5 percentage point) and an increase in the profitability rate of gross and net turnover (by 0.5 percentage point each).

In the years 2010–2013, except for 2011, the **value of investment outlays** (in current prices) implemented by enterprises having their abode in Opolskie voivodship showed a rising trend. After a decline in 2014 again in 2015 there was an increase in the value of investment outlays. In relation to 2014 more investments (by 19.7%) were started, but their estimated value was lower (by 48.4%).

WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU

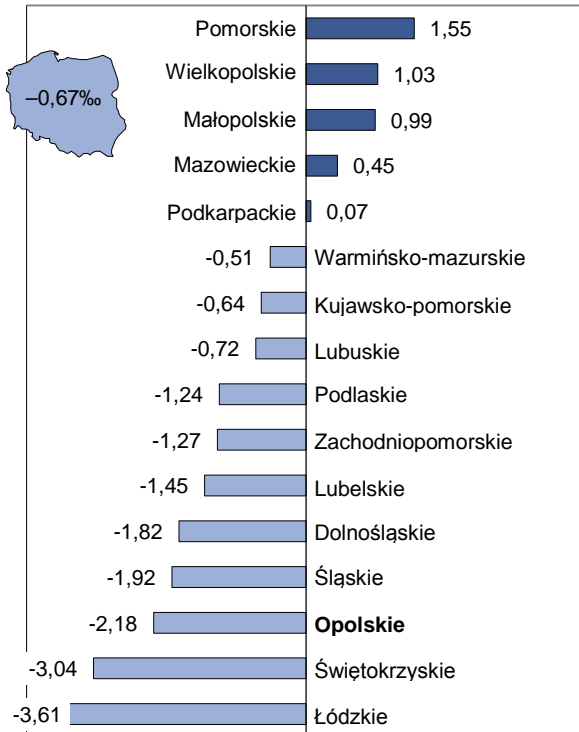
Tabl. 1. Wybrane dane ogólnopolskie i wojewódzkie w 2015 r.

Wyszczególnienie	Polska	Opolskie
Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan w dniu 31 XII)	123	106
Przyrost naturalny na 1000 ludności	-0,67	-2,18
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności ^a	-0,41	-2,38
Współczynnik aktywności zawodowej na podstawie BAEL ^b w %	56,2	54,3
Wskaźnik zatrudnienia na podstawie BAEL ^b w %	51,9	50,8
Stopa bezrobocia na podstawie BAEL ^b w %	7,5	6,5
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w zł	4121,41	3699,85
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS w zł	1980,96	1948,36
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w zł	1179,63	1245,08
Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (rok poprzedni = 100)	99,1	98,9
Przeciętna powierzchnia użytków rolnych w gospodarstwie rolnym ^c w ha	10,22	19,55
Obsada bydła ^d na 100 ha użytków rolnych w szt.	41,0	23,4
Obsada trzody chlewnej ^d na 100 ha użytków rolnych w szt.	80,0	83,0
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) na 1 przeciętnie zatrudnionego w przemyśle w zł	476779	434851
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) na 1 przeciętnie zatrudnionego w budownictwie w zł	471462	425677
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności	3,8	1,7
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON ^e na 10 tys. ludności (stan w dniu 31 XII)	1089	1008
Spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego na 10 tys. ludności (stan w dniu 31 XII)	22	15
Udział przedsiębiorstw rentownych w ogólnej liczbie badanych podmiotów w %	82,9	85,2
Wskaźnik poziomu kosztów w przedsiębiorstwach niefinansowych w %	95,7	95,7
Dynamika nakładów inwestycyjnych w przedsiębiorstwach (rok poprzedni = 100, ceny bieżące)	113,7	129,4
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące) na 1 mieszkańca w 2013 r. w zł	43020	34625

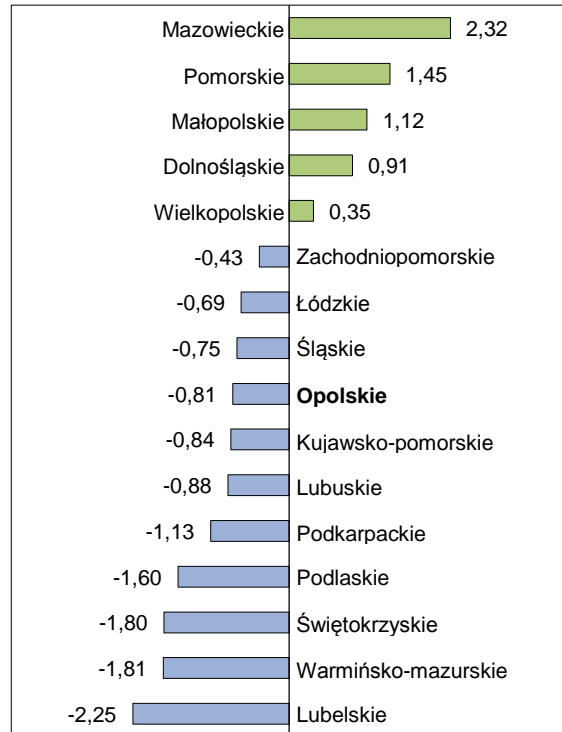
a Przy obliczaniu salda migracji uwzględniono: w przypadku migracji wewnętrznych – dane za 2015 r., w przypadku migracji zagranicznych – dane dotyczą 2014 r. ze względu na niedostateczną jakość danych za 2015 r. (brak kompletności). b Przeciętne w roku; dane nie są w pełni porównywalne z wynikami z lat poprzedzających 2010 r. c Dane za 2013 r. – z reprezentacyjnego badania struktury gospodarstw rolnych, przeprowadzanego co 3 lata. d Stan w czerwcu. e Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

WOJEWÓDZTWO NA TLE POZOSTAŁYCH WOJEWÓDZTW

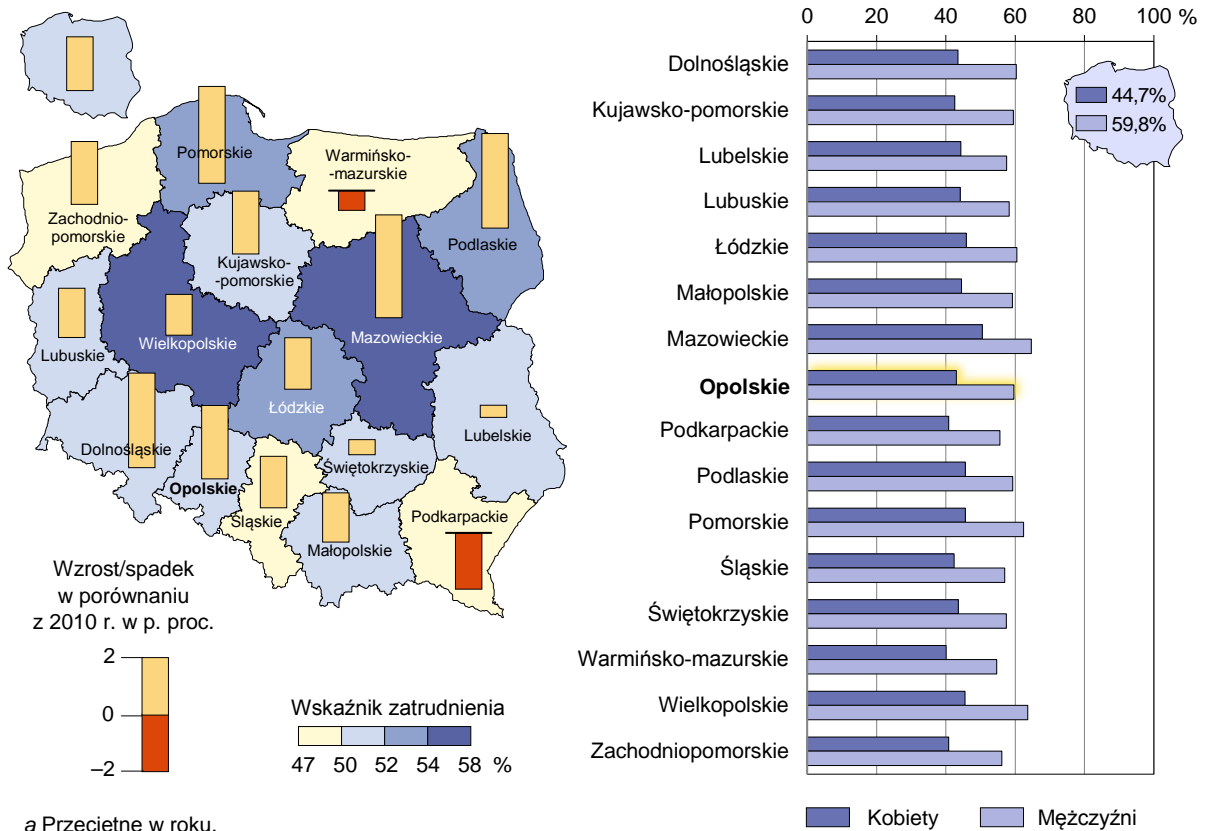
Wyk. 1. Przyrost naturalny na 1000 ludności w 2015 r.

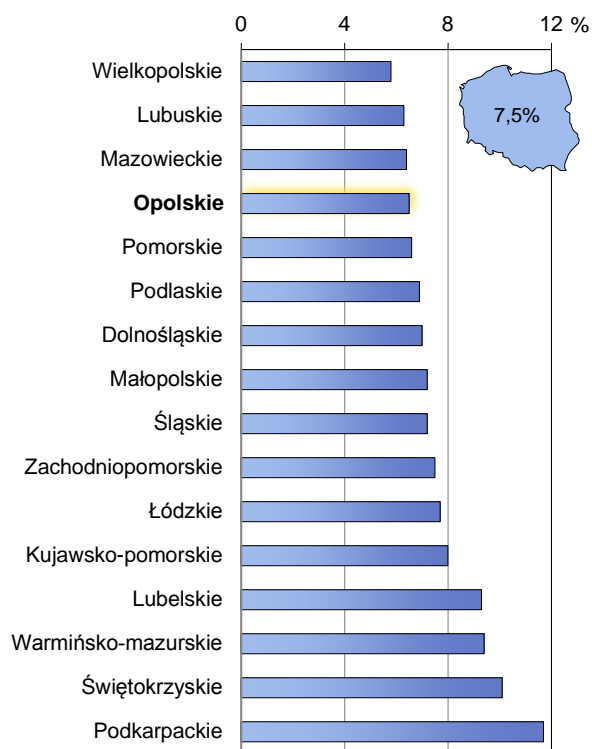
Wyk. 2. Saldo migracji wewnętrznych na pobyt stały na 1000 ludności w 2015 r.

Wyk. 3. Wskaźnik zatrudnienia na podstawie BAEL^a w 2015 r.

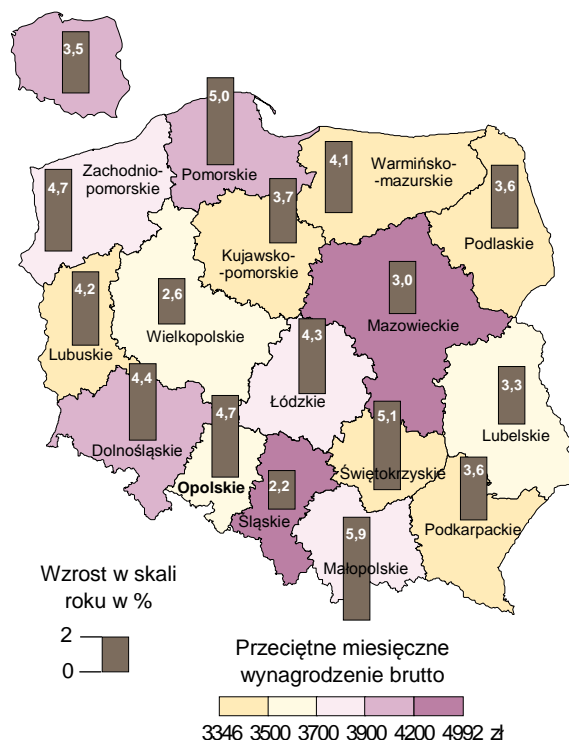

Wyk. 4. Stopa bezrobocia na podstawie BAEL^a w 2015 r.

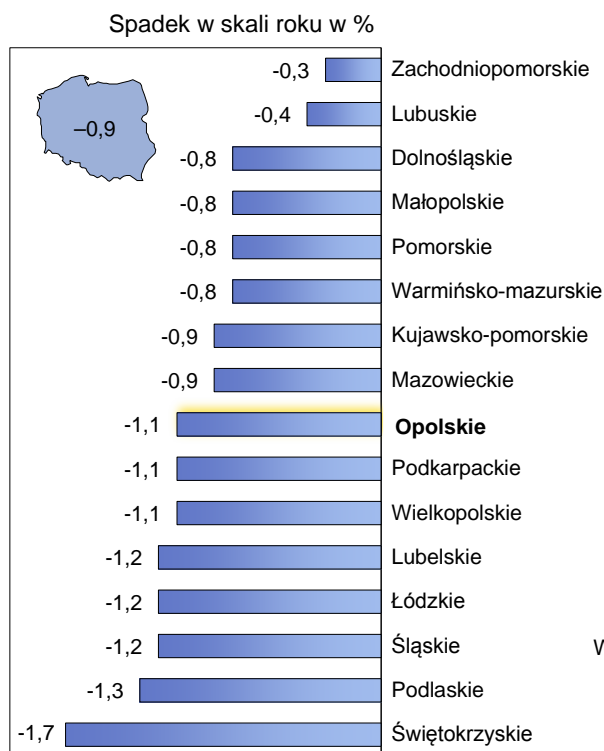

a Przeciętne w roku.

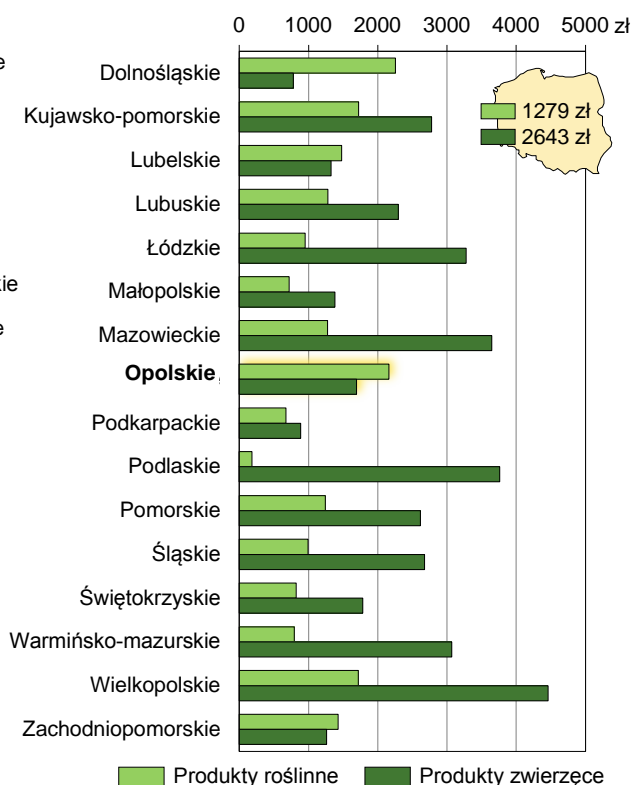
Wyk. 5. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2015 r.

Wyk. 6. Zmiany cen towarów i usług konsumpcyjnych w 2015 r. w porównaniu z 2014 r.

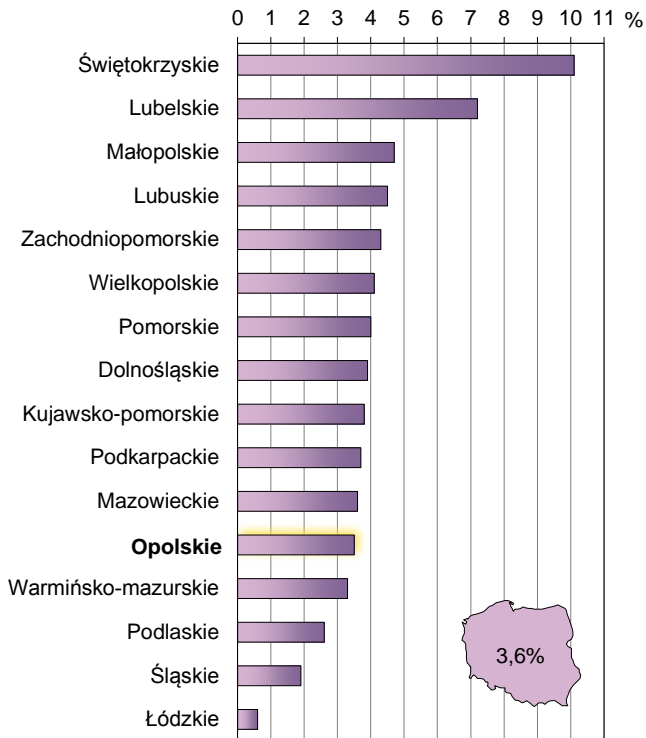
Wyk. 7. Wartość skupu produktów rolnych na 1 ha użytków rolnych w 2015 r.

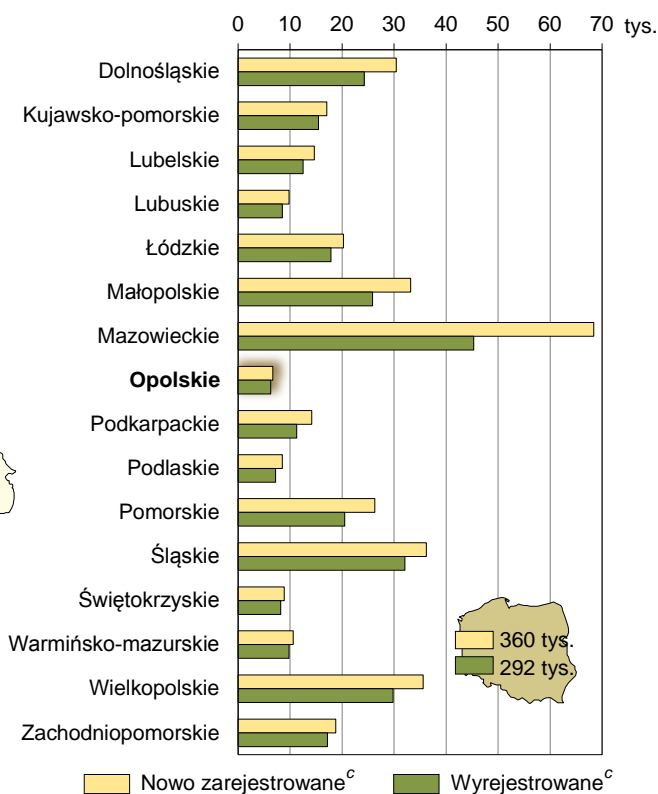
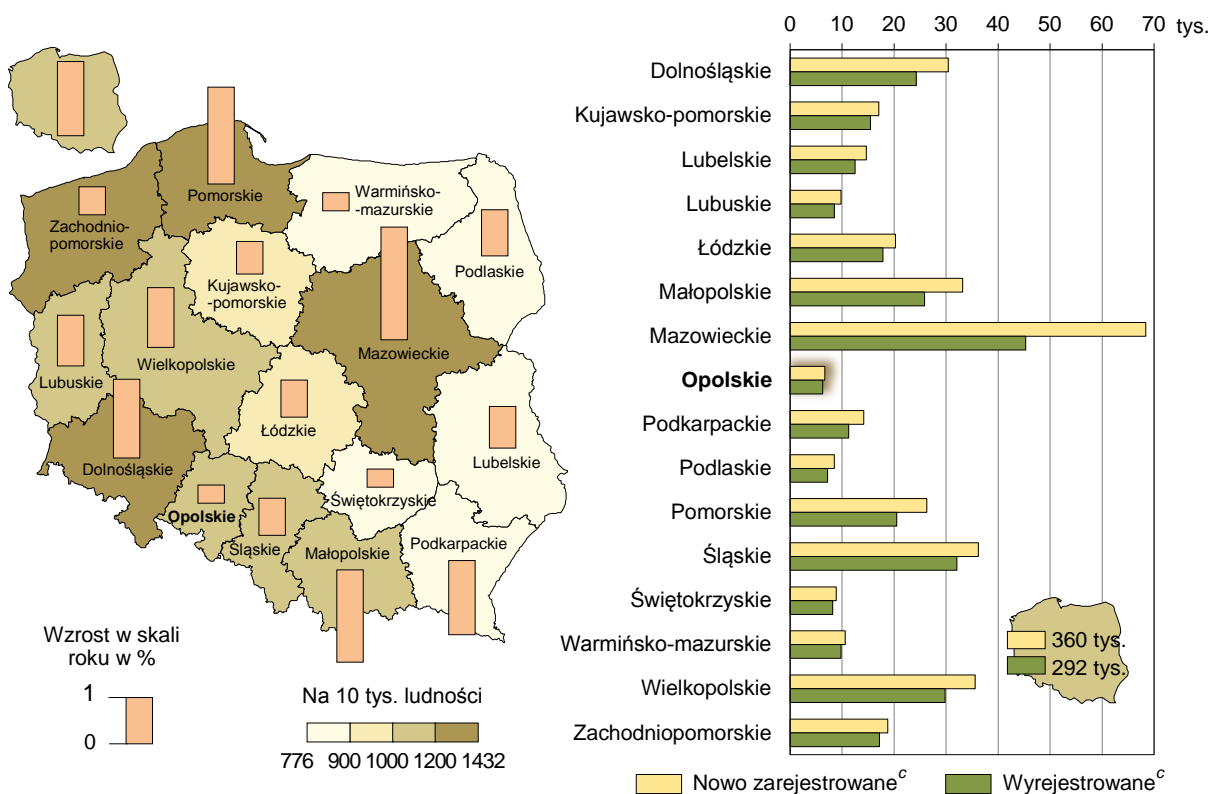
Wyk. 8. **Mieszkania oddane do użytkowania w 2015 r.**

Wyk. 9. **Wskaźnik rentowności obrotu netto w przedsiębiorstwach niefinansowych w 2015 r.**

Wyk. 10. **Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON^{ab} w 2015 r.**
Stan w dniu 31 XII

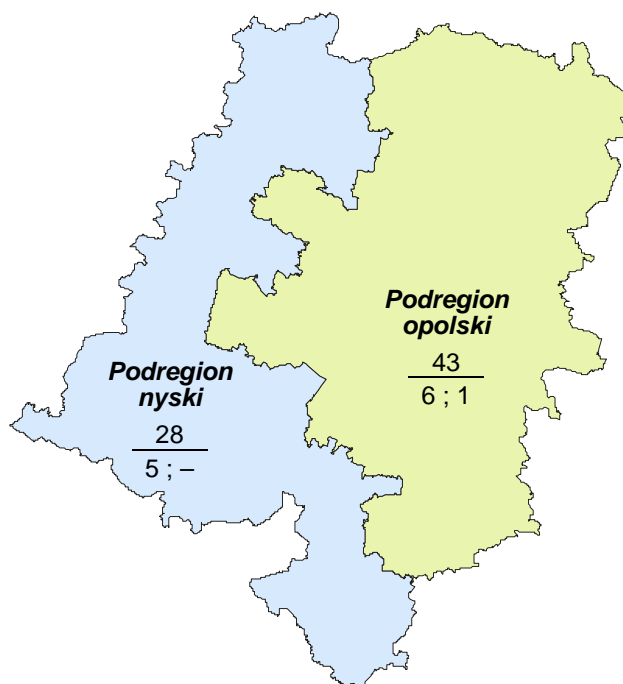
a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie. b W podziale według województw – bez podmiotów, dla których informacja o adresie siedziby/miejscu zamieszkania nie występuje w rejestrze REGON. c W ciągu roku.

PODZIAŁ I POWIERZCHNIA WOJEWÓDZTWA

PODZIAŁ WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO WEDŁUG NOMENKLATURY JEDNOSTEK TERYTORIALNYCH DO CELÓW STATYSTYCZNYCH (NTS)^a W 2015 R.

Stan w dniu 31 XII

	liczba gmin	
	<u>71</u>	
liczba powiatów	11 ; 1	liczba miast na prawach powiatu

	Powierzchnia w ha
O P O L S K I E	941187
podregiony:	
Nyski	409220
Opolski	531967

Podregion nyski		Podregion opolski	
Powiaty:	Miasto na prawach powiatu:	Powiaty:	Miasto na prawach powiatu:
brzeski	–	kędzierzyńsko-kozielski	Opole
głubczycki		kluczborski	
namysłowski		krapakowicki	
nyski		oleski	
prudnicki		opolski	
		strzelecki	

Według stanu w dniu 1 I 2015 r. województwo opolskie zajmowało powierzchnię 9412 km² (941187 ha), co stanowiło 3,0% powierzchni kraju. Na jego obszarze (według stanu w dniu 31 XII 2015 r.) mieszkało 996,0 tys. ludności, tj. 2,6% ogólnej liczby ludności Polski. Gęstość zaludnienia na 1 km² wyniosła 106 osób (11 lokata w kraju). W miastach mieszkało 51,9% ludności województwa.

^a Patrz uwagi ogólne ust. 2 na str. 9.

LUDNOŚĆ

W 2015 r. w województwie opolskim odnotowano spadek liczby ludności w porównaniu z rokiem poprzednim. Utrzymała się przewaga liczby zgonów nad liczbą urodzeń żywych, co przełożyło się na ujemny przyrost naturalny. Podobnie jak w analogicznym okresie ub. roku saldo migracji wewnętrznych ludności na pobyt stały przyjmowało wartości ujemne.

Według stanu w dniu 31 grudnia 2015 r. ludność województwa opolskiego liczyła 996,0 tys. osób, tj. mniej o 4,8 tys. niż przed rokiem i o 21,2 tys. w porównaniu z 2010 r. Populacja województwa, podobnie jak przed rokiem, stanowiła 2,6% ogólnej liczby ludności kraju. Średnia gęstość zaludnienia (liczba osób przypadająca na 1 km²) w końcu grudnia 2015 r. wyniosła w województwie 106, a w kraju – 123. Wskaźnik ten wykazywał znaczne zróżnicowanie przestrzenne na terenie województwa i kształtował się w granicach od 57 w powiecie namysłowskim do 1232 w m. Opolu.

Struktura ludności według płci w województwie opolskim w ostatnich latach nie ulegała większym zmianom. W ogólnej liczbie mieszkańców nieznacznie przeważały kobiety, których odsetek w końcu grudnia 2015 r., podobnie jak przed rokiem wyniósł 51,6% (w 2010 r. – 51,7%). W kraju tendencja jest podobna i kobiety w 2015 r. stanowiły również 51,6%. Współczynnik feminizacji (liczba kobiet na 100 mężczyzn) zarówno w województwie opolskim jak i w kraju ukształtował się na analogicznym poziomie jak w latach poprzednich i wyniósł po 107.

Dane o liczbie i strukturze ludności dla lat międzyspisowych sporządza się metodą bilansową, przyjmując wyniki ostatniego spisu powszechnego jako bazę wyjściową do obliczenia danych dla danej gminy z uwzględnieniem liczby urodzeń, zgonów, salda migracji wewnętrznych i zagranicznych oraz zmian administracyjnych, jakie miały miejsce w bilansowanym okresie.

W 2015 r. ze względu na niedostateczną jakość (brak kompletności) nie są publikowane dane o migracjach zagranicznych. Z tego powodu jako składnik bilansu ludności z 2015 r. przyjęto migracje zagraniczne z 2014 r.

Prezentowane dane dotyczą ludności zamieszkałej w danej gminie, tj. liczby ludności zameldowanej na pobyt stały skorygowanej o saldo osób zameldowanych na pobyt czasowy ponad 3 miesiące.

Jako bazę wyjściową bilansów przyjęto wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011, z tym że dla 2010 r. – według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 XII 2011 r.

Tabl. 2. Ludność na podstawie bilansów

Wyszczególnienie	2010	2014	2015
POLSKA – stan w dniu 30 VI			
Ogółem w tys.	38516,7	38484,0	38454,6
w tym kobiety	19869,1	19860,9	19847,2
Miasta	23448,5	23244,5	23202,7
Wieś	15068,2	15239,4	15251,9
OPOLSKIE – stan w dniu 30 VI			
Razem w tys.	1018,6	1002,6	998,9
w tym kobiety	526,3	517,6	515,7
Miasta	534,0	522,0	519,2
Wieś	484,5	480,5	479,7

Tabl. 2. Ludność na podstawie bilansów (dok.)

Wyszczególnienie	2010	2014	2015
POLSKA – stan w dniu 31 XII			
Ogółem w tys.	38529,9	38478,6	38437,2
na 1 km ²	123	123	123
w tym kobiety:			
w tysiącach	19876,7	19858,8	19839,2
na 100 mężczyzn	107	107	107
Miasta: w tysiącach	23429,1	23216,4	23166,4
w %	60,8	60,3	60,3
Wieś: w tysiącach	15100,8	15262,3	15270,8
w %	39,2	39,7	39,7
OPOLSKIE – stan w dniu 31 XII			
Razem w tys.	1017,2	1000,9	996,0
na 1 km ²	108	106	106
w tym kobiety:			
w tysiącach	525,4	516,7	514,1
na 100 mężczyzn	107	107	107
Miasta: w tysiącach	532,9	520,6	517,2
w %	52,4	52,0	51,9
Wieś: w tysiącach	484,3	480,2	478,8
w %	47,6	48,0	48,1

W województwie opolskim w 2015 r. zarejestrowano 8289 urodzeń żywych, tj. mniej o 304 niż przed rokiem i o 874 niż w analogicznym okresie 2010 r. Współczynnik urodzeń żywych wynosił 8,30‰ i był niższy zarówno w stosunku do notowanego rok wcześniej (8,57‰), jak i w 2010 r. (9,00‰).

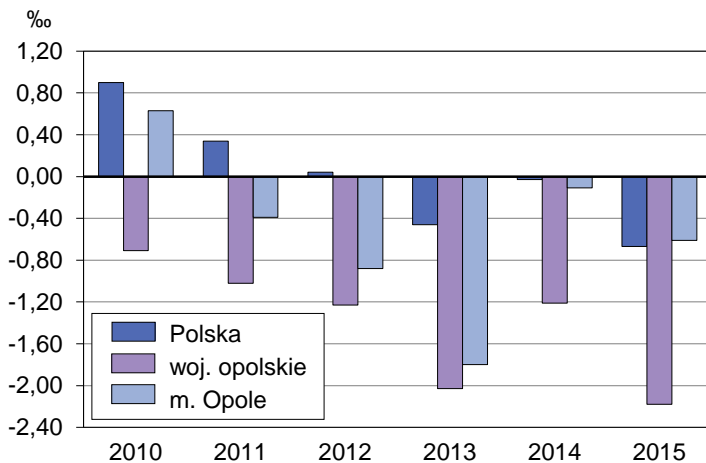
Od stycznia do grudnia 2015 r. w województwie zmarło 10468 osób, tj. więcej o 660 osób niż przed rokiem i o 586 niż w analogicznym okresie 2010 r. Ogólny współczynnik zgonów wynosił 10,48‰, podczas gdy rok wcześniej – 9,78‰, a w 2010 r. – 9,70‰.

Współczynnik zgonów niemowląt (liczony na 1000 urodzeń żywych) przyjął wartość 4,10‰ wobec 4,65‰ w 2014 r. i 5,24‰ w 2010 r.

Dane o urodzeniach i zgonach (w tym zgonach niemowląt) zostały obliczone zgodnie z kryteriami definicji urodzenia i zgonu noworodka – rekomendowanej przez Światową Organizację Zdrowia (WHO).

Współczynniki dotyczące ruchu naturalnego w podziale terytorialnym obliczono jako iloraz liczby faktów określonego rodzaju i liczby ludności zamieszkałej (według stanu w dniu 30 VI).

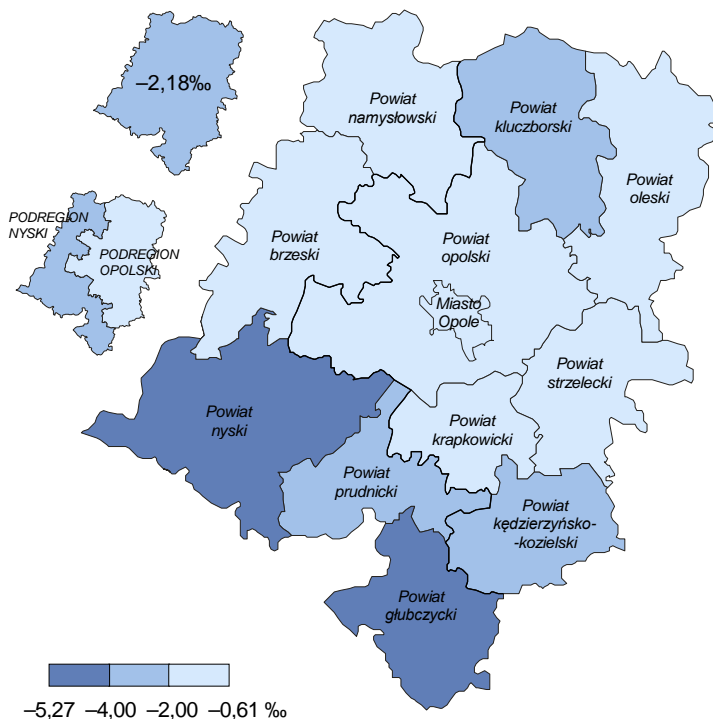
Wyk. 11. Przyrost naturalny na 1000 ludności

W województwie opolskim w 2015 r. podobnie jak w ub. roku zanotowano ujemny przyrost naturalny. Różnica między liczbą urodzeń żywych, a liczbą zgonów ukształtowała się na poziomie minus 2179, podczas gdy rok wcześniej wynosiła minus 1215, a w 2010 r. minus 719. Współczynnik przyrostu naturalnego osiągnął wartość minus 2,18‰ (wobec minus 1,21‰ w 2014 r. i minus 0,71‰ w 2010 r.).

Ujemny współczynnik odnotowano w 11 województwach i najniższą wartość osiągnął w województwie łódzkim (minus 3,61‰). W pozostałych województwach współczynnik przyrostu naturalnego był dodatni i najwyższy odnotowano w województwie pomorskim (1,55‰). Omawiany współczynnik dla kraju w 2015 r. i 2014 r. przyjął wartości ujemne, tj. odpowiednio: minus 0,67‰ i minus 0,03‰, natomiast w 2010 r. osiągnął wartość dodatnią – 0,90‰.

Wyk. 12. Przyrost naturalny na 1000 ludności w województwie opolskim według podregionów i powiatów w 2015 r.

W 2015 r. w województwie opolskim współczynnik przyrostu naturalnego we wszystkich powiatach przyjmował wartości ujemne. Najniższy przyrost odnotowano w powiecie głubczyckim (minus 5,27‰), nyskim (minus 4,57‰) oraz prudnickim (minus 3,92‰).

W opolskich urzędach stanu cywilnego w ciągu 2015 r. zarejestrowano 4920 zawartych małżeństw, tj. o 98 więcej niż przed rokiem, ale o 773 mniej niż w analogicznym okresie 2010 r. Współczynnik małżeństw w 2015 r. w województwie opolskim wynosił 4,93‰ (wobec 4,81‰ w 2014 r. i 5,59‰ w 2010 r.). Liczba nowo zawartych małżeństw w przeliczeniu na 1000

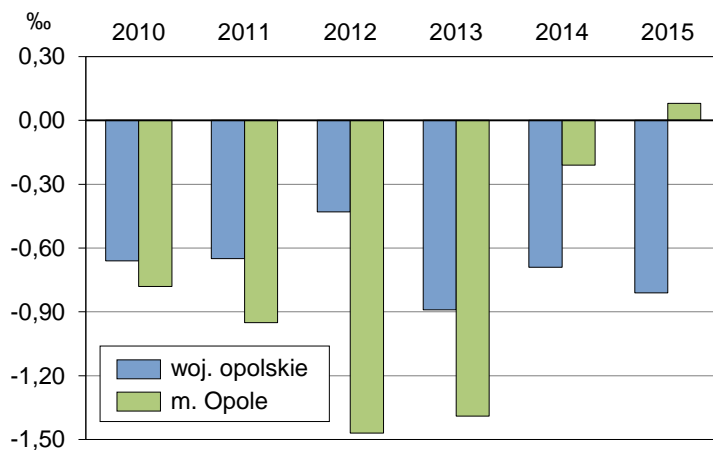
ludności w województwie w 2015 r. ukształtowała się powyżej poziomu ogólnokrajowego, a w 2014 r. i 2010 r. była niższa niż średnio w kraju.

Tabl. 3. Ruch naturalny ludności i saldo migracji na 1000 ludności

Wyszczególnienie	2010	2014	2015
POLSKA			
Małżeństwa	5,93	4,90	4,91
Urodzenia żywe	10,73	9,75	9,60
Zgony	9,83	9,78	10,27
w tym niemowląt ^a	4,98	4,22	4,00
Przyrost naturalny ^b	0,90	-0,03	-0,67
Saldo migracji na pobyt stały:			
wewnętrznych	x	x	x
zagranicznych	-0,05	-0,41	.
OPOLSKIE			
Małżeństwa	5,59	4,81	4,93
Urodzenia żywe	9,00	8,57	8,30
Zgony	9,70	9,78	10,48
w tym niemowląt ^a	5,24	4,65	4,10
Przyrost naturalny ^b	-0,71	-1,21	-2,18
Saldo migracji na pobyt stały:			
wewnętrznych	-0,66	-0,69	-0,81
zagranicznych	-1,10	-1,56	.
M. OPOLE			
Małżeństwa	5,33	4,26	4,70
Urodzenia żywe	9,28	8,94	8,98
Zgony	8,65	9,05	9,59
w tym niemowląt ^a	5,27	4,66	4,66
Przyrost naturalny ^b	0,63	-0,11	-0,61
Saldo migracji na pobyt stały:			
wewnętrznych	-0,78	-0,21	0,08
zagranicznych	-0,51	-0,86	.

a Dzieci w wieku poniżej 1 roku na 1000 urodzeń żywych. b Różnica między liczbą urodzeń żywych a liczbą zgonów w danym okresie.

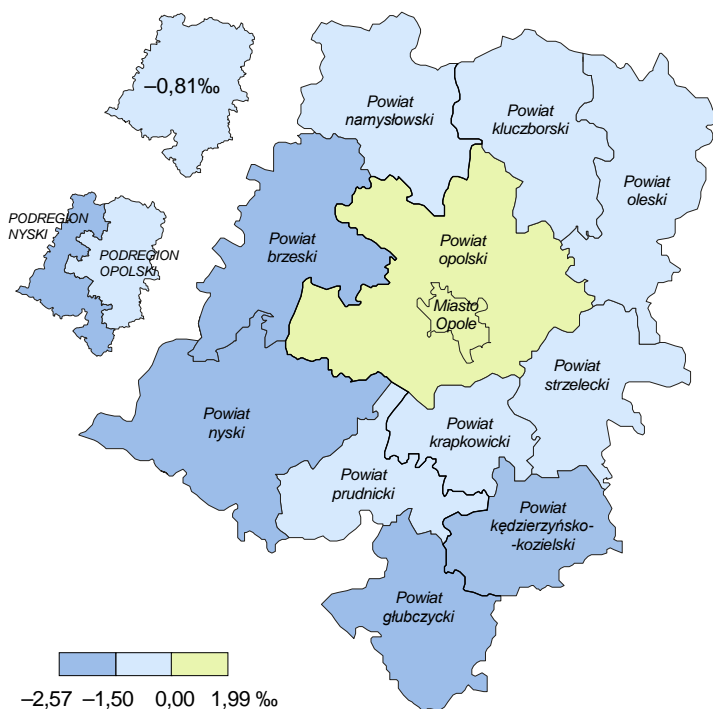
Wyk. 13. Saldo migracji wewnętrznych na pobyt stały na 1000 ludności

W 2015 r., podobnie jak przed rokiem, jak i w 2010 r., saldo migracji wewnętrznych ludności na pobyt stały było ujemne. Oznacza to, że liczba osób wymeldowanych z pobytu stałego w ciągu omawianego okresu przekroczyła liczbę osób zameldowanych na pobyt stały w tym czasie (w 2015 r. – o 810, w 2014 r. – o 691, a w 2010 r. – o 671).

Saldo migracji wewnętrznych na pobyt stały na 1000 ludności w województwie wynosiło minus 0,81‰ (wobec minus 0,69‰ w 2014 r. i minus 0,66‰ w 2010 r.). Ujemną wartość współczynnika w 2015 r. odnotowano jeszcze w 10 województwach, w granicach od minus 2,25‰ w lubelskim do minus 0,43‰ w zachodniopomorskim. W pozostałych województwach saldo migracji wewnętrznych na pobyt stały na 1000 ludności przyjmowało wartości dodatnie i najwyższe odnotowano w województwie mazowieckim (2,32‰).

Wyk. 14. **Saldo migracji wewnętrznych na pobyt stały na 1000 ludności w województwie opolskim według podregionów i powiatów w 2015 r.**

W 2015 r. w większości powiatów województwa opolskiego saldo migracji wewnętrznych ludności na pobyt stały osiągnęło wartości ujemne. Jedynie w powiecie opolskim oraz m. Opolu saldo było dodatnie. W powiecie namysłowskim oraz strzeleckim natomiast liczba osób zameldowanych na pobyt stały była równa liczbie osób wymeldowanych z pobytu stałego w ciągu 2015 r.

U w a g a. W powiecie namysłowskim i strzeleckim saldo migracji wewnętrznych jest równe zero.

Dane prezentujące informacje o stanie i strukturze ludności oraz ruchu naturalnym ludności w województwie opolskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Biuletyn statystyczny województwa opolskiego” – publikacja dostępna co kwartał,
 - „Stan i ruch naturalny ludności w województwie opolskim” – opracowanie sygnałne dostępne co roku,
- jak również w Banku Danych Lokalnych.

RYNEK PRACY

■ PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE

W 2015 r. w województwie opolskim odnotowano wzrost przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw w skali roku. Dynamika przeciętnego zatrudnienia kształtowała się korzystniej niż w kraju, gdzie wystąpił mniejszy wzrost.

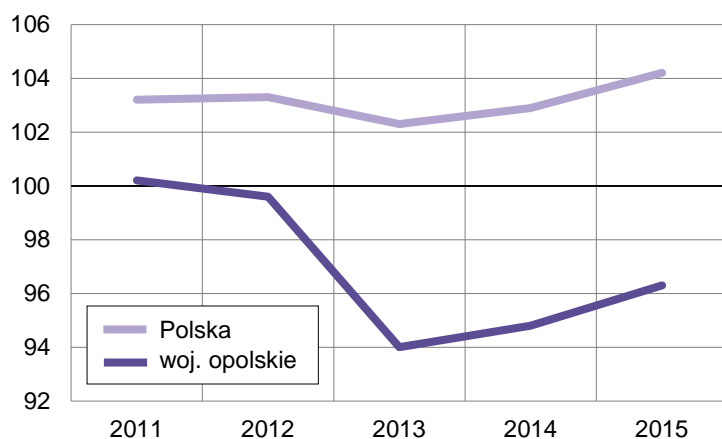
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w województwie opolskim w 2015 r. ukształtowało się na poziomie 93,1 tys. osób, tj. o 1,6% wyższym w stosunku do poprzedniego roku (wobec wzrostu o 0,8% w 2014 r.). W skali kraju odnotowano wzrost przeciętnego zatrudnienia w porównaniu z rokiem poprzednim o 1,3% (przed rokiem wzrost o 0,6%). Poza województwem opolskim, wzrost przeciętnego zatrudnienia wystąpił jeszcze w 10 województwach w granicach: od 4,1% w wielkopolskim do 0,4% w warmińsko-mazurskim. Spadek odnotowano w 4 województwach i największy wystąpił w świętokrzyskim i lubelskim (odpowiednio: o 2,8% i o 1,0%). W województwie podlaskim przeciętne zatrudnienie pozostało na poziomie zbliżonym do notowanego przed rokiem.

Dane o przeciętnym zatrudnieniu obejmują osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy w pełnym wymiarze czasu pracy oraz niepełnym, w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

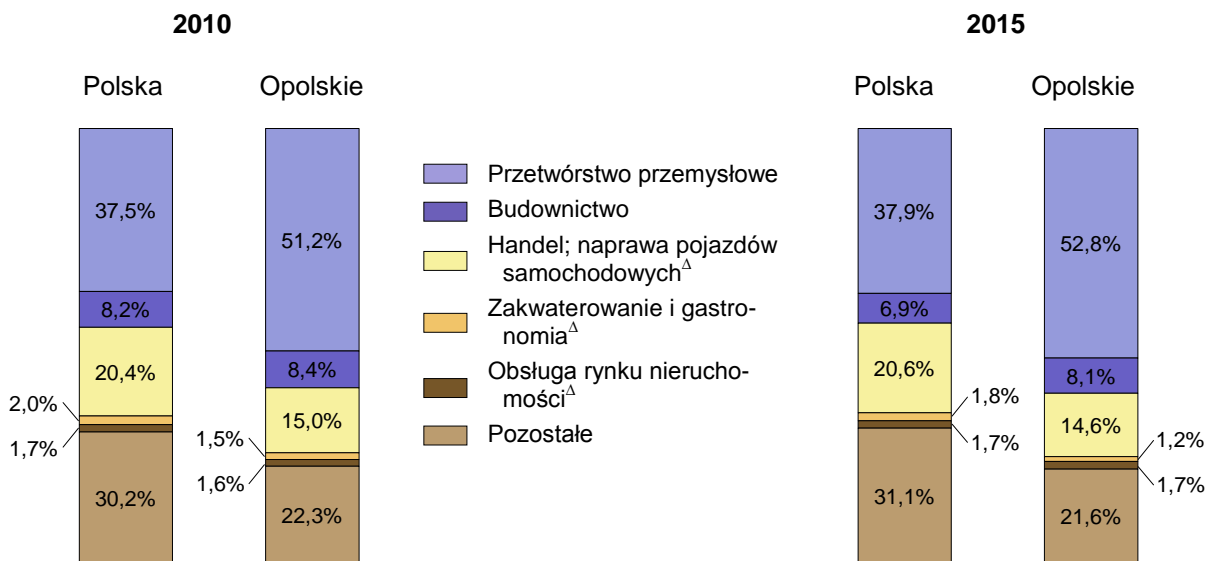
Tabl. 4. **Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw**

Wyszczególnienie	2010	2014	2015		
	w tysiącach		2010=100	2014=100	
Polska	5372,6	5529,5	5601,6	104,2	101,3
Opolskie	96,6	91,6	93,1	96,3	101,6
M. Opole	22,5	20,9	21,3	94,5	101,6

Wyk. 15. **Dynamika przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw**
2010 = 100

Udział przeciętnego zatrudnienia w przetwórstwie przemysłowym stanowił 52,8% ogólnej liczby przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw (wzrost o 0,8 p. proc. w stosunku do 2014 r.), w handlu; naprawie pojazdów samochodowych – 14,6% (spadek o 0,3 p. proc.) oraz w budownictwie – 8,1% (spadek o 0,4 p. proc.). Najmniejszy udział przeciętnego zatrudnienia, podobnie jak przed rokiem, odnotowano w działalności związanej z informacją i komunikacją – 0,5%.

Wyk. 16. **Struktura przeciętnego zatrudnienia według sekcji PKD**

W 2015 r. w porównaniu z rokiem poprzednim przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw, w sekcjach o największym udziale w zatrudnieniu zwiększyło się m.in. w transporcie i gospodarce magazynowej (o 10,6%), przetwórstwie przemysłowym (o 3,2%) oraz administrowaniu i działalności wspierającej (o 2,7%). Spadek przeciętnego zatrudnienia odnotowano w budownictwie (o 3,5%) i handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 0,1%).

Tabl. 5. **Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w województwie opolskim**

Sektory	2014				2015				w tys.
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100								
O g ó ł e m	99,4	99,6	100,1	100,8	102,3	101,7	101,5	101,6	93,1
w tym:									
Przemysł	98,9	99,0	99,8	100,8	103,0	102,9	102,7	103,0	53,8
w tym:									
przetwórstwo przemysłowe	99,2	99,2	100,0	101,0	103,2	103,1	102,9	103,2	49,1
dostawa wody; gospodarowa- nie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	97,7	98,7	99,6	100,9	103,4	104,2	104,2	102,3	2,8
Budownictwo	111,2	112,6	109,3	109,8	99,6	95,9	96,1	96,5	7,5
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	95,8	95,3	96,6	97,1	100,2	100,0	100,6	99,9	13,6
Transport i gospodarka magazy- nowa	101,3	103,7	104,0	103,9	113,1	111,0	110,2	110,6	7,1
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	92,6	92,8	96,9	95,6	91,5	91,0	88,8	89,2	1,1
Informacja i komunikacja	107,1	101,6	97,4	97,5	106,9	105,1	103,5	102,6	0,5
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ ..	115,4	112,2	110,8	105,7	94,1	93,2	92,9	97,3	1,5
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	94,4	95,0	94,8	96,0	103,4	105,9	104,1	102,7	3,6

■ BEZROBOCIE REJESTROWANE

W końcu 2015 r. w województwie opolskim sytuacja na rynku pracy pod względem zjawiska bezrobocia poprawiła się. W ujęciu rocznym zanotowano spadek ogólnej liczby zarejestrowanych bezrobotnych oraz stopy bezrobocia. Korzystnie również kształtowała się liczba zgłaszanych ofert zatrudnienia, która w porównaniu z 2014 r. zwiększyła się.

W końcu grudnia 2015 r. liczba bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy województwa opolskiego wyniosła 36,2 tys. osób i była niższa zarówno od zanotowanej przed rokiem (o 6,2 tys. osób, tj. o 14,5%), jak i w porównaniu z 2010 r. (o 12,6 tys. osób, tj. o 25,8%). W skali kraju na koniec 2015 r. liczba bezrobotnych była niższa o 14,3% niż rok wcześniej, a o 20,0% w stosunku do 2010 r. W odniesieniu do roku poprzedniego we wszystkich województwach nastąpił spadek liczby bezrobotnych, w granicach od 19,8% w wielkopolskim do 7,7% w lubelskim.

Dane o bezrobociu rejestrowanym dotyczące osób zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy prezentuje się zgodnie z ustawą z dnia 20 IV 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2015 r., poz. 149 z późniejszymi zmianami).

Tabl. 6. **Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bezrobocia**
Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2010	2014	2015
POLSKA			
Bezrobotni zarejestrowani w tys.	1954,7	1825,2	1563,3
Bezrobotni nowo zarejestrowani ^a w tys.	3042,0	2452,8	2368,8
Bezrobotni wyrejestrowani ^a w tys.	2979,8	2786,2	2630,6
Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy ...	83	46	31
Stopa bezrobocia rejestrowanego w %	12,4	11,4*	9,8
OPOLSKIE			
Bezrobotni zarejestrowani w tys.	48,8	42,4	36,2
Bezrobotni nowo zarejestrowani ^a w tys.	91,7	69,8	66,5
Bezrobotni wyrejestrowani ^a w tys.	90,0	79,1	72,6
Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy ...	46	39	22
Stopa bezrobocia rejestrowanego w %	13,6	11,8*	10,2
M. OPOLE			
Bezrobotni zarejestrowani w tys.	4,5	4,2	3,7
Bezrobotni nowo zarejestrowani ^a w tys.	8,5	7,0	6,7
Bezrobotni wyrejestrowani ^a w tys.	8,2	7,6	7,2
Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy ...	7	16	6
Stopa bezrobocia rejestrowanego w %	6,4	6,0	5,3

a W ciągu roku.

W województwie opolskim w końcu 2015 r., w odniesieniu do roku poprzedniego, spadek liczby bezrobotnych odnotowano we wszystkich powiatach, przy czym największy w powiecie namysłowskim (o 29,0%), a najmniejszy w kędzierzyńsko-kozielskim (o 4,3%).

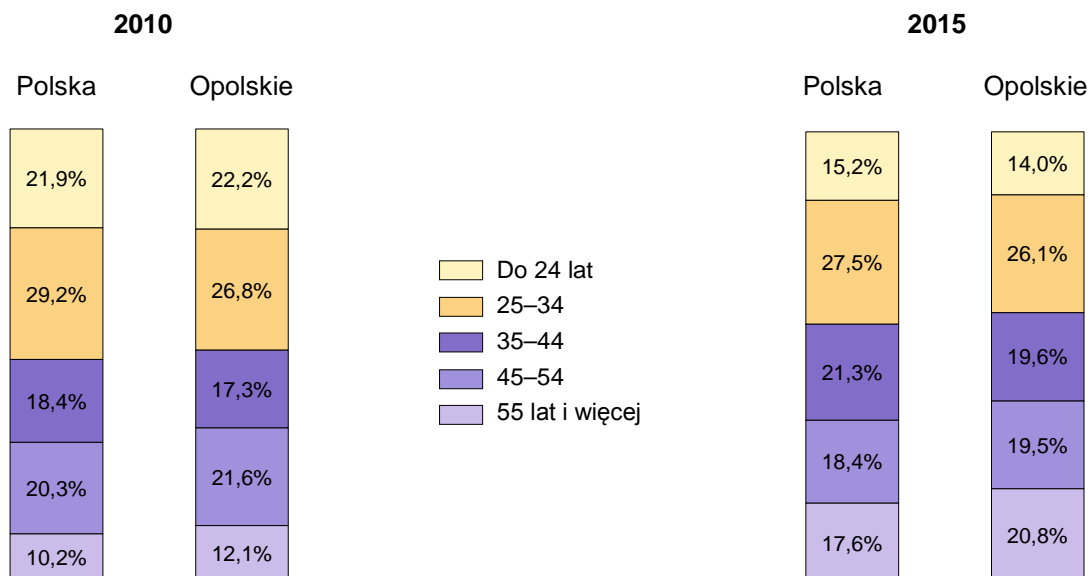
Bezrobotni nieposiadający prawa do zasiłku to zarejestrowane w urzędach pracy osoby poszukujące pracy, które utraciły bądź nie nabyły prawa do zasiłku.

W omawianym okresie 86,8% ogólnej liczby bezrobotnych w województwie nie posiadało prawa do zasiłku (w 2014 r. – 86,1%), osoby wcześniej pracujące stanowiły 88,3% (w poprzednim roku – 87,3%), a 46,6% to mieszkańcy wsi (przed rokiem – 46,4%).

W końcu grudnia 2015 r. w województwie opolskim wśród bezrobotnych, podobnie jak w kraju, przeważały kobiety. Stanowiły one 54,6% ogólnej liczby zarejestrowanych bezrobotnych w powiatowych urzędach pracy, ale ich liczba była o 11,2% niższa niż rok wcześniej. Populacja bezrobotnych mężczyzn zmniejszyła się (o 18,2%) i ich odsetek spadł w ciągu roku o 2,0 p. proc., do poziomu 45,4%.

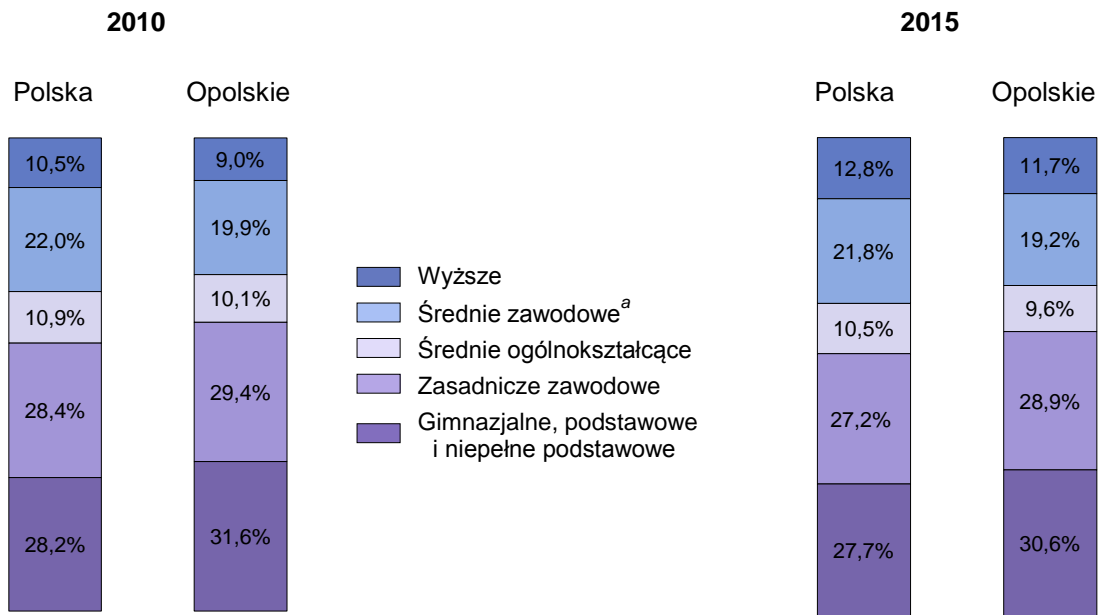
Bezrobocie nadal dotyczyło przede wszystkim ludzi młodych. W końcu grudnia 2015 r. najliczniejszą grupą wśród bezrobotnych były osoby w wieku 25–34 lata (9,4 tys.), ale ich odsetek w ogólnej liczbie bezrobotnych zmniejszył się w porównaniu z poprzednim rokiem (o 0,2 p. proc. do 26,1%).

Wyk. 17. **Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według wieku**
Stan w dniu 31 XII

Większość bezrobotnych rejestrujących się w powiatowych urzędach pracy to osoby o stosunkowo niskim poziomie wykształcenia. Dwie najliczniejsze grupy stanowiły osoby posiadające wykształcenie gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe oraz zasadnicze zawodowe (odpowiednio: 30,6% i 28,9% ogólnej liczby bezrobotnych). W porównaniu z 2014 r. udział osób z najniższym poziomem wykształcenia zwiększył się o 0,3 p. proc., a odsetek osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym zmniejszył się o 0,4 p. proc. W skali roku najbardziej zmniejszyła się liczba zarejestrowanych bezrobotnych z wykształceniem średnim zawodowym łącznie z policealnym, tj. o 17,0%, a ich udział zmalał o 0,6 p. proc. do 19,2%.

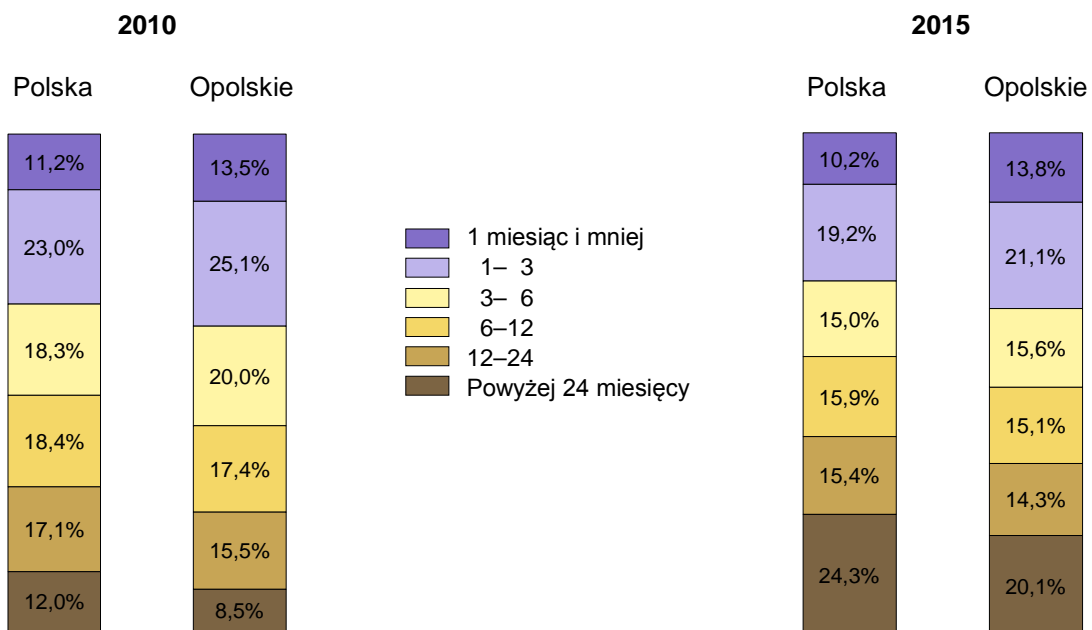
Wyk. 18. **Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według poziomu wykształcenia**
Stan w dniu 31 XII

^a Łącznie z wykształceniem policealnym.

Spośród wszystkich kategorii bezrobotnych wyodrębnionych ze względu na czas pozostawania bez pracy, największy spadek (o 32,2%) w ujęciu rocznym, odnotowano w przypadku osób pozostających bez pracy od 12 do 24 miesięcy (ich udział zmalał do 14,3%, tj. o 3,7 p. proc.). Spadek udziału wystąpił również wśród osób pozostających bez pracy od 6 do 12 miesięcy do 15,1%, tj. o 0,7 p. proc.

Wyk. 19. **Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według czasu pozostawania bez pracy^a**
Stan w dniu 31 XII

^a Od momentu rejestracji w urzędzie pracy, przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 1–3 uwzględniono osoby, które pozostawały bez pracy 1 miesiąc i 1 dzień do 3 miesięcy.

Największe trudności ze znalezieniem zatrudnienia miały osoby ze stażem pracy (1–5 lat, do 1 roku oraz 10–20 lat), które łącznie stanowiły ponad połowę ogólnej liczby bezrobotnych (odpowiednio: 23,5%, 16,2% i 16,1%). W porównaniu z rokiem poprzednim najbardziej pogorszyła się sytuacja osób ze stażem pracy do 1 roku, których odsetek wzrósł do poziomu 16,2%, tj. o 1,1 p. proc.

W województwie opolskim w końcu grudnia 2015 r. bezrobotni będący **w szczególnej sytuacji na rynku pracy** stanowili 86,5% ogólnej liczby bezrobotnych. W porównaniu z ub. rokiem zwiększył się udział osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia (o 1,2 p. proc. do 31,6%) oraz niepełnosprawnych (o 0,1 p. proc. do 6,7%). Zmniejszył się natomiast udział osób długotrwale bezrobotnych (o 2,5 p. proc. do 53,2%) oraz bezrobotnych do 25 roku życia (o 1,1 p. proc. do 14,0%). We wszystkich wymienionych kategoriach bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy odnotowano spadek w skali roku. Największy wystąpił wśród osób do 25 roku życia, tj. o 20,8%.

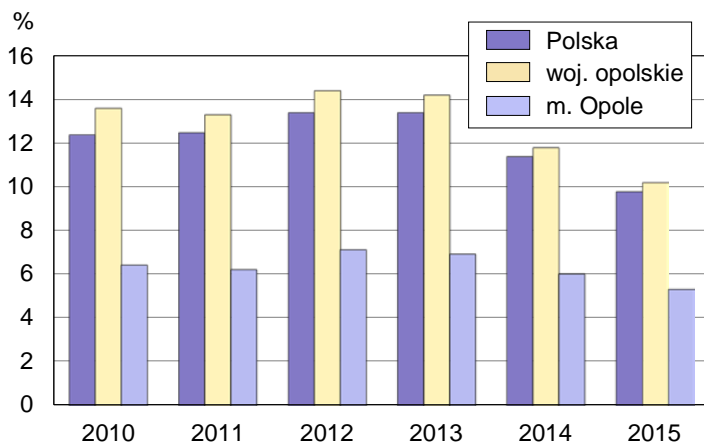
Tabl. 7. **Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bezrobocia w województwie opolskim**

Wyszczególnienie A – analogiczny okres roku poprzedniego = 100	2014				2015			
	I–III	IV–VI	VII–IX	X–XII	I–III	IV–VI	VII–IX	X–XII
Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu okresu): w tysiącach osób	52,2	45,3	42,7	42,4	42,9	37,2	34,3	36,2
A	90,3	89,9	86,3	82,0	82,3	82,2	80,2	85,5
Bezrobotni nowo zarejestrowani (napływ): w tysiącach osób	18,0	14,2	18,6	19,0	17,5	14,0	16,4	18,5
A	84,0	93,3	94,7	96,4	97,2	98,5	88,2	97,7
Bezrobotni wyrejestrowani (odpływ): w tysiącach osób	17,5	21,1	21,2	19,4	17,0	19,7	19,4	16,6
A	113,3	93,0	103,2	110,2	96,9	93,4	91,5	85,8
Płynność bezrobocia (napływ- odpływ) w tysiącach osób	0,5	-6,9	-2,6	-0,4	0,5	-5,7	-3,0	1,9
Stopa bezrobocia (stan w końcu okresu) w %	14,3	12,7	12,0	11,8*	11,9	10,5	9,7	10,2

Stopę bezrobocia rejestrowanego obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez osób odbywających czynną służbę wojskową oraz pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

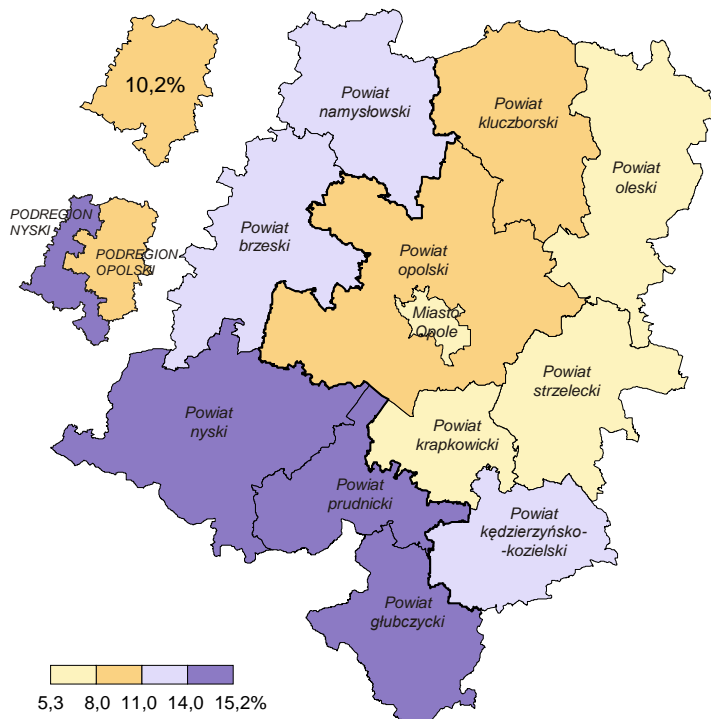
Stopa bezrobocia rejestrowanego zarówno w skali kraju, jak i województwa w kolejnych miesiącach 2015 r. była niższa niż rok wcześniej. Stopa bezrobocia w kraju w końcu grudnia 2015 r. wyniosła 9,8% i zmalała o 1,6 p. proc. w odniesieniu do zanotowanej przed rokiem.

Wyk. 20. **Stopa bezrobocia rejestrowanego**
Stan w dniu 31 XII

Spadek stopy bezrobocia w skali roku wystąpił we wszystkich powiatach województwa opolskiego. Największy odnotowano w powiecie namysłowskim (o 4,3 p. proc.), a następnie w powiatach: brzeskim (o 3,2 p. proc.) i prudnickim (o 2,6 p. proc.). Najmniejszy spadek stopy bezrobocia wystąpił w powiecie strzeleckim (o 0,5 p. proc.) i kędzierzyńsko-kozielskim (o 0,6 p. proc.). Nadal obserwowano dość duże terytorialne zróżnicowanie stopy bezrobocia w województwie. Rozpiętość pomiędzy najniższą i najwyższą wartością stopy bezrobocia w powiatach wyniosła 9,9 p. proc., ale w skali roku zmniejszyła się o 1,9 p. proc. Najwyższą stopę bezrobocia odnotowano w powiatach: prudnickim (15,2%), nyskim (14,3%) oraz głubczyckim (14,2%), natomiast najniższą – w m. Opolu (5,3%) oraz w powiatach: oleskim (7,5%), strzeleckim (7,7%) i krapkowickim (7,8%).

Wyk. 21. **Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie opolskim według podregionów i powiatów w 2015 r.**
Stan w dniu 31 XII

W województwie opolskim w końcu 2015 r. stopa bezrobocia rejestrowanego wyniosła 10,2% i była o 1,6 p. proc. niższa niż przed rokiem. Pod względem wysokości stopy bezrobocia województwo opolskie uplasowało się na 6 miejscu w kraju. Najwyższą pozycję zajmowało województwo wielkopolskie ze stopą bezrobocia równą 6,2%. Spadek stopy bezrobocia odnotowano we wszystkich województwach, największy w warmińsko-mazurskim (o 2,4 p. proc.), a najmniejszy w lubelskim (o 0,9 p. proc.).

W 2015 r. w województwie opolskim liczba nowo zarejestrowanych bezrobotnych wynosiła 66,5 tys. osób i była mniejsza zarówno niż przed rokiem (o 3,4 tys., tj. o 4,8%), jak i w porównaniu z 2010 r. (o 25,2 tys., tj. o 27,5%).

Najliczniejszą grupę nadal stanowiły osoby rejestrujące się po raz kolejny i ich odsetek w ogólnej liczbie nowo zarejestrowanych zwiększył się w stosunku do 2014 r. (o 0,9 p. proc.) i wyniósł 84,1%. W skali roku wzrósł również udział osób poprzednio pracujących (do 87,2%, tj. o 2,3 p. proc.). Zmniejszył się natomiast odsetek m.in. osób dotychczas niepracujących (do 12,8%, tj. o 2,3 p. proc.), absolwentów (do 9,5%, tj. o 0,5 p. proc.) oraz osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładów pracy (do 4,7%, tj. o 0,5 p. proc.)

Z ewidencji bezrobotnych w województwie opolskim w ciągu 2015 r. skreślono 72,6 tys. osób, tj. mniej niż w 2014 r. (o 6,5 tys., tj. o 8,2%) jak i w 2010 r. (o 17,4 tys., tj. o 19,3%). Główną przyczynę wyrejestrowania stanowiło podjęcie pracy, w wyniku czego z rejestru bezrobotnych skreślono 37,2 tys. osób (wobec 39,5 tys. przed rokiem). Udział tej kategorii bezrobotnych w ogólnej liczbie wyrejestrowanych zwiększył się w ujęciu rocznym o 1,3 p. proc. do 51,2%. Zmniejszył się natomiast przede wszystkim udział osób, które nie potwierdziły gotowości do podjęcia pracy (do 19,5%, tj. o 2,8 p. proc.).

W województwie opolskim w 2015 r. podobnie jak w roku poprzednim bilans bezrobotnych kształtował się korzystnie, tzn. w ciągu roku zarejestrowano o 6,2 tys. osób mniej niż wyłączono z ewidencji. Relacja napływu do odpływu z bezrobocia ukształtowała się na poziomie 91,5% (w 2014 r. – 88,3%), podczas gdy w kraju wskaźnik ten wynosił 90,0% (przed rokiem – 88,0%).

Powiatowe urzędy pracy w województwie opolskim w ciągu 2015 r. miały do dyspozycji 43,2 tys. ofert pracy, tj. o 11,6% więcej niż rok wcześniej. W końcu grudnia 2015 r. na 1 ofertę pracy przypadało 22 bezrobotnych (wobec 39 osób przed rokiem) i wskaźnik ten był niższy niż w skali kraju. Najkorzystniejsza sytuacja miała miejsce w m. Opolu (6 osób na 1 ofertę), a następnie w powiecie namysłowskim (10 osób).

BADANIE AKTYWNOŚCI EKONOMICZNEJ LUDNOŚCI

Wyniki Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL)^a przeprowadzonego w IV kwartale 2015 r. w województwie opolskim wskazują, że w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku sytuacja na rynku pracy poprawiła się, a mianowicie:

- wzrósł współczynnik aktywności zawodowej i wskaźnik zatrudnienia,
- zmniejszyło się obciążenie osób pracujących osobami niepracującymi,
- zmniejszyła się stopa bezrobocia (zarówno wśród kobiet jak i mężczyzn),
- obniżył się udział osób biernych zawodowo w ogólnej liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej.

W IV kwartale 2015 r. zbiorowość aktywnych zawodowo w województwie opolskim liczyła 436 tys. osób, a biernych zawodowo – 365 tys. Ludność aktywna zawodowo obejmowała pracujących (412 tys. osób) oraz bezrobotnych (24 tys.).

Dane o aktywności ekonomicznej ludności w wieku 15 lat i więcej opracowano na podstawie reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL), prowadzonego w cyklu kwartalnym. Badaniem objęte są osoby będące członkami gospodarstw domowych w wylosowanych mieszkaniach.

Tabl. 8. Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej w IV kwartale

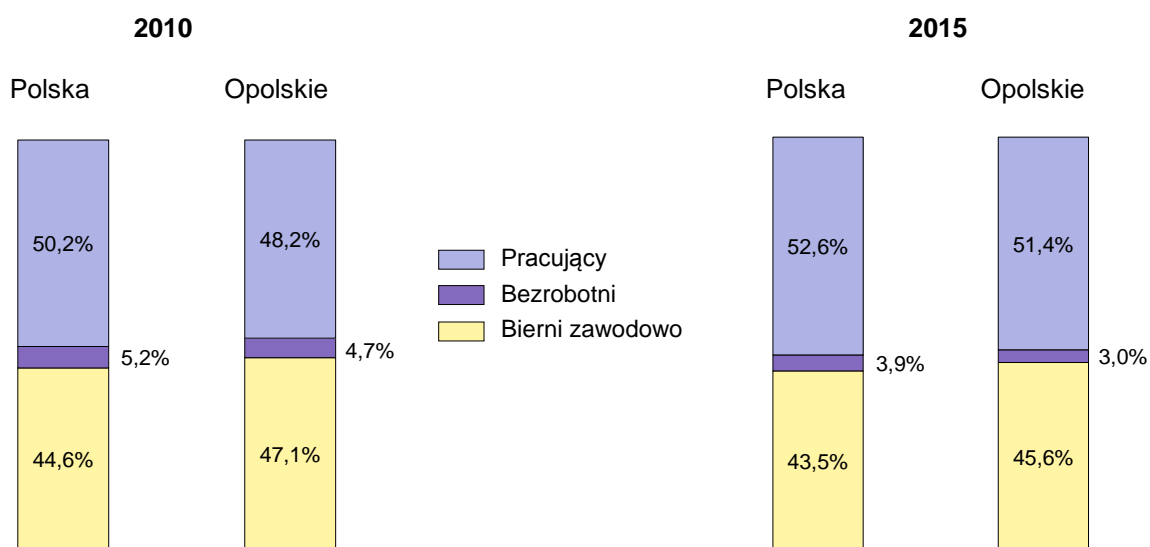
Wyszczególnienie	2010	2014	2015
POLSKA			
Aktywni zawodowo w tys.	17153	17427	17489
pracujący	15557	16018	16280
bezrobotni	1597	1410	1210

a Prezentowane wyniki BAEL zostały uogólnione w oparciu o bilanse ludności opracowane na podstawie NSP'2011. Dane nie obejmują osób w obiektach zbiorowego zakwaterowania i bezdomnych oraz osób nieobecnych w gospodarstwach domowych 12 miesięcy i więcej

Tabl. 8. **Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej w IV kwartale (dok.)**

Wyszczególnienie	2010	2014	2015
POLSKA (dok.)			
Bierni zawodowo w tys.	13826	13543	13473
Współczynnik aktywności zawodowej w %	55,4	56,3	56,5
Wskaźnik zatrudnienia w %	50,2	51,7	52,6
Stopa bezrobocia w %	9,3	8,1	6,9
OPOLSKIE			
Aktywni zawodowo w tys.	393	407	436
pracujący	358	382	412
bezrobotni	35	26	24
Bierni zawodowo w tys.	350	346	365
Współczynnik aktywności zawodowej w %	52,9	54,1	54,4
Wskaźnik zatrudnienia w %	48,2	50,7	51,4
Stopa bezrobocia w %	8,9	6,4	5,5

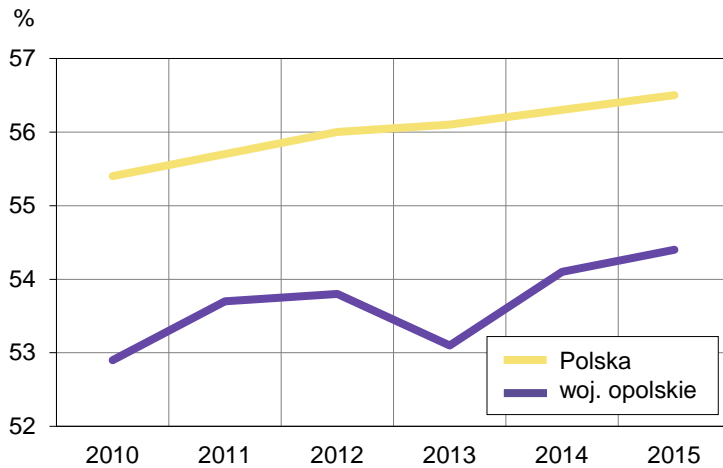
W strukturze ludności według statusu na rynku pracy zaszły zmiany zarówno w porównaniu z IV kwartałem roku poprzedniego, jak i w 2010 r. W odniesieniu do analogicznego okresu 2014 r. zwiększył się udział pracujących (o 0,7 p. proc.), natomiast zmalał udział bezrobotnych (o 0,5 p. proc.) w ogólnej liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej. W stosunku do IV kwartału 2010 r. również wystąpił wzrost udziału pracujących (o 3,2 p. proc.), jak i spadek udziału bezrobotnych (o 1,7 p. proc.).

Wyk. 22. **Struktura ludności w wieku 15 lat i więcej według statusu na rynku pracy w IV kwartale**

Liczba aktywnych zawodowo w IV kwartale 2015 r. zwiększyła się w stosunku do zanotowanej w analogicznym okresie poprzedniego roku o 7,1%. Tendencję wzrostową zaobserwowano zarówno wśród kobiet, jak i mężczyzn. W odniesieniu do sytuacji w IV kwartale 2010 r. liczba aktywnych zawodowo również wzrosła, tj. o 10,9%. Wzrost zaobserwowano wśród kobiet, jak i mężczyzn.

Współczynnik aktywności zawodowej obliczono jako udział aktywnych zawodowo (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

Wyk. 23. **Współczynnik aktywności zawodowej w IV kwartale**

zaobserwowano wzrost aktywności zawodowej i opisujący ją współczynnik zwiększył się o 0,3 p. proc., a w odniesieniu do analogicznego kwartału 2010 r. był wyższy o 1,5 p. proc. (w skali kraju wzrost odpowiednio: o 0,2 p. proc. i o 1,1 p. proc.). W analizowanym okresie w województwie opolskim wyższą wartość współczynnika aktywności zawodowej zanotowano wśród mężczyzn niż wśród kobiet (64,0% wobec 46,0%).

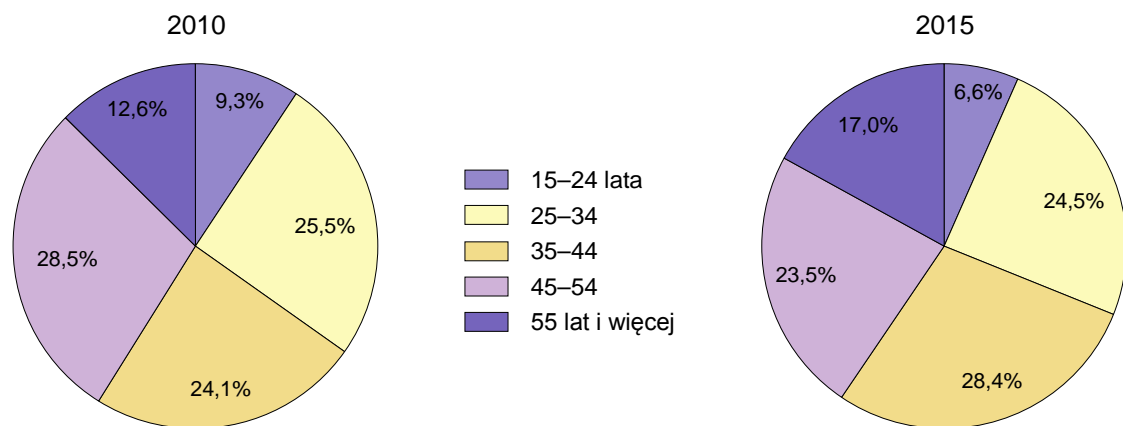
Do **pracujących** zaliczono wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które w okresie badanego tygodnia:

- wykonywały, przez co najmniej 1 godzinę, pracę przynoszącą zarobek lub dochód, tzn. były zatrudnione w charakterze pracownika najemnego, pracowały we własnym (lub dzierżawionym) gospodarstwie rolnym lub prowadziły własną działalność gospodarczą poza rolnictwem albo pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa w rolnictwie lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem;
- formalnie miały pracę, ale jej nie wykonywały (np. z powodu choroby, urlopu, przerwy w działalności zakładu, trudnych warunków atmosferycznych) jeżeli przerwa w pracy wynosiła mniej niż 3 miesiące; jeśli przerwa w pracy wynosiła ponad 3 miesiące, dodatkowym kryterium w BAEL w przypadku pracowników najemnych (zatrudnieni na podstawie stosunku pracy oraz osoby wykonujące pracę nakładczą) był fakt otrzymywania co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia.

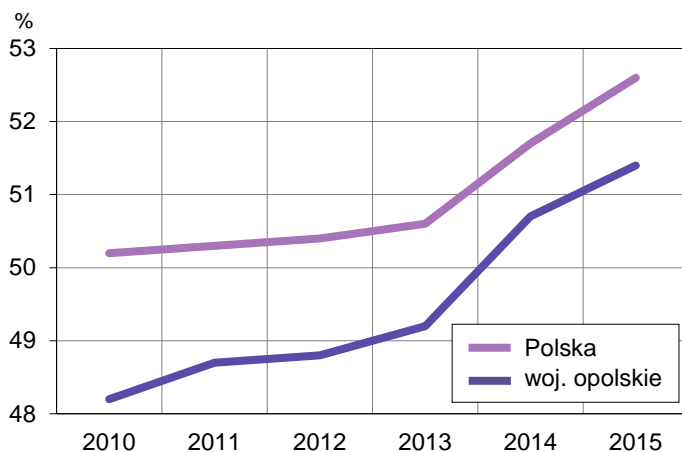
Zbiorowość pracujących w IV kwartale 2015 r. liczyła 412 tys. i zwiększyła się o 30 tys. osób (tj. o 7,9%) w stosunku do zanotowanej rok wcześniej. Obserwowany wzrost dotyczył zarówno liczby pracujących kobiet, jak i mężczyzn (odpowiednio: o 10,2% i o 6,0%). W porównaniu z analogicznym okresem 2010 r. omawiana grupa zwiększyła się o 54 tys. osób (tj. o 15,1%). Było to wynikiem wzrostu zarówno liczby pracujących kobiet (o 17,3%) jak i mężczyzn (o 13,4%). W analizowanym okresie 2015 r. w populacji pracujących mniejszy udział (44,4%) miały kobiety.

Biorąc pod uwagę wiek pracujących, w IV kwartale 2015 r. najmniejszym udziałem w omawianej zbiorowości charakteryzowały się osoby ze skrajnych grup wiekowych, tzn. 15–24 lata (6,6%) oraz 55 lat i więcej (17,0%). Udziały pozostałych grup wyodrębnionych ze względu na wiek były zbliżone i mieściły się w granicach 23,5%–28,4%.

W omawianym okresie w województwie opolskim współczynnik aktywności zawodowej ukształtował się na poziomie 54,4% (jego wartość dla kraju wynosiła 56,5%). Pod względem wysokości współczynnika aktywności zawodowej województwo opolskie uplasowało się na 10 miejscu w kraju (obok województwa podkarpackiego). Najwyższą wartość analizowanego współczynnika odnotowano w województwie mazowieckim (62,1%), a najniższą w zachodniopomorskim (52,2%). W województwie opolskim w ujęciu rocznym

Wyk. 24. **Struktura pracujących według wieku w województwie opolskim w IV kwartale**

Wskaźnik zatrudnienia obliczono jako udział pracujących (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

Wyk. 25. **Wskaźnik zatrudnienia w IV kwartale**

Wskaźnik zatrudnienia w województwie opolskim w analizowanym kwartale wynosił 51,4% i był o 1,2 p. proc. niższy od średniego w kraju. Z tym poziomem omawianego wskaźnika województwo opolskie uplasowało się na 8 miejscu w kraju. Najwyższy wskaźnik zatrudnienia odnotowano w województwie mazowieckim (58,1%), a najniższy w podkarpackim (48,0%). W odniesieniu do analogicznego kwartału 2014 r. wskaźnik zatrudnienia w województwie opolskim zwiększył się o 0,7 p. proc. (w skali kraju wzrósł o 0,9 p. proc.), a obserwowany w tym czasie wzrost dotyczył zarówno kobiet (o 1,3 p. proc.) jak i mężczyzn (o 0,3 p. proc.). W województwie nadal wskaźnik zatrudnienia dla mężczyzn kształtował się na wyraźnie wyższym poziomie niż dla kobiet (61,1% wobec 43,0%).

W IV kwartale 2015 r. liczba bezrobotnych w województwie opolskim wynosiła 24 tys. osób i zmniejszyła się w stosunku do IV kwartału ub. roku o 2 tys. (o 7,7%). W porównaniu z analogicznym okresem 2010 r. liczba osób bezrobotnych była niższa o 11 tys. (o 31,4%).

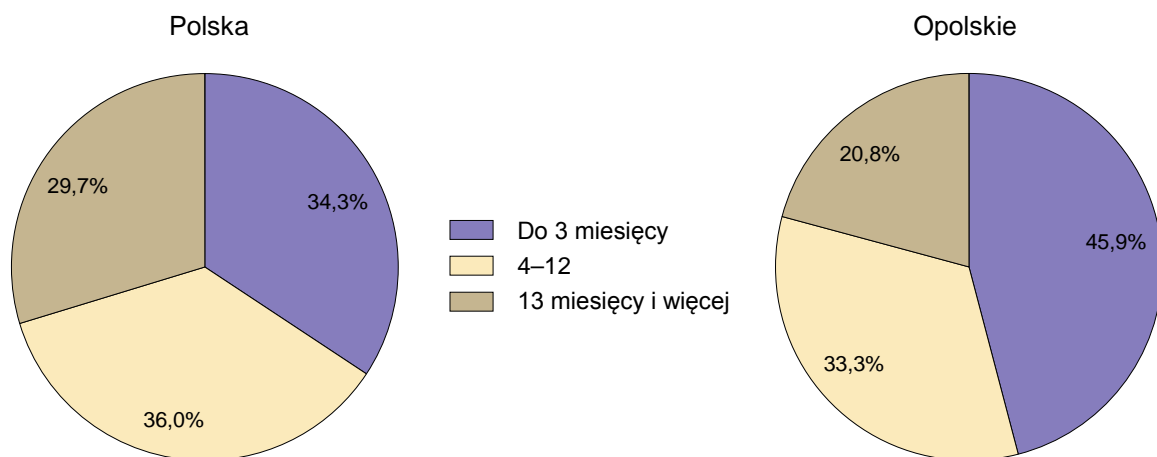
Bezrobotni to osoby w wieku 15–74 lata, które spełniły jednocześnie trzy warunki: w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi, w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni tydzień badany) aktywnie poszukiwały pracy oraz były gotowe podjąć pracę w ciągu dwóch tygodni następujących po tygodniu badanym. Do bezrobotnych zaliczono także osoby, które znalazły pracę i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie 3 miesięcy oraz były gotowe tę pracę podjąć.

W omawianym kwartale wśród ogólnej liczby osób bezrobotnych w województwie, 54,2% stanowili mieszkańcy miast; w populacji bezrobotnych większy udział, tj. 54,2% miały kobiety.

Analiza bezrobotnych pod względem wieku w województwie opolskim w IV kwartale 2015 r. wykazała, że najliczniejszą grupę tworzyły osoby należące do przedziału wiekowego 25–34 lata (29,2% ogólnej liczby bezrobotnych).

Przeciętny czas poszukiwania pracy przez osoby bezrobotne w IV kwartale 2015 r. w województwie opolskim wynosił 9,9 miesiące (w kraju – 11,8 miesiące). Na przestrzeni roku okres ten zmniejszył się o 1,1 miesiąca (w kraju – o 0,2 miesiąca). W analizowanym kwartale w województwie opolskim liczba osób długotrwale poszukujących pracy (13 miesięcy i dłużej) wynosiła 5 tys. osób i stanowiła 20,8% ogólnej liczby bezrobotnych (o 10,0 p. proc. mniej niż rok wcześniej). W kraju w IV kwartale 2015 r. odsetek osób poszukujących pracy powyżej 13 miesięcy w ogólnej liczbie bezrobotnych wynosił 29,7% i w porównaniu z zanotowanym przed rokiem zmniejszył się o 5,5 p. proc.

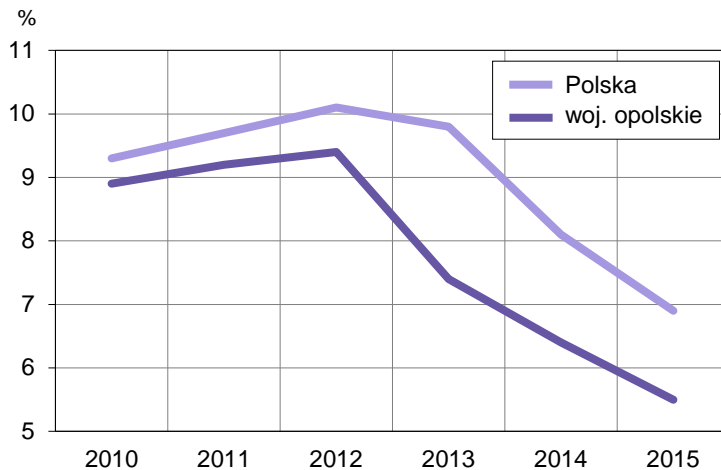
Wyk. 26. **Struktura bezrobotnych według czasu poszukiwania pracy w IV kwartale 2015 r.**

Stopę bezrobocia obliczono jako udział bezrobotnych (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności aktywnej zawodowo w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

Stopa bezrobocia w IV kwartale 2015 r. w województwie opolskim ukształtowała się na poziomie 5,5% i była o 1,4 p. proc. niższa od wskaźnika ogólnokrajowego. Pod względem wysokości stopy bezrobocia województwo opolskie uplasowało się na 2 miejscu w kraju. Stopa bezrobocia kształtowała się w granicach od 5,0% w województwie wielkopolskim do 11,7% w podkarpackim. Na przestrzeni roku stopa bezrobocia w województwie opolskim zmalała o 0,9 p. proc. (w kraju – o 1,2 p. proc.), a w odniesieniu do analogicznego okresu 2010 r. – zmniejszyła się o 3,4 p. proc. (w kraju – o 2,4 p. proc.). W IV kwartale 2015 r. w województwie stopa bezrobocia w przypadku mężczyzn wynosiła 4,6%, a wśród kobiet – 6,6%.

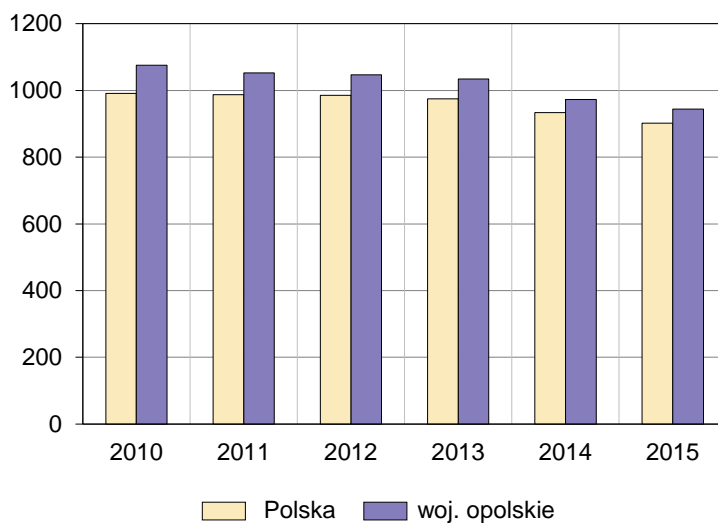
Wyk. 27. Stopa bezrobocia w IV kwartale

okresu 2010 r. była większa o 4,3%. W kraju w analogicznym okresie liczebność analizowanej grupy zmniejszyła się odpowiednio: o 0,5% i o 2,6%. Większość populacji osób biernych zawodowo w województwie opolskim tworzyły kobiety, których udział w IV kwartale 2015 r. był znaczący i wynosił 63,0%.

W rezultacie zachodzących zmian w aktywności ekonomicznej ludności, zmniejszyło się obciążenie pracujących osobami niepracującymi.

Wyk. 28. Liczba osób niepracujących na 1000 osób pracujących w IV kwartale

W IV kwartale 2015 r. zbiorowość biernych zawodowo liczyła 365 tys. osób i stanowiła 45,6% ogólnej liczby mieszkańców województwa w wieku 15 lat i więcej. Udział biernych zawodowo w ogólnej liczbie ludności kraju w tym wieku ukształtował się na poziomie 43,5%. Na przestrzeni roku liczba biernych zawodowo w województwie opolskim zwiększyła się o 5,5%, a w stosunku do analogicznego

okresu 2010 r. była większa o 4,3%. W kraju w analogicznym okresie liczebność analizowanej grupy zmniejszyła się odpowiednio: o 0,5% i o 2,6%. Większość populacji osób biernych zawodowo w województwie opolskim tworzyły kobiety, których udział w IV kwartale 2015 r. był znaczący i wynosił 63,0%. W rezultacie zachodzących zmian w aktywności ekonomicznej ludności, zmniejszyło się obciążenie pracujących osobami niepracującymi.

W IV kwartale 2015 r. w województwie opolskim na 1000 pracujących przypadły 944 osoby bezrobotne i bierne zawodowo. Rok wcześniej obciążenie to wynosiło 974 osoby, natomiast w analogicznym okresie 2010 r. – 1075 osób. W IV kwartale 2015 r., jak również w analogicznym okresie 2014 r. i 2010 r., w województwie opolskim na 1000 pracujących przypadło więcej osób pozostających bez pracy niż w skali kraju.

Dane prezentujące rynek pracy w województwie opolskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa opolskiego” – opracowanie sygnałowe dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa opolskiego” – publikacja dostępna co kwartał,
- „Aktywność ekonomiczna ludności w województwie opolskim” – opracowanie sygnałowe dostępne co kwartał, jak również w Banku Danych Lokalnych.

WYNAGRODZENIA

W 2015 r. w województwie opolskim na poziomie wyższym niż rok wcześniej ukształtowało się zarówno przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto, jak i przeciętne wynagrodzenie godzinowe brutto w sektorze przedsiębiorstw. W porównaniu z 2014 r. zwiększył się również czas przepracowany w sektorze przedsiębiorstw.

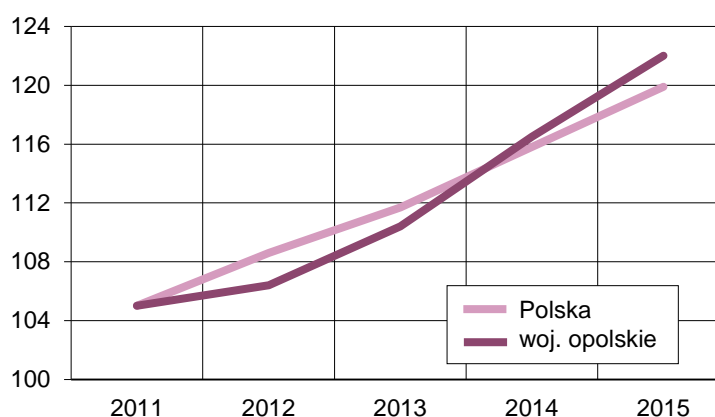
Tabl. 9. **Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw**

Wyszczególnienie	2010	2014	2015		
			w złotych		2010=100
Polska	3434,62	3980,24	4121,41	119,9	103,5
Opolskie	3035,73	3533,89	3699,85	122,0	104,7
M. Opole	3266,59	3710,53	3904,85	119,6	105,2

W województwie opolskim w 2015 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw osiągnęło poziom 3699,85 zł, tj. o 4,7% wyższy niż w roku poprzednim (wobec wzrostu o 5,5% w 2014 r.). We wszystkich województwach wystąpił wzrost przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń w stosunku do ub. roku, a województwo opolskie uplasowało się na 4 miejscu w kraju (obok województwa zachodniopomorskiego). Pierwszą lokatę zajmowało województwo małopolskie, natomiast najniższą śląskie ze wzrostem odpowiednio: o 5,9% i o 2,2%. W kraju przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw wynosiło 4121,41 zł i było o 3,5% wyższe niż w 2014 r. (przed rokiem wzrost o 3,7%).

Przeciętne wynagrodzenie brutto to stosunek sumy wynagrodzeń osobowych brutto, honorariów wypłaconych niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę, wypłat z tytułu udziału w zysku lub w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach oraz dodatkowych wynagrodzeń rocznych dla pracowników jednostek sfery budżetowej do przeciętnej liczby zatrudnionych w danym okresie, po wyeliminowaniu osób wykonujących pracę nakładczą oraz zatrudnionych za granicą.

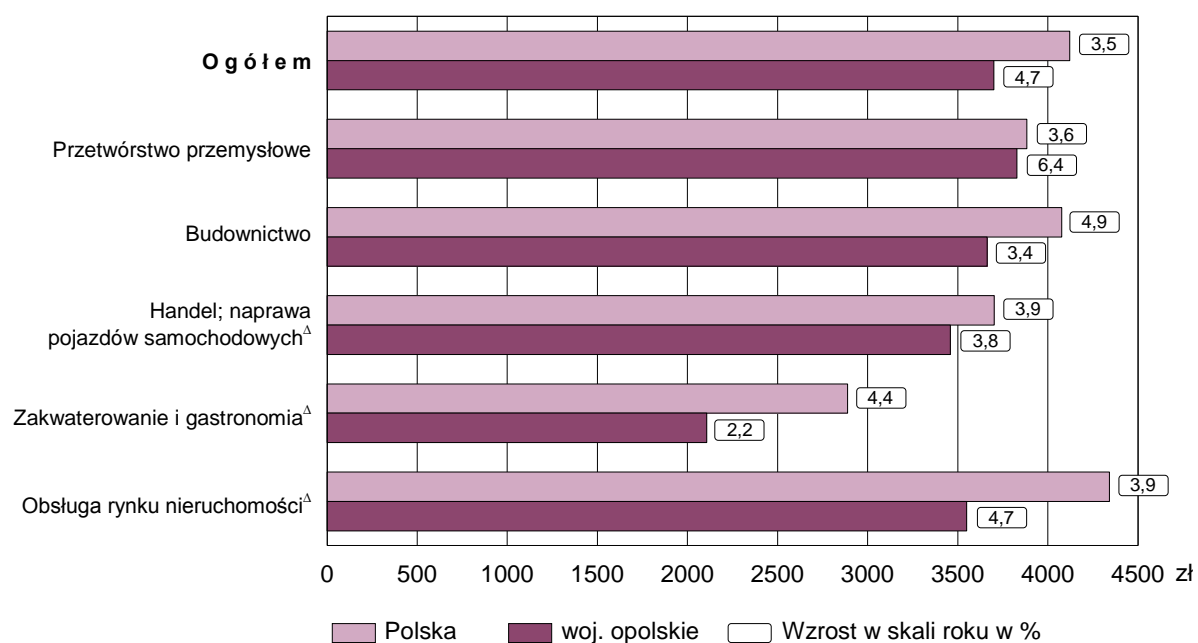
Wyk. 29. **Dynamika przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw**
Przeciętne miesięczne 2010 = 100

Tabl. 10. **Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w województwie opolskim**

Sekcje	2014				2015				w zł
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100								
O g ó ł e m	105,0	106,0	106,3	105,5	105,5	104,5	103,8	104,7	3699,85
w tym:									
Przemysł	103,8	105,3	105,4	104,8	105,4	105,0	104,9	105,9	3882,50
w tym:									
przetwórstwo przemysłowe	104,0	105,5	105,6	104,9	105,6	105,4	105,2	106,4	3827,68
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	101,6	102,1	102,4	103,1	102,0	100,3	100,5	101,7	3978,64
Budownictwo	115,5	114,5	113,3	110,9	103,0	102,2	101,3	103,4	3662,11
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	103,0	103,3	103,6	102,9	106,6	104,7	103,5	103,8	3459,04
Transport i gospodarka magazynowa	104,8	105,3	105,4	104,6	101,0	100,6	100,2	101,3	3126,26
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	104,5	105,0	102,8	102,3	101,2	100,0	101,4	102,2	2106,23
Informacja i komunikacja	101,8	103,0	106,9	108,2	103,8	99,9	97,6	98,8	4561,35
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	99,0	99,8	100,6	101,1	105,1	105,0	104,5	104,7	3549,91
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	116,5	118,6	118,1	113,7	106,1	103,0	99,2	100,8	2886,03

Wzrost wynagrodzenia w porównaniu z 2014 r. odnotowano m.in. w przetwórstwie przemysłowym (o 6,4%), wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 5,5%) oraz obsłudze rynku nieruchomości (o 4,7%). Spadek wynagrodzenia wystąpił w informacji i komunikacji (o 1,2%) oraz działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 0,5%).

Wyk. 30. **Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w wybranych sekcjach PKD w 2015 r.**

W województwie opolskim wynagrodzenia wyższe od przeciętnego w 2015 r. otrzymywano m.in. w sekcjach: wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 43,4%), górnictwo i wydobywanie (o 36,2%) oraz informacja i komunikacja (o 23,3%). Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto poniżej średniej odnotowano m.in. w zakwaterowaniu i gastronomii, administrowaniu i działalności wspierającej oraz transporcie i gospodarce magazynowej (odpowiednio: o 43,1%, o 22,0% i o 15,5%).

Zatrudnieni w jednostkach sektora przedsiębiorstw w województwie opolskim przepracowali średnio w 2015 r. ogółem 164,0 mln godzin, tj. o 1,5% więcej niż przed rokiem. Najwięcej godzin przepracowano w sekcjach: przetwórstwo przemysłowe – 85,6 mln (52,3% ogólnej liczby przepracowanych godzin w sektorze przedsiębiorstw) oraz handel; naprawa pojazdów samochodowych – 24,4 mln (15,0%).

W 2015 r. w sektorze przedsiębiorstw średni czas przepracowany w ciągu miesiąca przez 1 przeciętnie zatrudnionego wynosił 146 godzin (przed rokiem – 147 godzin).

Przeciętne wynagrodzenie godzinowe brutto ukształtowało się na poziomie 25,29 zł, tj. o 4,8% wyższym niż w 2014 r. Wyższe od przeciętnego wynagrodzenia godzinowego brutto w województwie otrzymywano m.in. w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę oraz górnictwie i wydobywaniu (odpowiednio: o 42,3% i o 36,8%). Niższe natomiast odnotowano m.in. w zakwaterowaniu i gastronomii oraz administrowaniu i działalności wspierającej (odpowiednio: o 42,5% i o 21,6%).

Dane prezentujące przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w województwie opolskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa opolskiego” – opracowanie sygnalne dostępne co miesiąc,
 - „Biuletyn statystyczny województwa opolskiego” – publikacja dostępna co kwartał, jak również w Banku Danych Lokalnych.
-

ŚWIADCZENIA SPOŁECZNE

W województwie opolskim w 2015 r. przeciętna liczba emerytów i rencistów ukształtowała się na poziomie zbliżonym do notowanego przed rokiem. Liczba świadczeniobiorców ZUS zwiększyła się, natomiast zmniejszyła się zbiorowość rolników indywidualnych. W analizowanym roku odnotowano wzrost przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto, przy czym wyższą dynamiką charakteryzowały się świadczenia wypłacane przez ZUS niż wypłacane rolnikom indywidualnym.

Przeciętna liczba emerytów i rencistów w województwie opolskim w 2015 r. pozostała na poziomie zbliżonym do notowanego przed rokiem i wynosiła 201,8 tys. osób, natomiast w porównaniu z 2010 r. obniżyła się o 13,8 tys. osób, tj. o 6,4%. W 2015 r. odsetek świadczeniobiorców ZUS i KRUS z terenu województwa opolskiego w ogólnej ich zbiorowości w kraju wynosił odpowiednio: 2,4% i 2,1%. Pod względem liczby wypłat zarówno z ZUS jak i z KRUS województwo opolskie znalazło się, podobnie jak rok wcześniej, na 15 pozycji w kraju.

Tabl. 11. Świadczenia społeczne

Wyszczególnienie	2010	2014	2015		
	w liczbach bezwzględnych			2010=100	2014=100
POLSKA ^a					
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów w tys.:					
pobierających świadczenia wypłacane przez ZUS	7491,4	7255,6	7273,8	97,1	100,3
rolników indywidualnych	1374,7	1211,6	1203,2	87,5	99,3
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS w zł	1588,95	1922,92	1980,96	124,7	103,0
w tym emerytura	1698,35	2043,11	2096,55	123,4	102,6
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w zł	954,68	1144,73	1179,63	123,6	103,0
w tym emerytura	996,18	1176,46	1209,81	121,4	102,8
OPOLSKIE					
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów w tys.	215,6	201,8	201,8	93,6	100,0
pobierających świadczenia wypłacane przez ZUS	184,9	176,0	176,2	95,3	100,1
rolników indywidualnych	30,7	25,8	25,5	83,2	98,9
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS w zł	1560,14	1887,91	1948,36	124,9	103,2
w tym emerytura	1637,13	1977,01	2035,67	124,3	103,0
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w zł	1017,25	1210,39	1245,08	122,4	102,9
w tym emerytura	1043,32	1233,59	1267,07	121,4	102,7

a Łącznie z rentami wypadkowymi finansowanymi z FUS, a wypłacanymi przez MON, MSWiA oraz MS w zbiegu z emeryturami finansowanymi z budżetu MON, MSWiA oraz MS, a także wypłatami świadczeń rolnych z MON, MSWiA oraz MS nieuwzględnionymi w województwie.

Informacje o świadczeniach emerytalnych i rentowych (poza rolnikami indywidualnymi) dotyczą świadczeń wypłacanych w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych – ze środków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. także z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa) oraz w okresie od 1 I 2009 r. do 30 VI 2014 r. ze środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych (OFE).

W 2015 r. emerytury i renty z ZUS otrzymywało 176,2 tys. osób, tj. więcej niż przed rokiem (o 0,1%), a mniej niż w 2010 r. (o 4,7%). Liczba emerytów zwiększyła się o 1,0% w stosunku do 2014 r. W porównaniu z rokiem poprzednim zmniejszyła się natomiast przeciętna liczba rencistów otrzymujących świadczenia z tytułu niezdolności do pracy (o 5,4%), jak również liczba osób pobierających renty rodzinne (o 0,4%). W 2015 r. najliczniejszą

grupę świadczeniobiorców ZUS w województwie opolskim stanowili emeryci (72,5% całej zbiorowości), a najmniejszą – osoby pobierające renty z tytułu niezdolności do pracy (8,7%).

Tabl. 12. Świadczenia społeczne w województwie opolskim

Wyszczególnienie A – analogiczny okres roku poprzedniego = 100	2014				2015			
	I–III	I–VI	I–IX	I–XII	I–III	I–VI	I–IX	I–XII
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów w tys.	202,8	201,5	202,0	201,8	201,5	201,6	201,7	201,8
A	98,3	97,9	98,4	98,7	99,3	100,0	99,9	100,0
pobierających świadczenia wypłacane przez ZUS	176,6	175,4	176,0	176,0	176,0	176,1	176,2	176,2
A	98,7	98,3	98,8	99,1	99,7	100,4	100,1	100,1
rolników indywidualnych	26,2	26,1	26,0	25,8	25,4	25,4	25,5	25,5
A	95,6	95,7	95,7	95,8	96,9	97,4	98,3	98,9
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto w zł:								
wypłacana przez ZUS	1862,02	1888,28	1883,61	1887,91	1916,99	1933,18	1941,52	1948,36
A	104,5	104,5	103,6	103,3	103,0	102,4	103,1	103,2
rolników indywidualnych	1202,28	1207,30	1209,12	1210,39	1228,61	1246,22	1245,91	1245,08
A	103,4	102,5	102,1	102,0	102,2	103,2	103,0	102,9

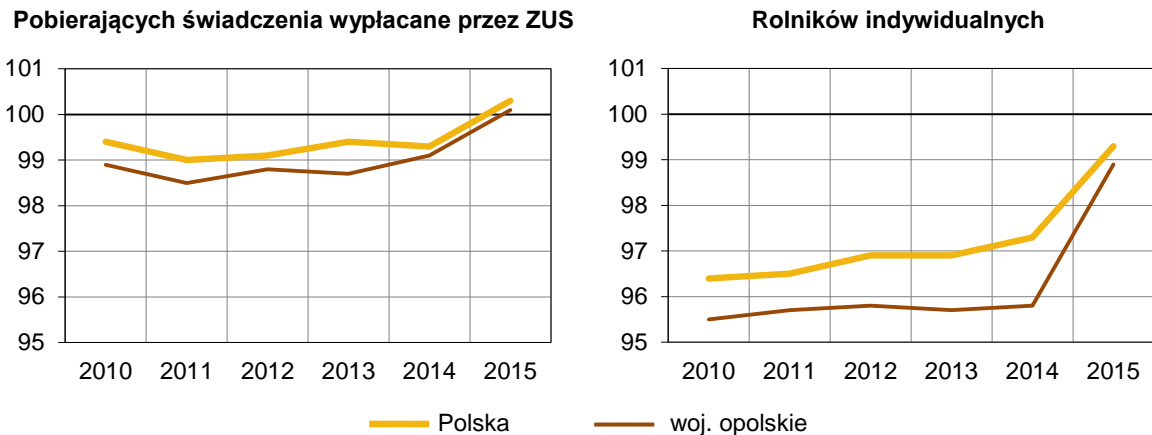
Informacje o świadczeniach emerytalnych i rentowych rolników indywidualnych dotyczą świadczeń wypłacanych przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego ze środków Funduszu Emerytalno-Rentowego i budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa), a także ze środków wypłacanych w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych, w przypadku gdy rolnicy posiadają uprawnienia do łącznego pobierania świadczeń z tych środków.

Liczba osób otrzymujących świadczenia emerytalno-rentowe w ramach rolniczego systemu ubezpieczeń społecznych zmniejszyła się w porównaniu z 2014 r.

Emerytury i renty rolnicze w 2015 r. pobierało 25,5 tys. osób (o 1,1% mniej niż przed rokiem i o 16,8% mniej w stosunku do 2010 r.). W ciągu ostatniego roku największy spadek (o 1,3%) zaobserwowano w przypadku osób otrzymujących emerytury, następnie wśród osób

pobierających renty rodzinne (o 0,4%) oraz z tytułu niezdolności do pracy (o 0,2%). Świadczeniobiorcy KRUS charakteryzowali się nieco odmienną strukturą. Podobnie jak w przypadku świadczeń wypłacanych przez ZUS, dominowali emeryci, przy czym ich odsetek wynosił 85,6%. Najniższy udział natomiast odnotowano wśród osób pobierających renty rodzinne, które stanowiły 3,2% ogólnej liczby świadczeniobiorców KRUS w województwie opolskim.

Wyk. 31. **Dynamika przeciętnej miesięcznej liczby emerytów i rencistów**
Rok poprzedni = 100

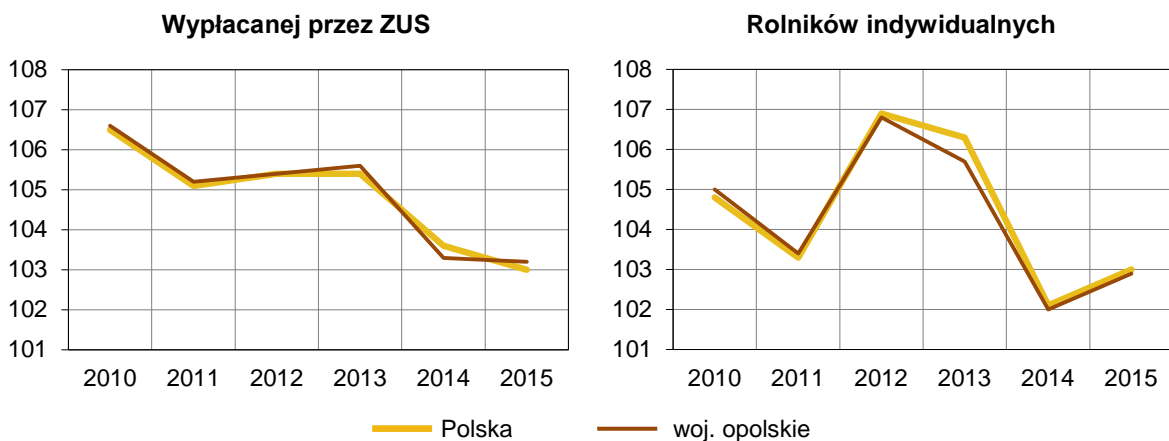
W województwie opolskim w 2015 r. przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS wynosiła 1948,36 zł i była wyższa o 3,2% niż przed rokiem (w kraju wzrost o 3,0%). To samo świadczenie pobierane przez rolników indywidualnych ukształtowało się na poziomie 1245,08 zł i zwiększyło się o 2,9% w ciągu roku (w kraju wzrost o 3,0%).

Świadczenia emerytalno-rentowe obejmują kwotę świadczeń należnych (bieżących oraz wyrównawczych) uwzględniającą zmniejszenia m.in. z tytułu osiągnięcia przychodów z pracy.

Tendencję wzrostową obserwowano w przypadku wszystkich kategorii świadczeń zarówno w województwie, jak i w kraju. W województwie nieco szybciej rosła przeciętna emerytura i renta wypłacana przez ZUS, niż analogiczne świadczenie wypłacane przez KRUS, natomiast w kraju dynamika wzrostu była na takim samym poziomie. Różnica pomiędzy wzrostem emerytury i renty wypłacanej przez ZUS a wzrostem emerytury i renty z KRUS w województwie wyniosła 0,3 p. proc. Rozpatrując natomiast poszczególne kategorie świadczeń, najwyższy wzrost w ciągu ostatniego roku w województwie odnotowano w przypadku renty rodzinnej wypłacanej przez KRUS, a w kraju renty z tytułu niezdolności do pracy wypłacanej przez KRUS – odpowiednio: o 4,8% i o 4,1%.

Świadczenia emerytalno-rentowe nie obejmują wypłat emerytur i rent realizowanych na mocy umów międzynarodowych.

Wyk. 32. **Dynamika przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto**
Rok poprzedni = 100

W 2015 r. wysokość świadczeń wypłacanych przez ZUS w województwie opolskim kształtowała się poniżej średniej krajowej, z wyjątkiem renty z tytułu niezdolności do pracy. Świadczenia realizowane przez KRUS natomiast były wyższe niż średnia krajowa. Analogicznie jak przed rokiem, pod względem zarówno przeciętnej emerytury i renty z ZUS jak i świadczeń pobieranych przez rolników indywidualnych, województwo plasowało się na 5 miejscu w kraju. W przypadku wypłat realizowanych przez ZUS wyższy poziom niż średnia krajowa zanotowano w kategorii renty z tytułu niezdolności do pracy (o 0,2%). Emerytury były niższe od średniej krajowej o 2,9%, a renty rodzinne – o 2,7%. Wypłaty realizowane przez KRUS wyższe od średniej krajowej odnotowano w kategorii emerytury – o 4,7%, renty z tytułu niezdolności do pracy – o 3,1% oraz renty rodzinne – o 2,4%.

CENY

W województwie opolskim w 2015 r. ceny towarów i usług konsumpcyjnych obniżyły się w odniesieniu do roku poprzedniego. W poszczególnych grupach towarów i usług odnotowano zróżnicowaną dynamikę cen. Największy spadek cen wystąpił w zakresie transportu, odzieży i obuwia oraz żywności i napojów bezalkoholowych. Wzrost cen odnotowano m.in. w grupie towarów i usług: zdrowie, rekreacja i kultura oraz napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe.

Podstawę do opracowania **wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych** stanowi obserwacja cen reprezentantów towarów i usług. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych obliczono przy przyjęciu systemu wag z roku poprzedzającego rok badany.

Systemy wag w zakresie poszczególnych województw oraz w skali kraju opracowano na podstawie struktury wydatków (bez spożycia naturalnego) gospodarstw domowych na zakup towarów i usług konsumpcyjnych, uzyskanej z badania budżetów gospodarstw domowych. Grupowania towarów i usług konsumpcyjnych dokonano na podstawie Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP, do 2013 r. – COICOP/HICP).

Ceny towarów i usług konsumpcyjnych w województwie opolskim w 2015 r. obniżyły się w porównaniu z rokiem poprzednim o 1,1% (w kraju – o 0,9%). Spadek cen wystąpił we wszystkich województwach, największy odnotowano w świętokrzyskim (o 1,7%) i podlaskim (o 1,3%), najmniejszy natomiast w zachodniopomorskim (o 0,3%) i lubuskim (o 0,4%). W województwie opolskim główny wpływ na wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem w 2015 r. miały obniżki cen w grupach towarów i usług takich jak: transport (o 8,2%),

odzież i obuwanie (o 5,5%) oraz żywność i napoje bezalkoholowe (o 1,8%). Wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych odnotowano m.in. dla towarów i usług związanych ze zdrowiem (o 1,6%), w zakresie rekreacji i kultury oraz dla napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych (po 1,2%). Podobny trend w cenach poszczególnych grup towarów i usług konsumpcyjnych wystąpił w kraju.

Tabl. 13. **Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych**

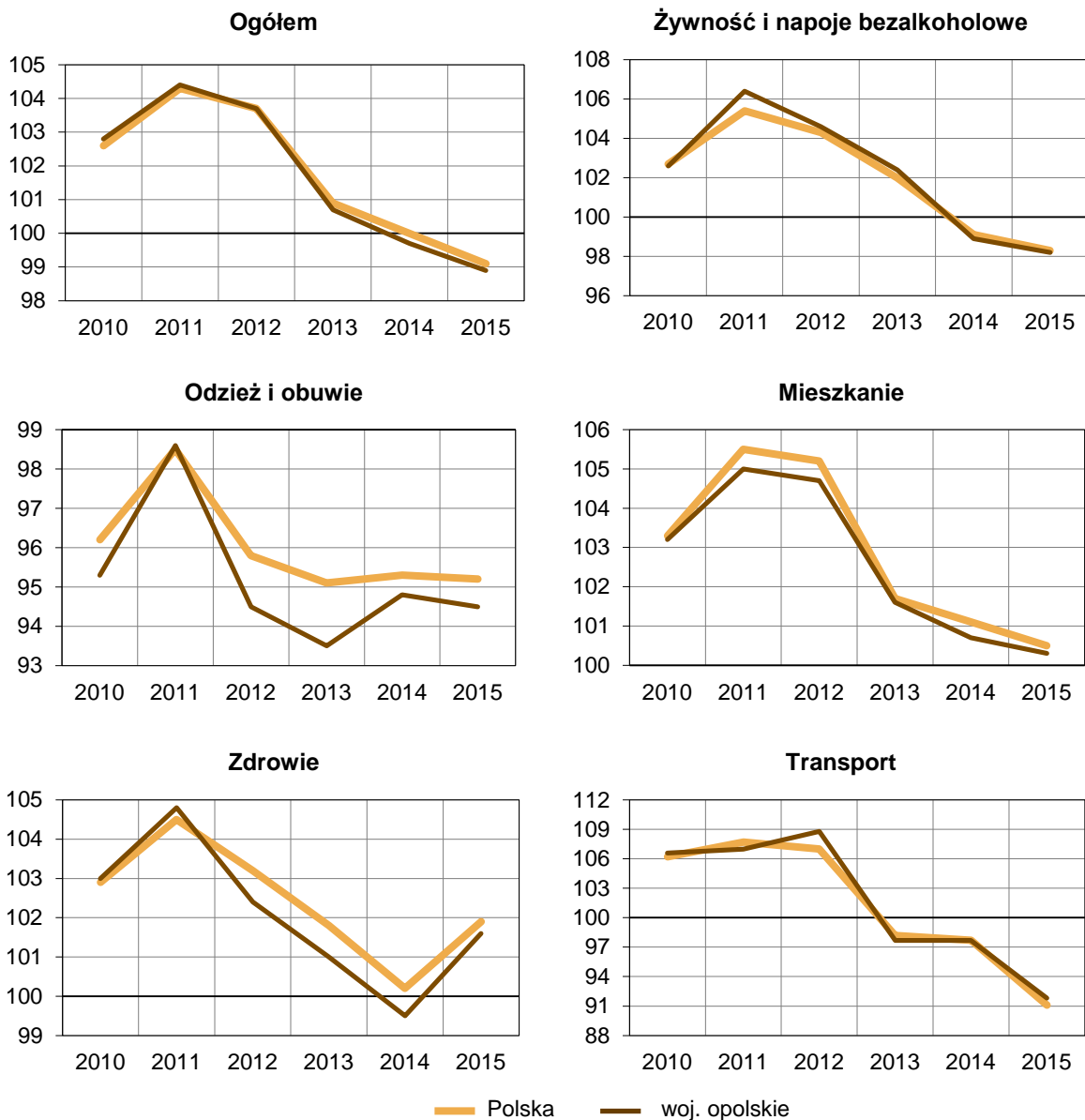
Wyszczególnienie	2010	2014	2015
	rok poprzedni = 100		
POLSKA			
O g ó ł e m	102,6	100,0	99,1
w tym:			
Żywność i napoje bezalkoholowe	102,7	99,1	98,3
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	105,3	103,7	101,2
Odzież i obuwanie	96,2	95,3	95,2
Mieszkanie	103,3	101,1	100,5
Zdrowie	102,9	100,2	101,9
Transport	106,2	97,7	91,1
Rekreacja i kultura	99,7	101,0	100,7
Edukacja	102,7	96,2	101,1

Tabl. 13. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych (dok.)

Wyszczególnienie	2010	2014	2015
	rok poprzedni = 100		
OPOLSKIE			
Ogółem	102,8	99,7	98,9
w tym:			
Żywność i napoje bezalkoholowe	102,6	98,9	98,2
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	105,9	103,6	101,2
Odzież i obuwie	95,3	94,8	94,5
Mieszkanie	103,2	100,7	100,3
Zdrowie	103,0	99,5	101,6
Transport	106,6	97,7	91,8
Rekreacja i kultura	101,0	100,3	101,2
Edukacja	102,2	96,2	100,8

Wyk. 33. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych

Rok poprzedni = 100

Analiza cen w ujęciu kwartalnym w 2015 r. wykazała spadek cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem we wszystkich 4 kwartałach, w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku (odpowiednio: o 1,8%, o 1,1%, o 0,8% i o 0,6%). Ceny w grupach towarów i usług: odzież i obuwie oraz transport wykazały spadek we wszystkich kwartałach 2015 r., natomiast wzrost cen w każdym kwartale zaobserwowano dla napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych, w zakresie zdrowia, rekreacji i kultury oraz edukacji. Główny wpływ na spadek cen towarów i usług konsumpcyjnych w IV kwartale 2015 r. miały obniżki cen w zakresie transportu (o 7,8%) oraz odzieży i obuwia (o 6,1%).

Tabl. 14. **Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w województwie opolskim**

Wyszczególnienie	2014				2015			
	I–III	IV–VI	VII–IX	X–XII	I–III	IV–VI	VII–IX	X–XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
O g ó ł e m	100,5	100,1	99,3	98,9	98,2	98,9	99,2	99,4
w tym:								
Żywność i napoje bezalkoholowe	102,3	99,4	97,5	96,6	95,5	98,1	98,8	100,4
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	103,2	104,1	103,4	103,9	102,2	100,4	101,0	101,1
Odzież i obuwie	93,9	95,2	94,8	95,5	94,8	94,3	95,1	93,9
Mieszkanie	101,6	101,5	99,9	100,0	100,3	100,6	100,4	99,9
Zdrowie	99,8	99,8	99,7	98,8	100,6	100,6	102,3	103,0
Transport	98,0	99,3	97,8	95,7	90,2	92,0	92,8	92,2
Rekreacja i kultura	100,3	99,1	101,0	100,9	101,7	101,3	101,9	100,1
Edukacja	94,1	94,1	96,3	100,6	100,9	100,8	100,7	100,6

W grudniu 2015 r. ceny większości artykułów żywnościowych były niższe niż w analogicznym okresie ub. roku. W grupie artykułów „pieczywo i produkty zbożowe” konsumenci płacili mniej za mąkę pszenną, ryż, kaszę jęczmienną oraz chleb pszenno-żytni (odpowiednio: o 7,0%, o 4,7%, o 2,5% i o 1,6%), natomiast wzrosła cena bułki pszennej (o 2,1%).

*Źródłem informacji o **cenach detalicznych** prezentowanych towarów żywnościowych były notowania cen prowadzone przez ankietatorów w wybranych punktach sprzedaży, w wytypowanych rejonach badania cen. Ceny towarów i usług konsumpcyjnych notowano raz w miesiącu z wyjątkiem owoców i warzyw, w zakresie których notowania cen prowadzone były dwa razy w miesiącu (do 2010 r. – trzy razy w miesiącu).*

W porównaniu z grudniem 2014 r. odnotowano spadek cen mięsa wołowego bez kości – z udźca, mięsa wieprzowego z kością – schab środkowy oraz mięsa wołowego z kością – rostbef (odpowiednio: o 8,7%, o 5,8% i o 4,4%). Cena kurcząt patroszonych pozostała na niezmiennym poziomie. Wśród zanotowanych cen wędlin mniej płacono za kielbasę suszoną i szynkę wieprzową gotowaną (odpowiednio: o 2,0% i o 0,3%), a więcej za kielbasę wędzoną (o 8,9%). Wzrosły również w skali roku ceny ryb, tj. karpia świeżego oraz filetów mrożonych z morszczuka (odpowiednio: o 15,8% i o 15,7%).

W grupie towarów „mleko, sery i jaja” najbardziej obniżyła się cena mleka krowiego spożywczego o zawartości tłuszczu 2–2,5%, (o 13,6%). Ponadto konsumenci płacili mniej za mleko krowie spożywczcze o zawartości tłuszczu 3–3,5% sterylizowane, ser dojrzewający, ser twarogowy półtłusty, jaja kurze świeże oraz śmietanę o zawartości tłuszczu 18% (odpowiednio: o 8,7%, o 8,5%, o 6,6%, o 4,5% i o 1,2%).

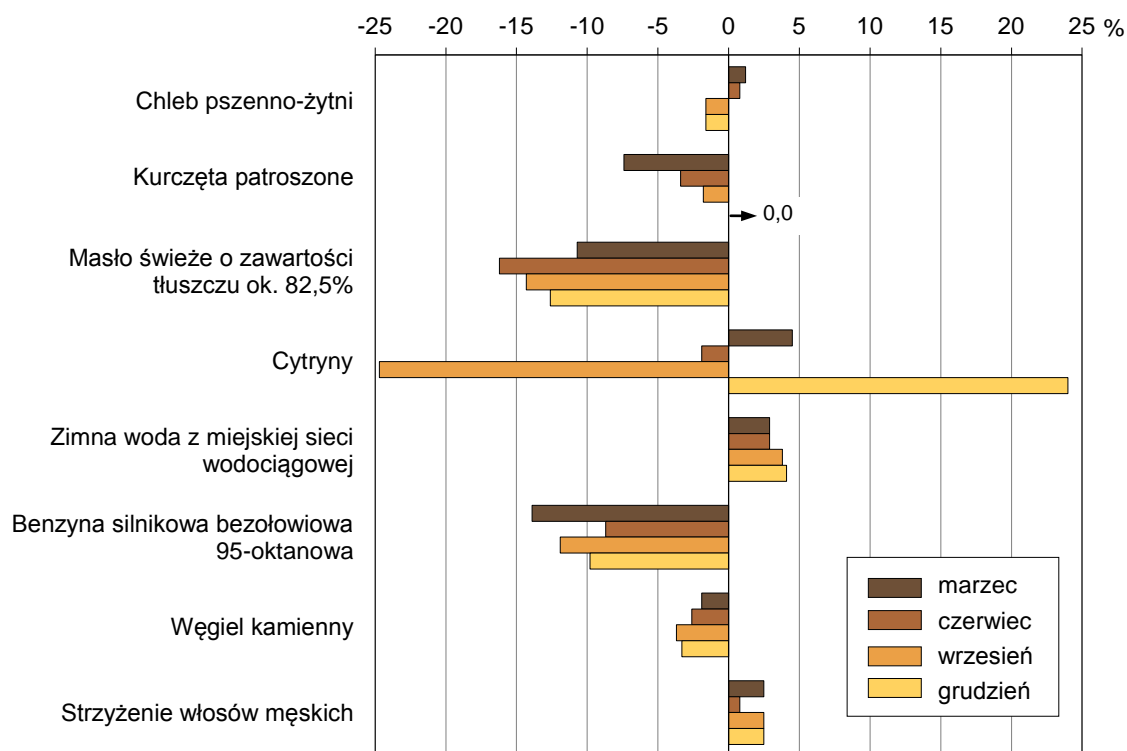
W grupie „oleje i pozostałe tłuszcze” odnotowano spadek cen masła świeżego o zawartości tłuszczu ok. 82,5% oraz margaryny (odpowiednio: o 12,6% i o 9,7%), natomiast wzrosła cena oleju rzepakowego produkcji krajowej (o 0,7%).

W grudniu 2015 r. wśród notowanych cen owoców i warzyw spadła cena pomarańczy (o 2,6%). Więcej natomiast płacono za cebulę, ziemniaki, marchew, jabłka oraz cytryny (odpowiednio: o 52,3%, o 51,3%, o 48,8%, o 34,3% i o 24,0%).

Wśród pozostałych artykułów żywnościowych spadek ceny w odniesieniu do grudnia 2014 r. odnotowano dla kawy naturalnej mielonej i soku jabłkowego (odpowiednio: o 6,0% i o 2,6%). Wzrosła natomiast cena cukru białego kryształ, herbaty czarnej liściastej oraz czekolady mlecznej (odpowiednio: o 24,0%, o 9,1% i o 8,6%).

Wyk. 34. Zmiany cen wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w województwie opolskim w 2015 r.

Analogiczny okres roku poprzedniego = 100

W zakresie towarów i usług związanych z użytkowaniem mieszkania w porównaniu z grudniem 2014 r. zaobserwowano niższą cenę węgla kamiennego (o 3,3%). Wzrosła natomiast opłata za centralne ogrzewanie lokali mieszkalnych (o 6,4%) oraz zaopatrzenie w zimną i ciepłą wodę z miejskiej sieci wodociągowej (odpowiednio: o 4,1% i o 2,2%). Cena wywozu śmieci niesegregowanych w budynkach wielorodzinnych – opłata od osoby pozostała na niezmiennym poziomie.

W grudniu 2015 r. w stosunku do grudnia ub. roku w grupie towarów i usług związanych z transportem obniżyła się cena oleju napędowego oraz benzyny silnikowej bezołowiowej, 95-oktanowej (odpowiednio: o 10,5% i o 9,8%). Spadła również cena za przejazd taksówką osobową, taryfa dzienna (o 11,9%), natomiast nie zmieniła się cena biletu normalnego na przejazd jednorazowy autobusem miejskim.

Wśród artykułów „odzież i obuwie” w porównaniu z grudniem 2014 r. niższa była cena spodni (6–11 lat) z tkaniny typu jeans (o 6,6%) oraz rajstop damskich gładkich, 15 den (o 1,0%). Odnotowano natomiast wzrost ceny koszuli męskiej z elanobawełny, długi rękaw oraz podkoszulka męskiego bawełnianego, krótki rękaw (odpowiednio: o 18,1% i o 7,8%). Wzrosła również cena półbutów skórzanych na podeszwie nieskórzanej męskich i damskich (odpowiednio: o 10,3% i o 9,1%).

W ramach sprzętu RTV i AGD w grudniu 2015 r. tańszy niż przed rokiem był mikser elektryczny (o 14,6%), natomiast podrożała kuchnia mikrofalowa o pojemności 16–20 l oraz odtwarzacz DVD (odpowiednio: o 12,9% i o 5,7%).

Tabl. 15. **Przeciętne ceny detaliczne wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w grudniu**

Wyszczególnienie	2010	2014	2015	
	w złotych			XII 2014 = = 100
POLSKA				
Chleb pszenno-żytni – za 0,5 kg	2,08	2,20	2,21	100,5
Mięso wieprzowe z kością (schab środkowy) – za 1 kg	13,68	14,28	13,79	96,6
Kurczęta patroszone – za 1 kg	5,96	6,93	6,60	95,2
Szynka wieprzowa gotowana – za 1 kg	21,65	24,12	24,01	99,5
Mleko krowie spożywcze o zawartości tłuszczu 3–3,5% sterylizowane – za 1 l	2,67	2,95	2,80	94,9
Masło świeże o zawartości tłuszczu ok. 82,5% – za 200 g	4,27	4,37	3,98	91,1
Cebula – za 1 kg	2,25	1,54	2,20	142,9
Ziemniaki – za 1 kg	1,43	0,82	1,19	145,1
Cukier biały kryształ – za 1 kg	2,94	2,07	2,44	117,9
Sok jabłkowy – za 1 l	3,64	3,72	3,63	97,6
Garnitur męski 2-częściowy z tkaniny z udziałem wełny ^a – za 1 kpl.	467,17	473,67	662,30	x
Półbuty męskie skórzane na podeszwie nieskórzanej – za 1 parę	164,09	191,53	197,64	103,2
Ciepła woda – za 1 m ³	17,89	21,34	21,68	101,6
Proszek do prania – za 280 g ^b	4,43	5,19	5,33	x
Wizyta u lekarza specjalisty	69,63	87,45	90,26	103,2
Bilet normalny na przejazd autobusem miej- skim, jednorazowy	2,23	2,72	2,71	99,6
Bilet do kina	15,23	17,86	18,39	103,0
OPOLSKIE				
Chleb pszenno-żytni – za 0,5 kg	2,21	2,57	2,53	98,4
Mięso wieprzowe z kością (schab środkowy) – za 1 kg	12,74	13,41	12,63	94,2
Kurczęta patroszone – za 1 kg	5,66	6,65	6,65	100,0
Szynka wieprzowa gotowana – za 1 kg	24,45	26,53	26,45	99,7
Mleko krowie spożywcze o zawartości tłuszczu 3–3,5% sterylizowane – za 1 l	2,78	2,86	2,61	91,3

a Do 2014 r. – garnitur męski 2-częściowy z elanowełny. b Do 2014 r. – za 400 g.

Tabl. 15. **Przeciętne ceny detaliczne wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w grudniu (dok.)**

Wyszczególnienie	2010	2014	2015	
	w złotych			XII 2014 = = 100
OPOLSKIE (dok.)				
Masło świeże o zawartości tłuszczu ok. 82,5% – za 200 g	3,62	3,81	3,33	87,4
Cebula – za 1 kg	2,64	1,55	2,36	152,3
Ziemiaki – za 1 kg	1,55	0,80	1,21	151,3
Cukier biały kryształ – za 1 kg	2,68	1,92	2,38	124,0
Sok jabłkowy – za 1 l	3,01	3,04	2,96	97,4
Garnitur męski 2-częściowy z tkaniny z udziałem wełny ^a – za 1 kpl.	585,14	539,27	622,41	x
Półbuty męskie skórzane na podeszwie nieskórzanej – za 1 parę	153,28	167,71	185,00	110,3
Ciepła woda – za 1 m ³	17,26	21,37	21,84	102,2
Proszek do prania – za 280 g ^b	4,70	5,74	5,39	x
Wizyta u lekarza specjalisty	72,86	88,57	91,43	103,2
Bilet normalny na przejazd autobusem miej- skim, jednorazowy	2,10	2,24	2,24	100,0
Bilet do kina	15,50	17,00	17,75	104,4

a Do 2014 r. – garnitur męski 2-częściowy z elanowej. b Do 2014 r. – za 400 g.

Dane prezentujące ceny towarów i usług konsumpcyjnych w województwie opolskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach, udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa opolskiego” – opracowanie sygnałowe dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa opolskiego” – publikacja dostępna co kwartał,
jak również w Banku Danych Lokalnych.

ROLNICTWO

■ WARUNKI AGROMETEOROLOGICZNE

Warunki atmosferyczne jesienią 2014 r. sprzyjały prowadzeniu prac polowych pod zbiory 2015 r. Siewy większości zbóż ozimych (jęczmień, żyto i pszenżyto) przeprowadzono w optymalnych terminach agrotechnicznych oprócz pszenicy, którą wielu plantatorów planowało posiać po zbiorze kukurydzy. Rzepak prawie w całości zasiano w terminie, jednak na wielu plantacjach można było zauważyć zniszczenia dokonane przez pchełki i ślimaki.

Pierwsza i druga dekada października była ciepła z niewielką ilością opadów, natomiast trzecia była chłodniejsza i z opadami deszczu. Zakończono zbiory ziemniaków i okopowych pastewnych. Odnotowano zróżnicowany stan zbóż ozimych, w zależności od terminu i warunków wysiewu. Na wcześniej zasianych plantacjach jęczmienia i pszenicy ozimej wystąpiła septorioza liści i mszyce, dlatego konieczne było wykonanie zabiegów środkami ochrony roślin. Ciepły początek listopada sprzyjał dalszym pracom mającym na celu przygotowanie roślin do przezimowania. Odnotowano dobry stan tych ozimin, które zostały zasiane w optymalnym terminie agrotechnicznym. Zaobserwowano natomiast nierówne plantacje rzepaku ozimego, wskutek wysiewu w różnych terminach i warunkach pogodowych. Ciepła pierwsza i druga dekada listopada przyczyniła się do dobrego stanu zbóż ozimych będących w fazie krzewienia. Większość plantacji rzepaku ozimego była w optymalnej fazie rozwoju. Trzecia dekada listopada była chłodniejsza. Dobowe wahania temperatury powietrza z opadami deszczu sprzyjały hartowaniu roślin. Przebieg pogody w grudniu nie stwarzał większych zagrożeń dla upraw ozimych. Utrzymująca się w ciągu miesiąca wysoka jak na tę porę roku temperatura powietrza zakłócała zimowy spoczynek upraw. Występujące w trzeciej dekadzie grudnia spadki temperatury powietrza przy powierzchni gruntu, były krótkotrwałe i nie spowodowały nadmiernego wychłodzenia gleby. Temperatura gruntu na głębokości węzła krzewienia, mimo braku pokrywy śnieżnej lub niewielkiej jej wysokości utrzymywała się powyżej wartości krytycznych dla roślin. Przebieg pogody w styczniu nie stwarzał na ogół bezpośredniego zagrożenia dla roślin. Utrzymująca się w ciągu miesiąca wysoka temperatura powodowała dalsze zakłócenia w zimowym spoczynku roślin. Temperatura powietrza w lutym przyczyniła się do wzmożenia procesów fizjologicznych roślin, zakłócając ich zimowy spoczynek. Stan roślin po zimie był bardzo dobry, ale różnice w temperaturze między dniem a nocą były duże, co nie pozwoliło na znaczne wybujanie plantacji. Przebieg pogody w marcu był korzystny dla rolnictwa. Nastąpiło ruszenie wegetacji ozimin i trwałych użytków zielonych. Rozpoczęto wykonywanie pierwszych wiosennych prac polowych, w tym wysiew nawozów mineralnych. W większości posiano zboża jare. W kwietniu średnia dobową temperatura powietrza kształtowała się na poziomie 9,1°C. Występujące w ciągu pierwszej i drugiej dekady chłodne dni z niedoborem opadów hamowały tempo wzrostu i rozwoju roślin. Obserwowano znaczne przesuszenie wierzchniej warstwy gruntu, a potrzeby wodne upraw nie były w pełni zaspokojone. Niedobór opadów deszczu w maju przyczynił się do zmniejszenia zasobów wody w glebie. Wzrost zbóż ozimych i jarych w okresie ich największego zapotrzebowania na wodę przebiegał w warunkach niedostatecznego uwilgotnienia gleby. Ciepłe dni sprzyjały wzrostowi i rozwojowi roślin. Odnotowano dobry stan plantacji zbóż ozimych, natomiast plantacje zbóż jarych ze względu na ograniczone opady w kwietniu i maju były przerzedzone i niskie. Rzepak ozimy przezimował dobrze, ale kwietniowe i majowe susze

ograniczyły możliwości budowania plonu. Lipiec był ciepły z niewielkimi opadami deszczu. Średnia dobową temperatura całego miesiąca kształtowała się na poziomie 21,6°C, a suma opadów wynosiła 40,0 mm. Pogoda sprzyjała prowadzonym pracom żniwnym. Jęczmień ozimy został w całości zebrany. W sierpniu było bardzo ciepło, średnia dobową temperatura wynosiła 23,1°C. Żniwa przebiegały bez większych problemów, pogoda sprzyjała pracom żniwnym. Zbiory zbóż zostały zebrane ze 100,0% areалу zbóż. Ziarno było bardzo suche i cechowało się dobrymi parametrami jakościowymi. Plantacje ziemniaków były ładne, natomiast buraki cukrowe były słabe, liście buraków pozasychane lub zwiędnięte. Utrudnione były warunki do wykonywania wszelkich prac polowych. Na wielu plantacjach nie było możliwości wykonania podorywek. Na glebach lżejszych zaobserwowano brak wilgoci nawet na głębokości 30–40 cm. Ciepła, słoneczna z niewielką ilością opadów pogoda w większości dni września stwarzała dobre warunki dla wykonywania wszelkich prac polowych, a zwłaszcza zbioru upraw roślin okopowych i pastewnych. Prace związane z siewem rzepaku i rzepiku oraz zbóż ozimych były na ukończeniu, oprócz pszenicy. Zakończono wykopki ziemniaków i okopowych pastewnych oraz rozpoczęto zbiór buraków cukrowych. W październiku zarówno wilgotność gleby, jak i ilość ciepła dla wegetacji roślin była dostateczna. Siewy pszenicy zostały zakończone.

Tabl. 16. Wybrane dane dotyczące rolnictwa

Wyszczególnienie	2010	2014	2015
POLSKA			
Plony z 1 ha w dt:			
zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi	35,1	40,8	36,7
rzepak i rzepik	23,6	34,4	28,5
ziemniaki ^a	219	278	210
buraki cukrowe	484	683	520
Obsada zwierząt gospodarskich na 100 ha użytków rolnych w szt. (stan w czerwcu) ^b :			
bydło	38,6	40,7	41,0
trzoda chlewna	102,6	80,5	80,0
owce	1,8	1,5	1,6
drób kurzy (w wieku powyżej 2 tygodni)	1031,5	892,0	1004,6
Przeciętne ceny skupu w zł:			
ziarno pszenicy ^c za 1 dt	59,84	68,36	66,83
ziarno żyta ^c za 1 dt	42,12	53,34	51,42
ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt	50,86	51,99	51,15
żywiec rzeźny wołowy (bez cieląt) za 1 kg ..	4,56	5,96	6,02
żywiec rzeźny wieprzowy za 1 kg	3,89	4,82	4,30
mleko krowie za 1 l	1,07	1,37	1,13

a Łącznie z uprawą w ogrodach przydomowych, w 2010 r. bez ogrodów przydomowych. b W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego według stanu w dniu 30 VI. c Bez ziarna siewnego.

Tabl. 16. Wybrane dane dotyczące rolnictwa (dok.)

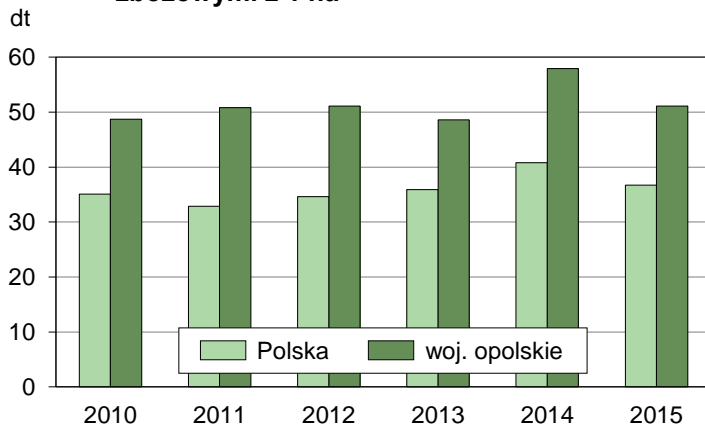
Wyszczególnienie	2010	2014	2015
POLSKA (dok.)			
Ceny na targowiskach w zł:			
ziarno pszenicy za 1 dt	64,91	84,97	75,59
ziarno żyta za 1 dt	48,58	63,91	58,67
ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt	98,51	100,19	82,04
OPOLSKIE			
Plony z 1 ha w dt:			
zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi	48,7	57,9	51,1
rzepak i rzepik	24,4	39,4	31,4
ziemniaki ^a	259	376	233
buraki cukrowe	499	880	506
Obsada zwierząt gospodarskich na 100 ha użytków rolnych w szt. (stan w czerwcu) ^b :			
bydło	23,9	23,6	23,4
trzoda chlewna	117,2	86,4	83,0
owce	0,6	0,5	0,4
drób kurzy (w wieku powyżej 2 tygodni)	889,8	643,6	872,0
Przeciętne ceny skupu w zł:			
ziarno pszenicy ^c za 1 dt	60,50	65,42	65,19
ziarno żyta ^c za 1 dt	40,23	53,30	49,84
ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt	52,23	57,60	57,58
żywiec rzeźny wołowy (bez cieląt) za 1 kg ..	4,59	5,73	5,97
żywiec rzeźny wieprzowy za 1 kg	3,85	4,71	4,15
mleko krowie za 1 l	1,06	1,47	1,18
Ceny na targowiskach w zł:			
ziarno pszenicy za 1 dt	77,24	81,84	77,11
ziarno żyta za 1 dt	66,67	61,72	62,26
ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt	113,73	106,29	85,68

a Łącznie z uprawą w ogrodach przydomowych, w 2010 r. bez ogrodów przydomowych. b W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego według stanu w dniu 30 VI. c Bez ziarna siewnego.

■ PRODUKCJA ROŚLINNA

W 2015 r. w województwie opolskim wzrosła powierzchnia uprawy zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi, natomiast niższa była wydajność z jednostki powierzchni i uzyskana produkcja w porównaniu z poprzednim rokiem. Areał uprawy, zbiory i plony rzepaku i rzepiku oraz buraków cukrowych były niższe niż rok wcześniej. Pomimo zwiększenia powierzchni uprawy ziemniaków uzyskano niższą produkcję oraz wydajność tej uprawy niż przed rokiem.

Wyk. 35. **Plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi z 1 ha**

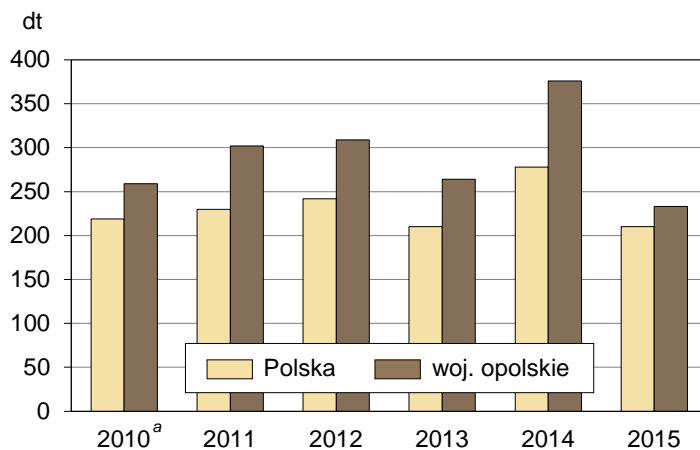

Powierzchnia zasiewów zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w 2015 r. wynosiła 268,0 tys. ha i była o 2,0% większa niż w roku poprzednim, a o 3,8% mniejsza w porównaniu z 2010 r. Województwo opolskie uzyskało najwyższe w kraju plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi, tj. na poziomie 51,1 dt/ha. Jednocześnie plony te były o 11,7% niższe od notowanych przed rokiem, a o 4,9% wyższe w porównaniu z 2010 r.

W odniesieniu do średniej wydajności notowanej w kraju (36,7 dt/ha) plony wojewódzkie były o 39,2% wyższe. W 2015 r. zbiory zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi oszacowano na 1369,8 tys. t, tj. mniej o 10,0% niż przed rokiem, a o 0,9% więcej w porównaniu z 2010 r.

Areał uprawy rzepaku i rzepiku w 2015 r. wynosił 75,3 tys. ha i w porównaniu z rokiem poprzednim zmniejszył się o 1,6%, a w stosunku do 2010 r. o 14,0%. Plony osiągnęły poziom 31,4 dt/ha (2 lokata w kraju) i były o 10,2% wyższe od średnich krajowych (28,5 dt/ha). Wydajność z 1 ha uprawy była niższa o 20,3% w porównaniu z uzyskaną rok wcześniej, ale wyższa o 28,7% w stosunku do 2010 r. Zbiory rzepaku i rzepiku w województwie oszacowano na 236,2 tys. t, tj. o 21,7% mniej od uzyskanych w 2014 r., a o 10,8% więcej od notowanych w 2010 r.

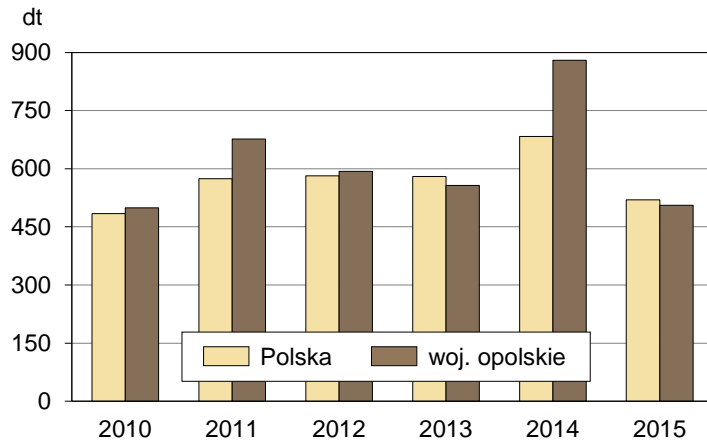
Wyk. 36. **Plony ziemniaków z 1 ha**

^a W 2010 r. bez ogrodów przydomowych.

W 2015 r. ziemniaki (łącznie z uprawą w ogrodach przydomowych) zasadzono na powierzchni 7,1 tys. ha, tj. większej o 9,0% niż przed rokiem. Średnie plony ukształtowały się na poziomie 233 dt/ha, lokując województwo na 4 miejscu w kraju, jednocześnie były wyższe o 11,0% od średnich krajowych (210 dt/ha). W odniesieniu do plonów uzyskanych w 2014 r. odnotowano spadek wydajności o 38,0%. W województwie opolskim zebrano 164,6 tys. t ziemniaków, tj. o 32,3% mniej niż w 2014 r.

Wyk. 37. Plony buraków cukrowych z 1 ha

W analizowanym roku powierzchnia uprawy buraków cukrowych wynosiła 10,4 tys. ha i była o 20,3% mniejsza niż w 2014 r. oraz o 28,1% w porównaniu z 2010 r. Plony buraków cukrowych wynosiły 506 dt/ha, tj. mniej o 42,5% niż rok wcześniej, a o 1,4% więcej w porównaniu z 2010 r. W stosunku do średniej krajowej (520 dt/ha) uzyskane plony były o 2,7% niższe. Produkcja buraków cukrowych w 2015 r. wynosiła 527,1 tys. t i była niższa o 54,1% od notowanej w 2014 r. oraz o 27,0 % wobec 2010 r.

■ POGŁOWIE ZWIERZĄT GOSPODARSKICH

W województwie opolskim w 2015 r. w odniesieniu do roku poprzedniego zwiększyło się pogłowie bydła i drobiu kurzego, natomiast zmniejszyło się pogłowie trzody chlewnej i owiec.

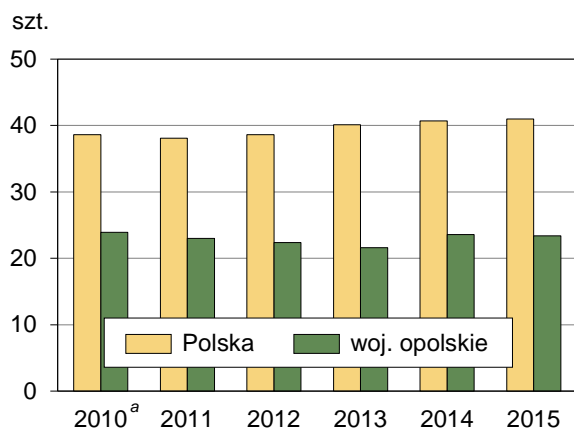
Według stanu w czerwcu 2015 r. pogłowie bydła w województwie opolskim liczyło 116,5 tys. szt., tj. 2,0% ogólnego pogłowia w kraju. Liczebność stada bydła zwiększyła się w stosunku do 2014 r. o 1,6%, a zmniejszyła się o 5,0% w odniesieniu do 2010 r. W kraju pogłowie bydła w porównaniu z 2014 r. zwiększyło się o 0,7%, a w odniesieniu do 2010 r. o 3,8%.

W ogólnym pogłowie bydła 36,5% stanowiły krowy, w tym 95,0% krowy mleczne (w kraju odpowiednio: 41,0% i 93,2%). Obsada bydła na 100 ha użytków rolnych w czerwcu 2015 r. wynosiła 23,4 szt. (wobec 41,0 szt. średnio w kraju).

W czerwcu 2015 r. pogłowie trzody chlewnej w województwie ukształtowało się na poziomie 412,4 tys. szt., co stanowiło 3,5% w ogólnokrajowym pogłowie świń. W odniesieniu do stanu odnotowanego w 2014 r. wielkość stada spadła o 1,9% (w kraju – o 0,7%). W porównaniu z 2010 r. zaobserwowano spadek pogłowia o 31,4% (w kraju – o 23,6%). Udział loch w strukturze pogłowia trzody chlewnej wyniósł 9,1% (w kraju – 8,1%). W czerwcu 2015 r. na 100 ha użytków rolnych w województwie opolskim przypadało 83,0 szt. trzody chlewnej (w kraju – 80,0 szt.).

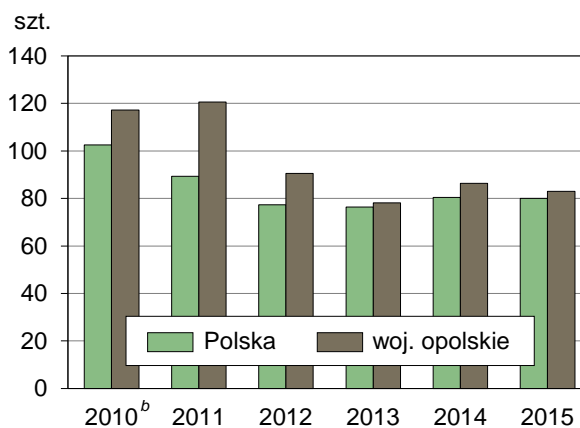
*Badania **pogłowia trzody chlewnej i produkcji żywca wieprzowego** prowadzone są 3-krotnie w roku – w marcu według stanu na 1 marca, w czerwcu według stanu na 1 czerwca i w grudniu według stanu na 1 grudnia, a badania **pogłowia bydła i pozostałych gatunków zwierząt gospodarskich oraz produkcji zwierzęcej** – 2-krotnie w roku – według stanu w czerwcu i grudniu.*

Wyk. 38. **Obsada bydła na 100 ha użytków rolnych**
Stan w czerwcu

^a Dane PSR'2010 – według stanu w dniu 30 VI.

Wyk. 39. **Obsada trzody chlewnej^a na 100 ha użytków rolnych**
Stan w czerwcu

^a W latach 2011–2013 – stan w końcu lipca. ^b Dane PSR'2010 – według stanu w dniu 30 VI.

W czerwcu 2015 r. stado owiec w województwie liczyło 2,2 tys. szt. i stanowiło 0,9% pogłowia krajowego. Liczebność stada w porównaniu z poprzednim rokiem zmniejszyła się o 13,0%, a w odniesieniu do 2010 r. o 29,4%. W skali kraju pogłowie owiec zwiększyło się o 2,1% w stosunku do 2014 r., a zmniejszyło się o 12,9% w stosunku do 2010 r. W czerwcu 2015 r. na 100 ha użytków rolnych przypadało 0,4 szt. owiec (w kraju – 1,6 szt.).

Pogłowie drobiu kurzego w czerwcu 2015 r. wyniosło 4330,6 tys. szt., tj. 3,0% pogłowia w kraju. W porównaniu z 2014 r. liczebność stada w województwie wzrosła o 38,4% (w kraju – o 12,5%). W odniesieniu do 2010 r. zarówno w województwie jak i w kraju pogłowie drobiu było mniejsze odpowiednio: o 5,1% i o 4,7%. W czerwcu 2015 r. obsada drobiu kurzego na 100 ha użytków rolnych w województwie wyniosła 872,0 szt. (w kraju – 1004,6 szt.).

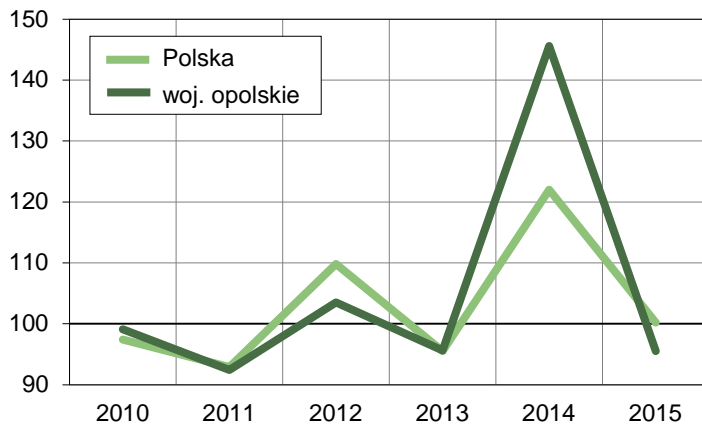
▪ SKUP PRODUKTÓW ROLNYCH

W województwie opolskim w 2015 r. w porównaniu z rokiem poprzednim więcej skupiono ziarna jęczmienia, ziemniaków, mleka oraz żywca drobiowego, natomiast producenci rolni sprzedali w skupie mniej pszenicy, żywca wołowego i wieprzowego.

W 2015 r. w województwie opolskim na rynku rolnym skupiono 802,1 tys. t ziarna zbóż podstawowych konsumpcyjnych i paszowych (łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego), co stanowiło 8,2% skupu ogólnokrajowego. W odniesieniu do roku poprzedniego skup zbóż był niższy o 4,5%, a w porównaniu z 2010 r. – wyższy o 27,0% (w kraju odnotowano wzrost odpowiednio: o 0,2% i o 19,1%). W województwie opolskim skupiono 682,3 tys. t pszenicy, tj. o 5,7% mniej niż w poprzednim

roku, a o 31,1% więcej w porównaniu z 2010 r. Skup jęczmienia wynosił 83,4 tys. t i był wyższy o 6,8% w odniesieniu do 2014 r. i o 7,9% w stosunku do notowanego w 2010 r.

Wyk. 40. **Dynamika skupu zbóż podstawowych konsumpcyjnych i paszowych** (łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego)
Rok poprzedni = 100

Skup ziemniaków w analizowanym roku ukształtował się na poziomie 51,9 tys. t i stanowił 3,4% skupu w kraju. W porównaniu z 2014 r. skup ziemniaków był wyższy o 9,1%, a w relacji do 2010 r. o 35,6%. W kraju odnotowano spadek o 5,2% w odniesieniu do poprzedniego roku, a wzrost o 33,8% w stosunku do 2010 r.

W województwie opolskim w 2015 r. skupiono 131,4 tys. t żywca rzeźnego (w przeliczeniu na mięso, łącznie z tłuszczami) w wadze poubojowej

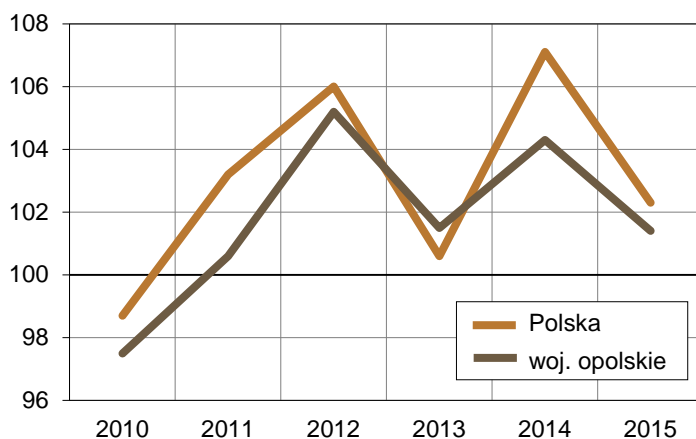
cieplej. Żywiec rzeźny skupiony na terenie województwa stanowił 2,3% skupu ogólnokrajowego.

Skup żywca wieprzowego wynosił 68,9 tys. t, tj. mniej o 3,5% w stosunku do poprzedniego roku i o 6,7% w odniesieniu do 2010 r.

Skup żywca wołowego ukształtował się na poziomie 8,8 tys. t i był mniejszy o 10,0% niż przed rokiem. W stosunku do 2010 r. skup żywca wołowego zmniejszył się o 22,1%.

Żywca drobiowego skupiono 53,7 tys. t, tj. więcej o 13,0% niż w roku poprzednim i o 3,7% w porównaniu z 2010 r.

Wyk. 41. **Dynamika skupu mleka krowiego**
Rok poprzedni = 100

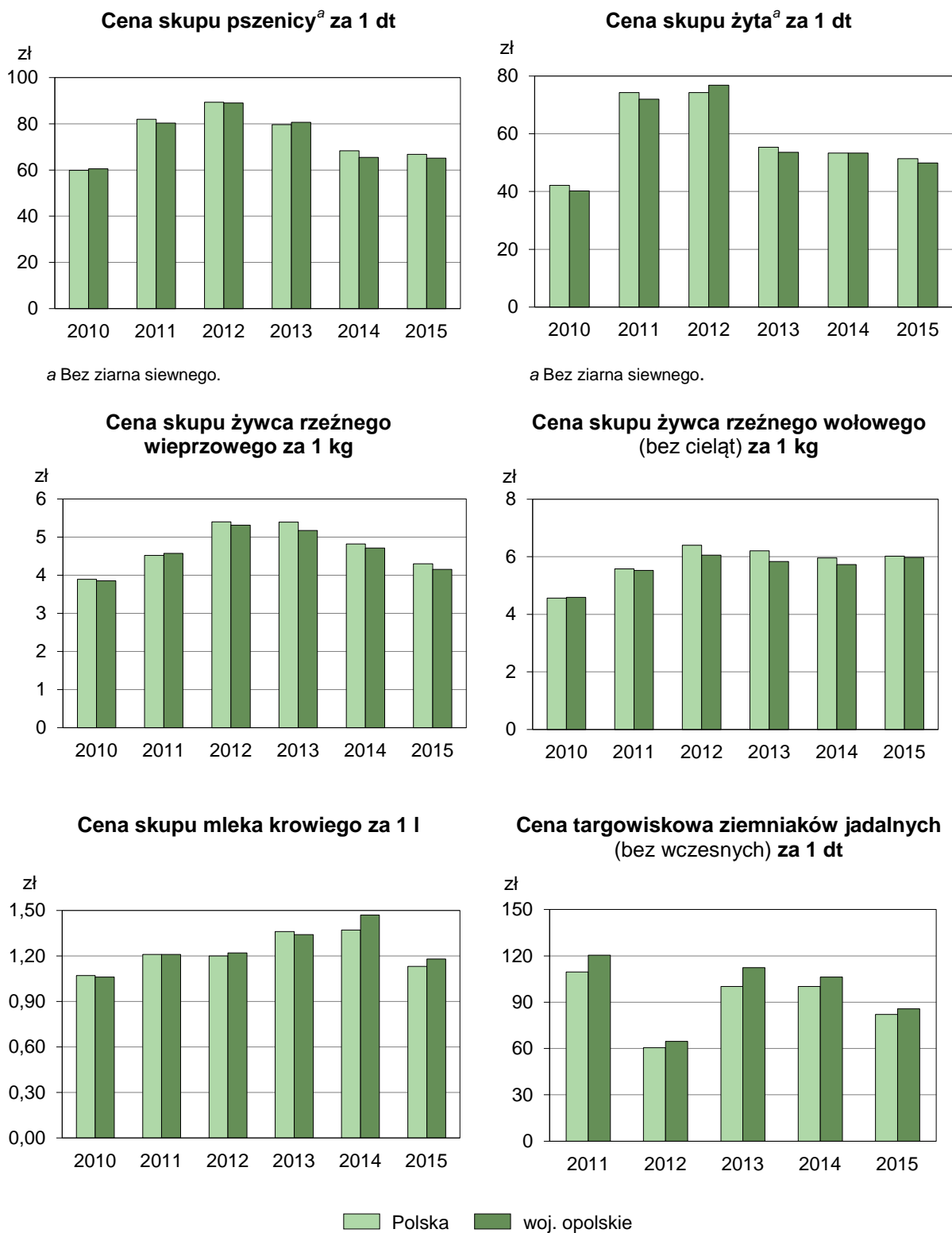

W 2015 r. skup mleka krowiego wynosił 247,4 mln l (2,3% ogółu mleka skupionego w kraju). W punktach skupu przyjęto więcej o 1,4% mleka niż przed rokiem i o 13,6% niż w 2010 r. W skali kraju w odniesieniu do poprzedniego roku oraz w porównaniu z 2010 r. zanotowano wzrost odpowiednio: o 2,3% i o 20,6%.

■ CENY PRODUKTÓW ROLNYCH W SKUPIE I NA TARGOWISKACH

W 2015 r. w odniesieniu do poprzedniego roku odnotowano spadek cen skupu i cen targowiskowych większości produktów roślinnych i zwierzęcych.

Wyk. 42. Ceny produktów rolnych w skupie i na targowiskach

W województwie opolskim średnia cena skupu zbóż podstawowych konsumpcyjnych i paszowych (łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego) w 2015 r. wynosiła 64,14 zł za 1 dt (w kraju – 63,43 zł) i była niższa o 0,7% niż przed rokiem. Średnia cena skupu pszenicy w omawianym roku wynosiła 65,19 zł za 1 dt (w kraju – 66,83 zł) i była niższa o 0,4% od notowanej przed rokiem. Na targowiskach za 1 dt pszenicy płacono 77,11 zł (w kraju – 75,59 zł), tj. mniej o 5,8% niż w roku poprzednim.

*Przeciętne roczne **cenę skupu** obliczono jako iloraz wartości (w cenach bieżących bez VAT) i ilości poszczególnych produktów rolnych.*

W 2015 r. cena żyta w skupie kształtowała się na poziomie 49,84 zł za 1 dt (w kraju – 51,42 zł), tj. niższym o 6,5% w porównaniu z 2014 r. W obrocie targowiskowym natomiast cena żyta wzrosła w stosunku do poprzedniego roku (o 0,9%) i za 1 dt płacono średnio 62,26 zł (w kraju – 58,67 zł).

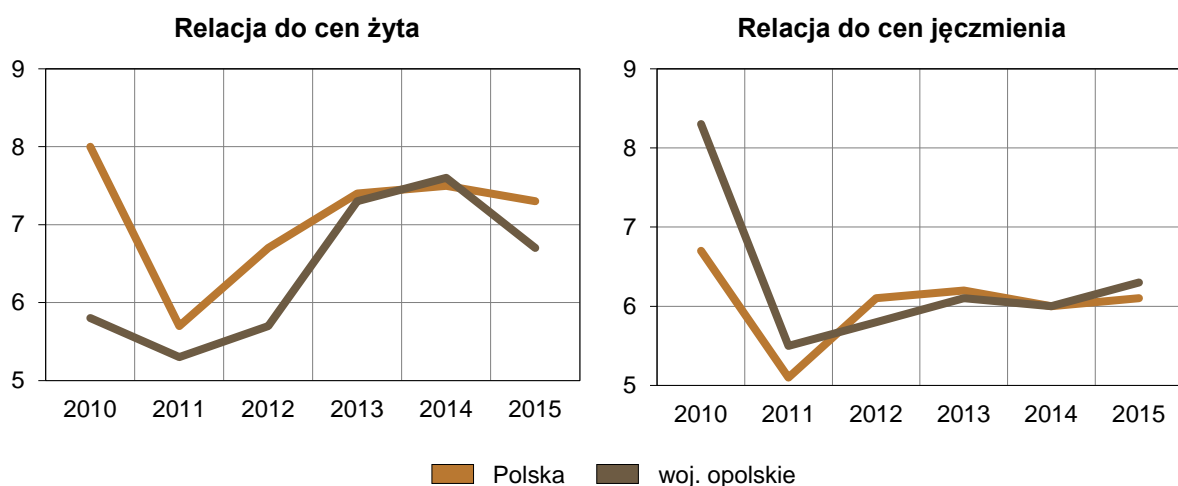
*Przeciętne roczne **cenę** uzyskiwane przez rolników **na targowiskach** obliczono jako średnie arytmetyczne z przeciętnych cen w poszczególnych miesiącach.*

Cena ziemniaków jadalnych (bez wczesnych) w skupie w 2015 r. kształtowała się na poziomie ub. roku i za 1 dt ziemniaków płacono 57,58 zł (w kraju – 51,15 zł). Na targowiskach za 1 dt ziemniaków płacono 85,68 zł (w kraju – 82,04 zł), tj. o 19,4% mniej w stosunku do 2014 r.

Cena skupu żywca rzeźnego wołowego (bez cieląt) w 2015 r. wynosiła 5,97 zł za 1 kg (w kraju – 6,02 zł) i wzrosła o 4,2% w stosunku do poprzedniego roku. Cena żywca rzeźnego wieprzowego w skupie osiągnęła wartość 4,15 zł za 1 kg (w kraju – 4,30 zł) i była niższa o 11,8% w porównaniu z 2014 r.

W 2015 r., w odniesieniu do roku poprzedniego pogorszyła się relacja cen skupu żywca wieprzowego w stosunku do cen targowiskowych żyta i wynosiła 6,7 (wobec 7,6 w 2014 r.). W kraju relacja ta wynosiła 7,3 (w 2014 r. – 7,5). Relacja cen skupu żywca wieprzowego do cen targowiskowych jęczmienia ukształtowała się na poziomie 6,3 (wobec 6,0 w poprzednim roku), natomiast w kraju wynosiła 6,1 (w 2014 r. – 6,0).

Wyk. 43. Relacja cen skupu żywca wieprzowego do cen targowiskowych żyta i jęczmienia

Cena skupu drobiu rzeźnego w 2015 r. osiągnęła poziom 3,53 zł za 1 kg (w kraju – 3,94 zł) i była niższa o 7,0% w porównaniu z poprzednim rokiem.

Za 1 l mleka krowiego w omawianym roku płacono 1,18 zł (w kraju – 1,13 zł). Cena skupu mleka krowiego była niższa o 19,5% wobec ceny przed rokiem.

▪ GLOBALNA, KOŃCOWA I TOWAROWA PRODUKCJA ROLNICZA

W województwie opolskim w 2014 r. w odniesieniu do poprzedniego roku odnotowano wzrost (w cenach stałych 2013 r.) zarówno globalnej, końcowej jak i towarowej produkcji rolniczej. Na zwiększenie się globalnej, końcowej i towarowej produkcji rolniczej wpłynęła wyższa produkcja roślinna.

Wartość produkcji globalnej w 2014 r. wzrosła o 9,3% w porównaniu z rokiem poprzednim (w cenach stałych 2013 r.), o czym zdecydowała wyższa wartość produkcji roślinnej o 14,4%. Województwo opolskie w 2014 r. wytworzyło 3,3% krajowej globalnej produkcji rolniczej (udział produkcji roślinnej i zwierzęcej wyniósł odpowiednio: 4,4% i 2,1%).

Końcowa produkcja rolnicza w województwie w 2014 r. była o 3,8% wyższa niż w roku poprzednim, na co wpływ miał wzrost produkcji roślinnej o 8,6%. Udział województwa w krajowej końcowej produkcji rolniczej wyniósł 3,1% (produkcji roślinnej – 4,4% i zwierzęcej – 2,1%). Końcowa produkcja rolnicza na 1 ha użytków rolnych była o 8,1% niższa od średniej w kraju.

W produkcji rolniczej (globalnej, końcowej i towarowej) prezentowane dane nie uwzględniają płatności uzupełniających do powierzchni upraw (m.in. chmielu, tytoniu, zbóż, oleistych, strączkowych i roślin przeznaczonych na nasiona oraz na paszę).

Globalna produkcja rolnicza obejmuje:

- **produkcję roślinną**, tj. surowe (nieprzetworzone) produkty pochodzenia roślinnego (zbiory danego roku);
- **produkcję zwierzęcą**, tj. produkcję żywca rzeźnego oraz surowych (nieprzetworzonych) produktów pochodzenia zwierzęcego i przyrostu pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego – stada podstawowego i obrotowego), do którego zaliczono: bydło, trzodę chlewną, owce, konie i drób.

Końcowa produkcja rolnicza stanowi sumę wartości: produkcji towarowej, spożycia naturalnego produktów rolnych pochodzących z własnej produkcji, przyrostu zapasów produktów roślinnych i zwierzęcych oraz przyrostu wartości pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego – stada podstawowego i obrotowego). Produkcja końcowa, w odróżnieniu od produkcji globalnej, nie obejmuje tych produktów pochodzących z własnej produkcji, które zostały zużyte na cele produkcyjne, np. pasz, materiału siewnego, obornika.

Towarowa produkcja rolnicza stanowi sumę sprzedaży produktów rolnych do skupu i na targowiskach.

W towarowej produkcji rolniczej w 2014 r. wystąpił wzrost produkcji ogółem o 8,0%, przy wzroście wartości produkcji roślinnej o 17,7% i spadku produkcji zwierzęcej o 4,2%. W 2014 r. udział województwa w ogólnokrajowej towarowej produkcji rolniczej ukształtował się na poziomie 3,3% (produkcja roślinna i zwierzęca stanowiły odpowiednio: 4,8% i 2,2%).

Dane prezentujące rolnictwo w województwie opolskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa opolskiego” – opracowanie sygnałowe dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa opolskiego” – publikacja dostępna co kwartał, jak również w Banku Danych Lokalnych.

PRZEMYSŁ

W województwie opolskim produkcja sprzedana przemysłu w 2015 r. była wyższa niż przed rokiem. W omawianym okresie odnotowano zwiększenie wydajności pracy w przemyśle, przy wzroście przeciętnego zatrudnienia.

Produkcja sprzedana przemysłu w województwie opolskim w 2015 r. osiągnęła wartość 23388,9 mln zł (w cenach bieżących) i była wyższa (w cenach stałych) o 8,2% w odniesieniu do zanotowanej w roku poprzednim (wobec wzrostu o 3,8% w 2014 r.). Wzrost produkcji sprzedanej przemysłu odnotowano we wszystkich kwartałach 2015 r. W skali kraju produkcja sprzedana była wyższa o 4,9% (w roku poprzednim o 3,3%). Wzrost produkcji odnotowano we wszystkich województwach, od 15,8% w zachodniopomorskim do 0,3% w lubuskim.

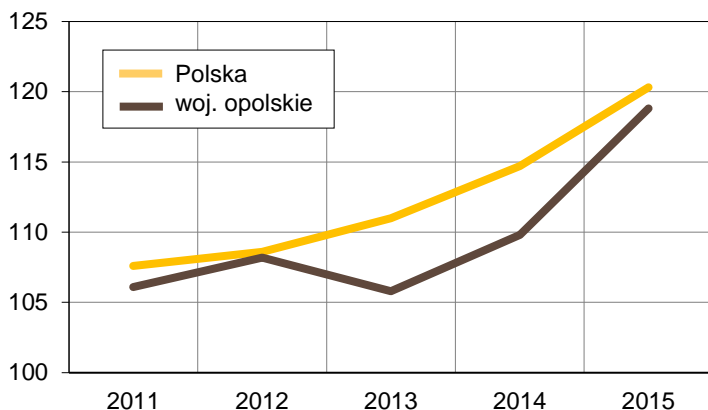
*Dane o **produkcji sprzedanej przemysłu** dotyczą działalności przemysłowej i nieprzemysłowej podmiotów gospodarczych zaliczanych do sekcji: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych”, oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją” i obejmują:*

- wartość sprzedanych wyrobów gotowych (niezależnie od tego, czy otrzymano za nie należne opłaty), półfabrykatów i części własnej produkcji;
- wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, tj. zarówno przemysłowych, jak i nieprzemysłowych;
- zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej;
- wartość produktów w formie rozliczeń w naturze;
- produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych.

Tabl. 17. **Przemysł**

Wyszczególnienie	2010	2014	2015
POLSKA			
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) w mln zł	945306,9	1166591,0	1197028,5
Udział produkcji sprzedanej przetwórstwa przemysłowego w produkcji sprzedanej przemysłu (ceny bieżące) w %	83,0	85,4	85,9
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle w tys.	2442,2	2472,9	2510,7
OPOLSKIE			
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) w mln zł	17713,2	21709,0	23388,9
Udział produkcji sprzedanej przetwórstwa przemysłowego w produkcji sprzedanej przemysłu (ceny bieżące) w %	85,5	95,0	95,2
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle w tys.	55,5	52,2	53,8
M. OPOLE			
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) w mln zł	3045,5	3853,8	4662,7
Udział produkcji sprzedanej przetwórstwa przemysłowego w produkcji sprzedanej przemysłu (ceny bieżące) w %	88,4	90,7	91,6
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle w tys.	8,3	8,3	8,5

Wyk. 44. **Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu**
(ceny stałe)
2010 = 100

W 2015 r. w województwie opolskim udział znaczących sekcji w ogólnej wartości produkcji sprzedanej przemysłu (w cenach bieżących) przedstawiał się następująco:

- przetwórstwo przemysłowe – 95,2% (22254,2 mln zł),
- dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja – 2,2% (522,7 mln zł).

Wyk. 45. **Struktura produkcji sprzedanej przemysłu według sekcji PKD w 2015 r.**
(ceny bieżące)

Na wzrost produkcji sprzedanej przemysłu w 2015 r. wpłynęła przede wszystkim wyższa (o 8,6%) produkcja w przetwórstwie przemysłowym. Produkcja sprzedana w jednostkach przetwórstwa przemysłowego stanowiła 95,2% produkcji sprzedanej przemysłu ogółem (wobec 85,9% w kraju). W sekcji dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja produkcja sprzedana utrzymała się na poziomie sprzed roku.

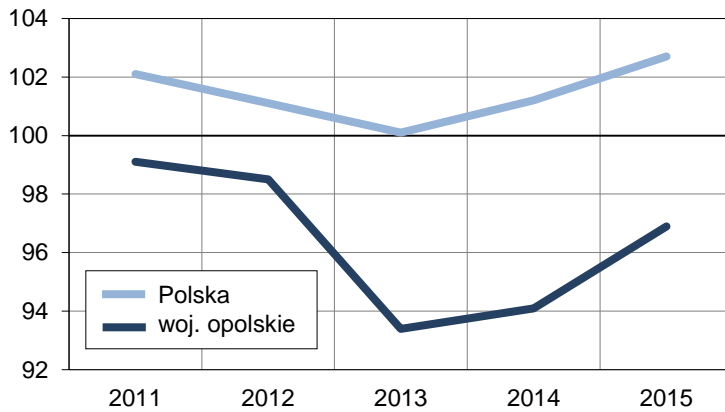
W przetwórstwie przemysłowym uwzględniając działy o znaczącym udziale w produkcji sprzedanej przemysłu (powyżej 10%) wzrost (w cenach stałych) w stosunku do 2014 r. odnotowano w produkcji: artykułów spożywczych (o 14,3%) oraz wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych (o 4,4%). Niższy natomiast od ubiegłorocznego poziom przychodów ze sprzedaży osiągnięto w produkcji chemikaliów i wyrobów chemicznych (o 5,8%).

*Dane o wartości **produkcji sprzedanej przemysłu** prezentuje się bez VAT i podatku akcyzowego, natomiast łącznie z wartością dotacji przedmiotowych do wyrobów i usług – w tzw. cenach bazowych.*

Tabl. 18. **Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu** (ceny stałe)

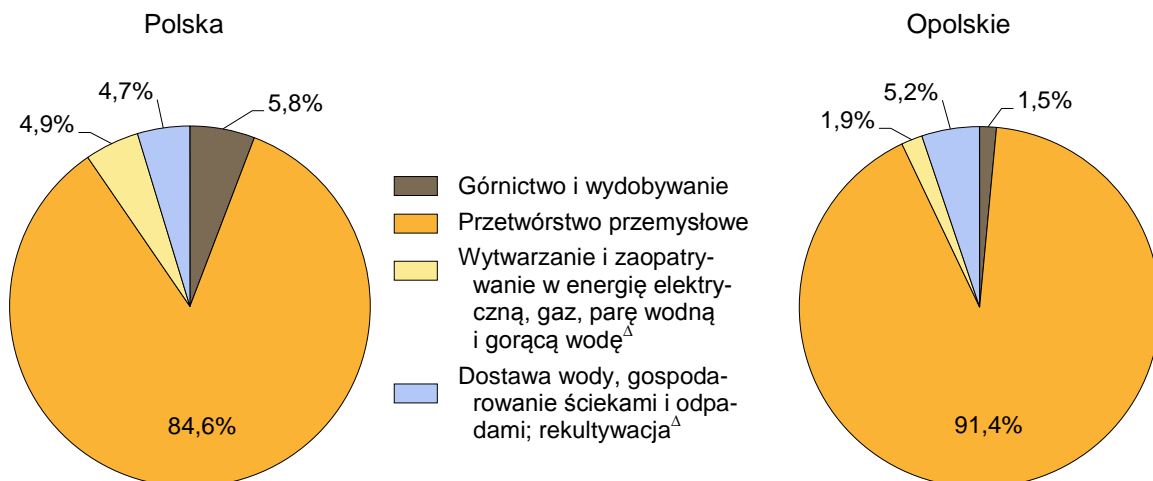
Sekcje i działy	2014				2015			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
O g ó ł e m	108,3	106,8	106,0	103,8	105,7	105,5	105,5	108,2
w tym:								
Przetwórstwo przemysłowe	108,9	107,0	106,2	103,9	105,9	105,8	105,8	108,6
w tym:								
Produkcja artykułów spożywczych	100,5	102,8	108,0	109,9	111,1	114,1	115,0	114,3
Produkcja wyrobów tekstylnych	101,7	124,6	134,0	143,9	127,0	114,8	108,6	106,2
Produkcja odzieży	95,6	90,9	81,9	83,0	89,8	85,4	92,7	97,0
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	119,2	116,0	109,2	105,9	93,2	98,3	97,5	99,6
Produkcja papieru i wyrobów z papieru	101,8	93,8	92,8	106,1	105,8	111,9	113,1	112,6
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	117,8	114,7	112,0	114,2	103,8	107,8	101,7	101,2
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	106,7	98,1	99,3	99,4	98,9	95,3	93,9	94,2
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	110,3	105,6	103,0	99,9	96,0	101,9	104,1	107,9
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	131,0	120,5	110,8	107,2	104,3	102,3	103,7	104,4
Produkcja wyrobów z metali ^Δ ...	77,2	77,5	73,9	73,7	98,2	97,1	97,3	97,3
Produkcja urządzeń elektrycznych	123,1	123,3	119,3	117,9	114,7	113,1	111,3	114,1
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	97,2	96,2	100,2	102,4	108,0	124,6	113,5	110,6
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ	113,0	112,4	114,3	113,8	117,2	114,6	113,7	116,0
Produkcja mebli	114,0	115,6	112,9	111,0	115,4	110,6	110,2	109,9
Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	126,7	142,1	128,7	62,9	91,2	78,4	88,2	175,4
Dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja^Δ	98,0	100,6	103,2	106,4	102,0	100,6	100,1	100,0
w tym:								
Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody	53,9	55,1	56,1	56,4	66,6	69,8	71,9	69,5
Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków	139,8	137,8	144,2	146,2	114,9	115,9	117,0	118,9
Gospodarka odpadami, odzysk surowców ^Δ	101,3	107,3	109,3	115,5	103,3	97,9	95,2	94,6

W 2015 r. wzrosła produkcja sprzedanej przemysłu w skali roku w województwie opolskim towarzyszyło zwiększenie przeciętnego zatrudnienia o 3,0% w stosunku do roku poprzedniego. W kraju natomiast w omawianym okresie w jednostkach przemysłowych zanotowano wzrost przeciętnego zatrudnienia o 1,5%. W 2015 r. przeciętne zatrudnienie w porównaniu z rokiem poprzednim zwiększyło się w 14 województwach, od 3,1% w zachodniopomorskim do 0,5% w mazowieckim. Spadek odnotowano w województwie świętokrzyskim i śląskim – odpowiednio: o 2,7% i o 0,6%.

Wyk. 46. **Dynamika przeciętnego zatrudnienia w przemyśle**
2010 = 100

W 2015 r. przeciętne zatrudnienie w przemyśle w województwie opolskim ukształtowało się na poziomie 53,8 tys. osób.

Najwyższy udział w ogólnej liczbie przeciętnego zatrudnienia w przemyśle odnotowano w przetwórstwie przemysłowym, tj. 91,4% (przed rokiem – 91,2%). W 2015 r. w przetwórstwie przemysłowym przeciętne zatrudnienie wynosiło 49,1 tys., tj. o 3,2% więcej niż w 2014 r.

Wyk. 47. **Struktura przeciętnego zatrudnienia w przemyśle według sekcji PKD w 2015 r.**

Wydajność pracy w przemyśle w 2015 r. mierzona wartością produkcji sprzedanej na 1 przeciętnie zatrudnionego wynosiła 434,9 tys. zł (w cenach bieżących) i była o 5,1% wyższa (w cenach stałych) niż przed rokiem. W kraju wydajność pracy w przemyśle w omawianym okresie wzrosła o 3,3%.

Dane prezentujące produkcję sprzedaną przemysłu w województwie opolskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa opolskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa opolskiego” – publikacja dostępna co kwartał, jak również w Banku Danych Lokalnych.

BUDOWNICTWO

W 2015 r. w województwie opolskim odnotowano wzrost produkcji sprzedanej budownictwa w odniesieniu do roku poprzedniego. Wyższa niż przed rokiem była również wartość sprzedaży produkcji budowlano-montażowej. W omawianym okresie odnotowano zwiększenie wydajności pracy w budownictwie, przy spadku przeciętnego zatrudnienia.

W województwie opolskim w 2015 r. produkcja sprzedana budownictwa (w cenach bieżących) ukształtowała się na poziomie 3208,8 mln zł i zwiększyła się w porównaniu z rokiem poprzednim o 5,6% (wobec wzrostu o 21,4% w 2014 r.). W 2015 r. w 9 województwach odnotowano wzrost produkcji sprzedanej budownictwa, największy wystąpił w województwie łódzkim o 11,7% i lubuskim

o 8,3%. W pozostałych województwach wystąpił spadek, największy w województwie lubelskim o 10,5%. W skali kraju produkcja sprzedana budownictwa była wyższa o 1,3% (w roku poprzednim o 7,0%).

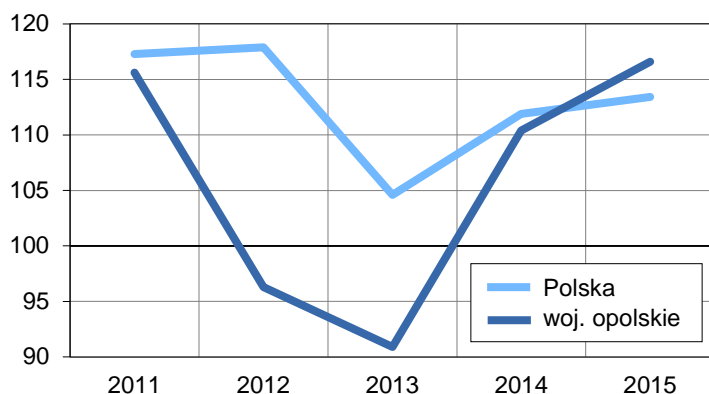
Dane o produkcji sprzedanej budownictwa dotyczą działalności budowlanej i niebudowlanej podmiotów gospodarczych zaliczanych do sekcji „Budownictwo”. Dane te obejmują:

- wartość sprzedanych wyrobów, półfabrykatów i części własnej produkcji (niezależnie od tego czy otrzymano za nie należne opłaty);
- wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, tj. przemysłowych, budowlanych, jak i innych niż przemysłowe i budowlane;
- zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej;
- wartość produktów w formie rozliczeń w naturze;
- produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych.

Tabl. 19. **Budownictwo**

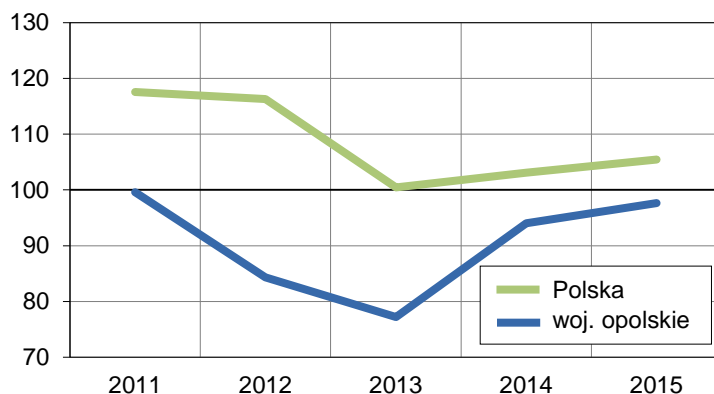
Wyszczególnienie	2010	2014	2015
POLSKA			
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) w mln zł	160403,9	179569,5	181990,4
Udział produkcji budowlano-montażowej w produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące) w %	51,5	47,4	47,8
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie w tys.	442,8	409,9	386,0
OPOLSKIE			
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) w mln zł	2752,6	3037,9	3208,8
Udział produkcji budowlano-montażowej w produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące) w %	51,8	44,1	43,4
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie w tys.	8,1	7,8	7,5
M. OPOLE			
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) w mln zł	737,4	751,1	707,3
Udział produkcji budowlano-montażowej w produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące) w %	57,0	44,9	53,1
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie w tys.	1,9	1,6	1,5

Wyk. 48. **Dynamika produkcji sprzedanej budownictwa**
(ceny bieżące)
2010 = 100

W województwie opolskim produkcja budowlano-montażowa (w cenach bieżących) w analizowanym okresie wynosiła 1391,4 mln zł (43,4% ogólnej wartości produkcji sprzedanej budownictwa) i zwiększyła się w stosunku do zanotowanej w roku poprzednim o 3,9% (w 2014 r. – o 21,7%).

Wyk. 49. **Dynamika produkcji budowlano-montażowej**
(ceny bieżące)
2010 = 100

W kraju produkcja budowlano-montażowa (w cenach bieżących) była o 2,3% wyższa niż w 2014 r. (przed rokiem – o 2,6%). W 2015 r. stanowiła 47,8% ogólnej wartości produkcji sprzedanej budownictwa (w roku poprzednim – 47,4%).

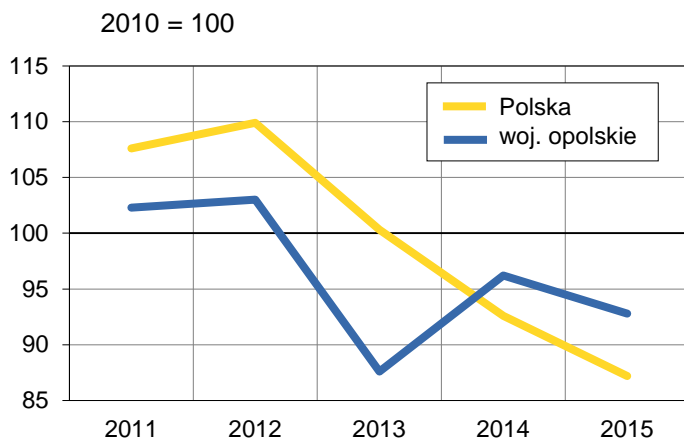
Tabl. 20. **Dynamika produkcji budowlano-montażowej w województwie opolskim (ceny bieżące)**

Działy	2014				2015			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
O g ó ł e m	134,6	138,7	121,4	121,7	125,5	118,3	109,6	103,9
Budowa budynków ^Δ	112,8	103,2	106,6	111,3	146,7	150,8	122,7	117,8
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^Δ	164,2	180,3	125,7	133,1	93,5	79,0	85,8	79,8
Roboty budowlane specjalistyczne	142,2	158,3	142,6	123,6	134,2	130,5	122,6	117,5

Wśród przedsiębiorstw osiągających przychody ze sprzedaży produkcji budowlano-montażowej znaczący udział stanowiły podmioty, których podstawowym rodzajem działalności była budowa budynków (42,6% sprzedaży produkcji budowlano-montażowej w 2015 r.). Ich produkcja była o 17,8% wyższa niż rok wcześniej. W jednostkach wykonujących roboty budowlane specjalistyczne (udział 29,4%) produkcja budowlano-montażowa zwiększyła się o 17,5%, a w podmiotach specjalizujących się w budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej (udział 28,0%) zmniejszyła się o 20,2%.

Wyk. 50. **Struktura produkcji budowlano-montażowej według działów PKD** (ceny bieżące)

W 2015 r. wzrostowi produkcji sprzedanej budownictwa towarzyszyło zmniejszenie przeciętnego zatrudnienia w tej sekcji (o 3,5% wobec spadku o 5,8% w skali kraju). Spadek przeciętnego zatrudnienia w budownictwie odnotowano w 15 województwach, od 11,5% w lubelskim do 2,3% w lubuskim. W województwie łódzkim natomiast przeciętne zatrudnienie utrzymało się na poziomie roku poprzedniego.

Wyk. 51. **Dynamika przeciętnego zatrudnienia w budownictwie**

Wydajność pracy w budownictwie, mierzona wartością produkcji sprzedanej budownictwa na 1 zatrudnionego w 2015 r. w województwie opolskim ukształtowała się na poziomie 425,7 tys. zł (w cenach bieżących), co oznacza wzrost o 9,5% w stosunku do roku poprzedniego.

Dane prezentujące produkcję sprzedaną budownictwa w województwie opolskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa opolskiego” – opracowanie sygnałowe dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa opolskiego” – publikacja dostępna co kwartał, jak również w Banku Danych Lokalnych.

BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE

W 2015 r. w województwie opolskim spadła liczba mieszkań oddanych do użytkowania, jak i mieszkań, których budowę rozpoczęto, wzrosła natomiast liczba wydanych pozwoleń na ich realizację. W porównaniu z 2014 r. zwiększyła się przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania.

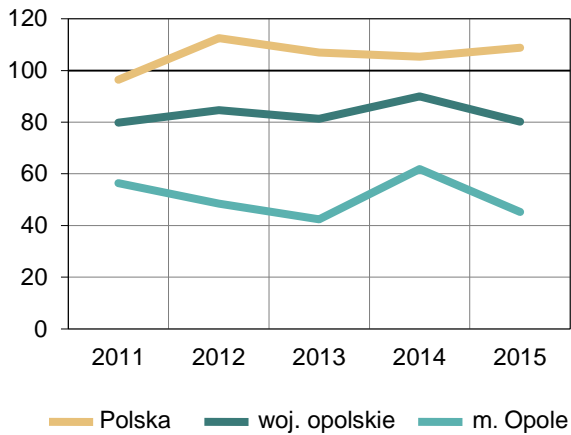
W województwie opolskim w 2015 r. oddano do użytkowania 1723 mieszkania, tj. mniej o 10,9% niż przed rokiem i o 19,8% w porównaniu z 2010 r. W kraju liczba lokali mieszkalnych przekazanych do użytkowania wzrosła w odniesieniu do roku poprzedniego o 3,2%, a w porównaniu z 2010 r. o 8,7%.

*Informacje o **mieszkaniach oddanych do użytkowania** dotyczą mieszkań w budynkach nowo wybudowanych i rozbudowanych (w części stanowiącej rozbudowę) oraz uzyskanych w wyniku przebudowy pomieszczeń niemieszkalnych. Podziału na mieszkania w budynkach spółdzielni mieszkaniowych, indywidualnych (tj. realizowanych przez osoby fizyczne, fundacje, kościoły i związki wyznaniowe) oraz realizowanych z przeznaczeniem na sprzedaż lub wynajem dokonano na podstawie sposobu finansowania budowy lub przeznaczenia mieszkań.*

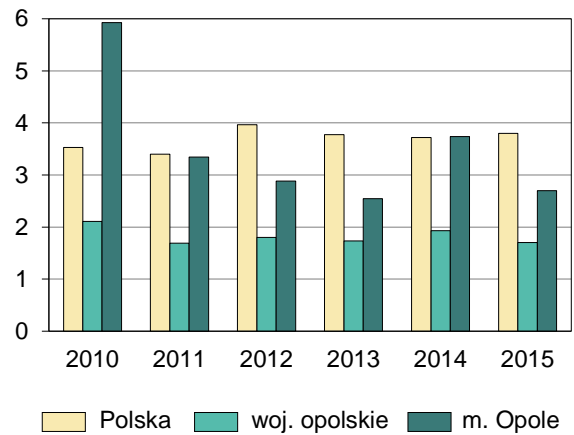
Tabl. 21. **Budownictwo mieszkaniowe**

Wyszczególnienie	2010	2014	2015
POLSKA			
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności	3,5	3,7	3,8
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w m ²	106,1	100,9	99,8
Pozwolenia na budowę na 1000 ludności	4,5	4,1	4,9
Mieszkania, których budowę rozpoczęto na 1000 ludności	4,1	3,8	4,4
OPOLSKIE			
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności	2,1	1,9	1,7
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w m ²	113,9	126,2	130,8
Pozwolenia na budowę na 1000 ludności	2,5	1,7	1,8
Mieszkania, których budowę rozpoczęto na 1000 ludności	1,9	1,6	1,6
M. OPOLE			
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności	5,9	3,7	2,7
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w m ²	70,5	78,9	89,0
Pozwolenia na budowę na 1000 ludności	3,9	3,0	3,8
Mieszkania, których budowę rozpoczęto na 1000 ludności	3,9	3,4	3,5

Wyk. 52. **Dynamika liczby mieszkań oddanych do użytkowania**
2010 = 100

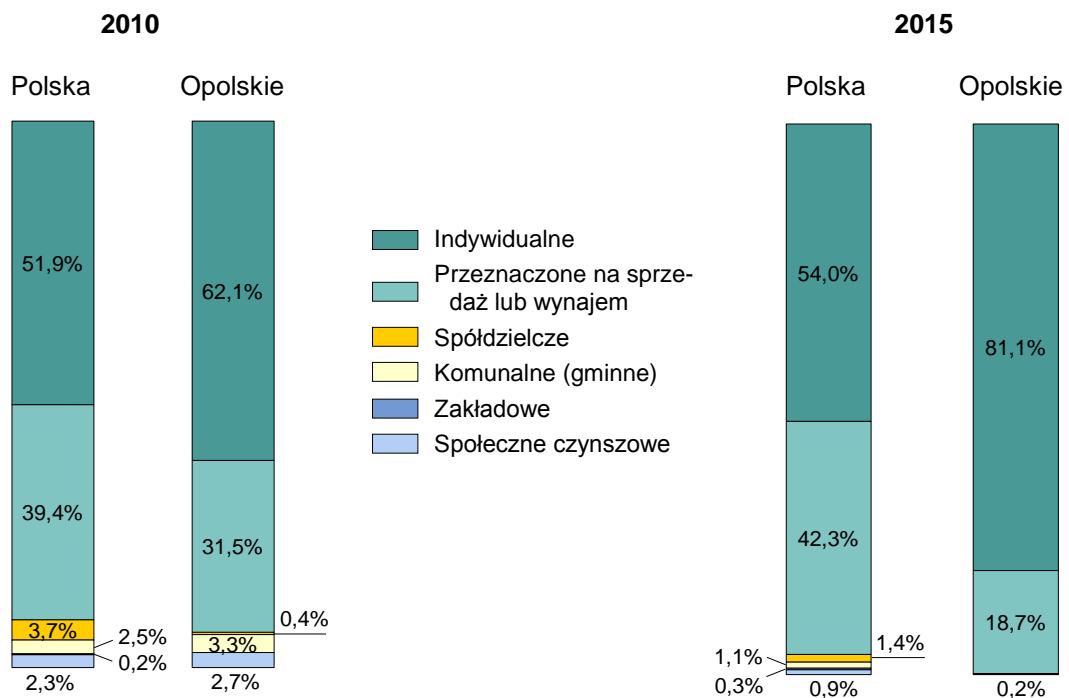

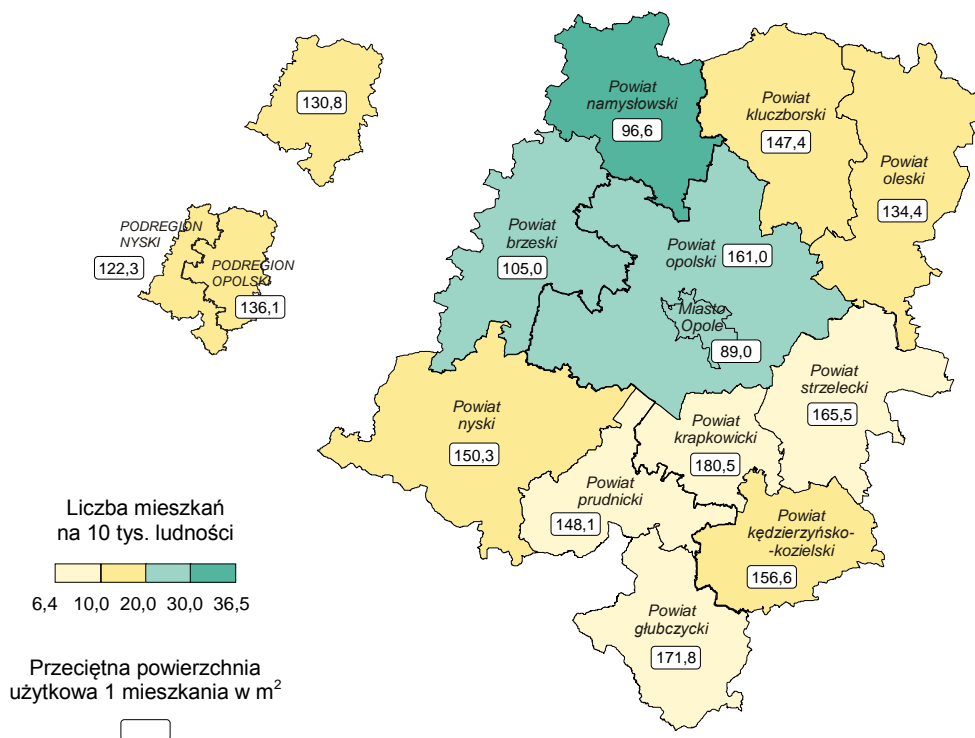
Wyk. 53. **Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności**

W 2015 r. w województwie opolskim mniej mieszkań niż rok wcześniej przekazano w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem (o 15,9%) oraz w indywidualnym (o 1,0%). Wzrost natomiast odnotowano w budownictwie komunalnym (o 100,0%). Nie oddano do użytkowania mieszkań spółdzielczych, zakładowych oraz społecznych czynszowych.

Wyk. 54. **Struktura liczby mieszkań oddanych do użytkowania według form budownictwa**

Wyk. 55. **Mieszkania oddane do użytkowania w województwie opolskim według podregionów i powiatów w 2015 r.**

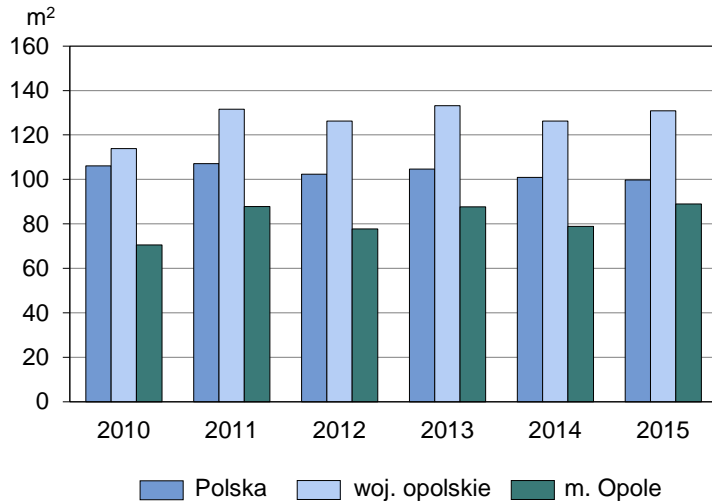
W porównaniu z 2014 r. mniejszą liczbę mieszkań oddanych do użytkowania odnotowano w 8 powiatach województwa, przy czym największy spadek wystąpił w powiatach: namysłowskim (o 28,4%) oraz m. Opolu (o 26,9%). Najwyższy wzrost w tym zakresie zaobserwowano natomiast w powiecie prudnickim (o 84,6%) oraz kędzierzyńsko-kozielskim (o 40,8%).

Tabl. 22. **Mieszkania oddane do użytkowania w województwie opolskim**

Formy budownictwa	2014				2015			
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	2013 = 100	przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	2014 = 100	przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²
O g ó ł e m	1933	100,0	110,8	126,2	1723	100,0	89,1	130,8
Indywidualne	1411	73,0	96,1	149,9	1397	81,1	99,0	147,0
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	383	19,8	140,3	61,3	322	18,7	84,1	61,9
Komunalne (gminne)	2	0,1	50,0	15,0	4	0,2	200,0	40,0
Spółeczne czynszowe	137	7,1	x	64,5	–	–	x	–

Powierzchnia użytkowa mieszkania jest to łączna powierzchnia pokoi, kuchni, przedpokoi, łazienek i wszystkich innych pomieszczeń wchodzących w skład mieszkania.

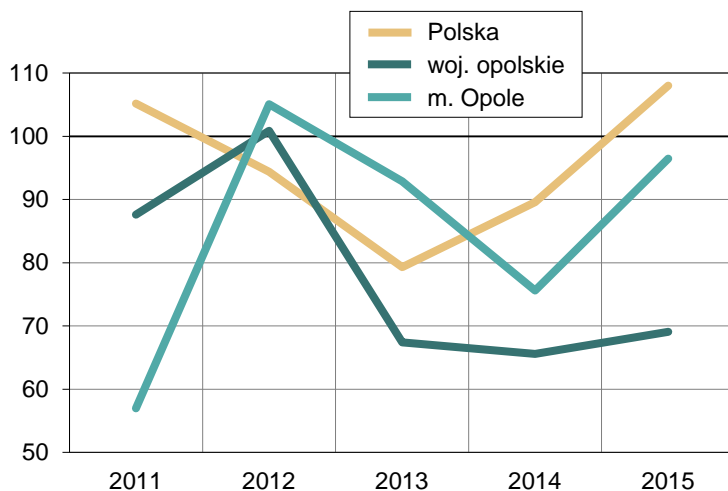
Wyk. 56. **Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania**

W województwie opolskim w 2015 r. największe mieszkania budowano w powiecie krapkowickim (przeciętna powierzchnia użytkowa – 180,5 m²) i głubczyckim (171,8 m²), a najmniejsze – w m. Opolu (89,0 m²) i powiecie namysłowskim (96,6 m²).

W 2015 r. w województwie opolskim wydano pozwolenia na budowę 1771 mieszkań, tj. więcej o 5,3% niż rok wcześniej i mniej o 30,9% w porównaniu z 2010 r. (w skali kraju odnotowano wzrost o 20,5% do roku poprzedniego i o 7,9% w odniesieniu do 2010 r.).

Wyk. 57. **Dynamika liczby wydanych pozwoleń na realizację mieszkań**
2010 = 100

Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w województwie opolskim w 2015 r. wynosiła 130,8 m² (w kraju – 99,8 m²) i zwiększyła się o 4,6 m² w stosunku do roku poprzedniego (w kraju zmniejszyła się o 1,1 m²). W porównaniu z 2010 r. przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w województwie opolskim była większa o 16,9 m² (w kraju mniejsza o 6,3 m²).

Średnia powierzchnia użytkowa mieszkania w budownictwie indywidualnym wynosiła 147,0 m², a najmniejszą powierzchnią charakteryzowały się mieszkania komunalne (40,0 m²).

Najwięcej pozwoleń dotyczyło mieszkań indywidualnych – 1336 (75,4% ogólnej liczby mieszkań) oraz z przeznaczeniem na sprzedaż lub wynajem – 302 (17,1%).

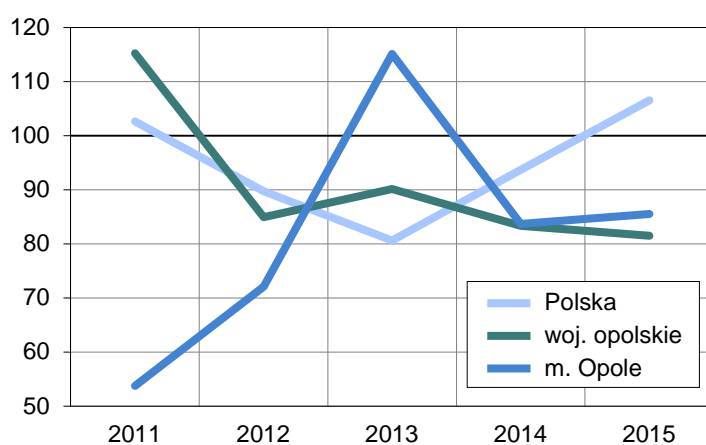
Liczba mieszkań, na realizację których wydano pozwolenia w skali roku zwiększyła się w budownictwie komunalnym oraz z przeznaczeniem na sprzedaż lub wynajem odpowiednio: o 20,0% i o 10,6%, a zmniejszyła o 4,8% w budownictwie indywidualnym.

Tabl. 23. **Mieszkania, na realizację których wydano pozwolenia w województwie opolskim**

Wyszczególnienie	2014			2015		
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	2013 = = 100	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	2014 = = 100
O g ó ł e m	1682	100,0	97,3	1771	100,0	105,3
Indywidualne	1404	83,5	109,9	1336	75,4	95,2
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	273	16,2	69,5	302	17,1	110,6
Komunalne (gminne)	5	0,3	8,8	6	0,3	120,0
Spółeczne czynszowe	–	–	x	127	7,2	x

Większą niż przed rokiem liczbę pozwoleń na realizację lokali mieszkalnych wydano w 6 powiatach, przy czym najwyższy wzrost odnotowano w m. Opolu (o 27,7%) oraz powiecie oleskim (o 26,8%), natomiast największy spadek zaobserwowano w powiecie głubczyckim (o 42,6%).

Rozpoczęto budowę 1613 mieszkań, tj. o 2,2% mniej niż w 2014 r. W skali kraju odnotowano wzrost o 13,7%. W porównaniu z 2010 r. liczba mieszkań, których budowę rozpoczęto zmniejszyła się w województwie o 18,6%, a w kraju wzrosła o 6,5%.

Wyk. 58. **Dynamika liczby mieszkań, których budowę rozpoczęto**
2010 = 100

W 2015 r. w województwie opolskim największą liczbę mieszkań, których budowę rozpoczęto zanotowano w budownictwie indywidualnym – 1292 (wzrost w skali roku o 4,1%) oraz przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem – 321 (mniej niż rok wcześniej o 20,0%).

W województwie opolskim w odniesieniu do 2014 r. spadek liczby mieszkań, których budowę rozpoczęto odnotowano w 6 powiatach, największy w powiecie prudnickim (o 50,9%) oraz brzeskim (o 32,9%). Najwyższy wzrost liczby mieszkań, których budowę rozpoczęto wystąpił w powiecie krapkowickim (o 109,4%).

Dane prezentujące budownictwo mieszkaniowe w województwie opolskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa opolskiego” – opracowanie sygnałowe dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa opolskiego” – publikacja dostępna co kwartał,
- „Budownictwo mieszkaniowe w województwie opolskim” – opracowanie sygnałowe dostępne co roku, jak również w Banku Danych Lokalnych.

RYNEK WEWNĘTRZNY

W województwie opolskim w 2015 r. w odniesieniu do roku poprzedniego odnotowano wzrost dynamiki sprzedaży detalicznej i sprzedaży hurtowej.

Wartość sprzedaży detalicznej (w cenach bieżących) zrealizowanej przez jednostki handlowe i niehandlowe w 2015 r. w województwie opolskim wzrosła w odniesieniu do poprzedniego roku o 1,4% (wobec wzrostu o 2,2% w 2014 r.). W kraju sprzedaż detaliczna ukształtowała się na poziomie o 0,9% wyższym niż w roku poprzednim (po wzroście o 3,3% w 2014 r.).

*Dane o **sprzedaży detalicznej towarów** obejmują sprzedaż towarów konsumpcyjnych i niekonsumpcyjnych dokonywaną w punktach sprzedaży detalicznej, placówkach gastronomicznych oraz innych punktach sprzedaży (np. składy, magazyny), w ilościach wskazujących na zakupy dla potrzeb indywidualnych nabywców.*

W skali kraju wzrost sprzedaży detalicznej ogółem zanotowano w 12 województwach, najwyższy w województwie podkarpackim (o 14,1%). W pozostałych województwach wystąpił spadek, największy odnotowano w województwie warmińsko-mazurskim (o 9,2%).

Tabl. 24. **Dynamika sprzedaży detalicznej^a** (ceny bieżące)

Wyszczególnienie	2010	2014	2015
	rok poprzedni = 100		
POLSKA			
Ogółem	105,5	103,3	100,9
w tym:			
Pojazdy samochodowe, motocykle, części	107,9	101,8	108,4
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe	113,1	95,9	89,7
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe	101,2	104,9	102,3
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach	113,6	106,1	109,3
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny	117,2	109,7	106,3
Tekstylia, odzież, obuwie	113,1	111,9	108,2
Meble, rtv, agd	123,0	101,2	104,3
Pozostałe	95,9	103,3	87,7
OPOLSKIE			
Ogółem	113,1	102,2	101,4
w tym:			
Pojazdy samochodowe, motocykle, części	168,1	104,2	120,0
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe	114,7	102,5	87,0

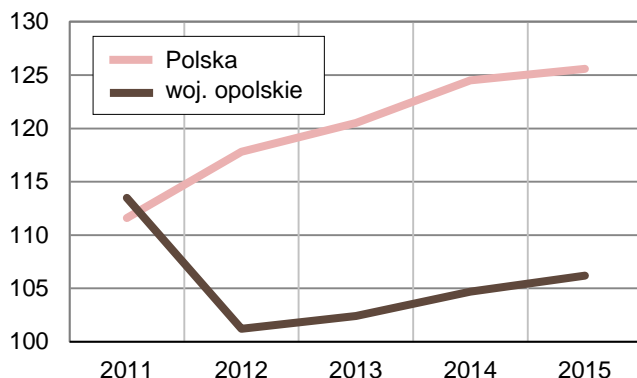
a Grupowania przedsiębiorstw dokonano na podstawie PKD 2007, zaliczając przedsiębiorstwo do określonej kategorii według przeważającego rodzaju działalności, zgodnie z aktualnym w omawianym okresie stanem organizacyjnym. Odnotowane zmiany (wzrost/spadek) wartości sprzedaży detalicznej w poszczególnych grupach rodzajów działalności przedsiębiorstw mogą zatem również wynikać ze zmiany przeważającego rodzaju działalności przedsiębiorstwa oraz zmian organizacyjnych (np. połączenia przedsiębiorstw). Nie ma to wpływu na dynamikę sprzedaży detalicznej ogółem.

Tabl. 24. **Dynamika sprzedaży detalicznej^a (dok.)**

Wyszczególnienie	2010	2014	2015
	rok poprzedni = 100		
OPOLSKIE (dok.)			
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe	105,3	106,2	101,2
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach	102,7	86,6	82,2
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny	101,9	72,6	114,7
Tekstylia, odzież, obuwie	113,5	78,8	92,6
Meble, rtv, agd	103,6	98,9	103,8
Pozostałe	91,3	110,2	80,2

a Patrz notka a na str. 77.

Wyk. 59. **Dynamika sprzedaży detalicznej**
(ceny bieżące)
2010 = 100

W województwie opolskim w odniesieniu do 2014 r. spośród grup o znaczącym udziale w sprzedaży detalicznej wzrost odnotowano w przedsiębiorstwach zajmujących się sprzedażą pojazdów samochodowych, motocykli, części (o 20,0%), mebli, rtv, agd (o 3,8%) oraz żywności, napojów i wyrobów tytoniowych (o 1,2%). Spadek natomiast obserwowano w przedsiębiorstwach z grupy „pozostałe” (o 19,8%) oraz paliwa stałe, ciekłe i gazowe (o 13,0%).

W 2015 r. w województwie opolskim w sprzedaży detalicznej ogółem największy udział stanowiły przedsiębiorstwa zgrupowane w kategoriach żywność, napoje i wyroby tytoniowe (26,1%), pojazdy samochodowe, motocykle, części (22,8%) oraz „pozostałe” (13,7%).

Tabl. 25. **Dynamika sprzedaży detalicznej^a w województwie opolskim (ceny bieżące)**

Wyszczególnienie	2014				2015			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
O g ó ł e m	105,6	105,9	103,2	102,2	99,8	102,9	101,4	101,4
w tym:								
Pojazdy samochodowe, motocykle, części	107,8	107,3	102,8	104,2	106,0	120,0	118,2	120,0
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe ...	109,8	102,2	105,6	102,5	89,1	93,1	90,4	87,0
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe	102,9	110,2	108,4	106,2	104,4	101,3	101,4	101,2

a Patrz notka a do tabl. 24 na str. 77.

Tabl. 25. **Dynamika sprzedaży detalicznej^a w województwie opolskim (dok.)**

Wyszczególnienie	2014				2015			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach	85,0	88,4	84,8	86,6	79,1	80,2	82,7	82,2
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny	83,7	82,1	81,6	72,6	105,5	113,0	105,8	114,7
Tekstylna, odzież, obuwie	68,8	72,7	75,2	78,8	86,5	93,8	86,8	92,6
Meble, rtv, agd	104,5	100,1	98,1	98,9	104,2	106,9	104,7	103,8
Pozostałe	126,1	119,2	108,8	110,2	88,1	84,7	84,0	80,2

a Patrz notka a do tabl. 24 na str. 77.

W województwie opolskim w 2015 r. sprzedaż hurtowa (w cenach bieżących) w przedsiębiorstwach handlowych i w przedsiębiorstwach hurtowych była wyższa niż przed rokiem odpowiednio: o 11,4% i o 11,5%. W kraju sprzedaż hurtowa w jednostkach handlowych w omawianym okresie była o 4,9% wyższa niż w 2014 r. (w tym zrealizowana przez jednostki hurtowe o 4,1%). W województwie wzrost sprzedaży hurtowej w przedsiębiorstwach hurtowych w ujęciu rocznym notowano w 6 grupach. Biorąc pod uwagę grupy, których udział w sprzedaży hurtowej był największy, w ciągu roku najbardziej wzrosła wartość pozostałej wyspecjalizowanej sprzedaży hurtowej (o 13,5%).

Dane prezentujące rynek wewnętrzny w województwie opolskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa opolskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa opolskiego” – publikacja dostępna co kwartał.

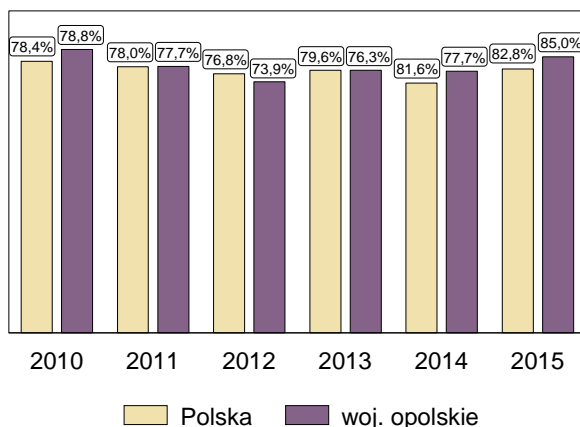
WYNIKI FINANSOWE PRZEDSIĘBIORSTW NIEFINANSOWYCH

W 2015 r. w województwie opolskim wyniki finansowe uzyskane przez badane przedsiębiorstwa niefinansowe były korzystniejsze w porównaniu z rokiem poprzednim. Odnotowano poprawę wskaźnika poziomu kosztów, rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów oraz wskaźników rentowności obrotu brutto i netto. Wzrósł również wskaźnik płynności finansowej I i II stopnia.

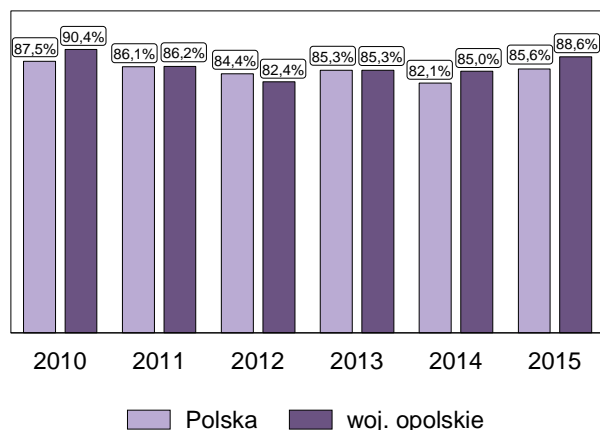
Wyniki finansowe badanych przedsiębiorstw niefinansowych w województwie opolskim uzyskane w 2015 r. były lepsze od notowanych w 2014 r. W porównaniu z 2010 r. ukształtowały się natomiast na mniej korzystnym poziomie. W kraju wyniki finansowe badanych przedsiębiorstw niefinansowych były lepsze od uzyskanych rok wcześniej.

*Dane dotyczące **wyników finansowych przedsiębiorstw** prezentuje się w dostosowaniu do nowelizacji ustawy z dnia 29 IX 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. 2013, poz. 330).*

Wyk. 60. **Udział liczby przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w ogólnej liczbie badanych podmiotów**

Wyk. 61. **Udział przychodów przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w przychodach z całokształtu działalności**

W 2015 r. w województwie opolskim zysk netto wykazało 85,0% badanych przedsiębiorstw (wobec 77,7% przed rokiem), a ich udział w przychodach ogółem zwiększył się z 85,0% w 2014 r. do 88,6%.

Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności obejmują:

- koszt własny sprzedanych produktów, towarów i materiałów związany z podstawową działalnością operacyjną, do którego zaliczono wartość sprzedanych towarów i materiałów oraz koszty ogółem, pomniejszone o koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki i skorygowane o zmianę stanu produktów;
- pozostałe koszty operacyjne;
- koszty finansowe.

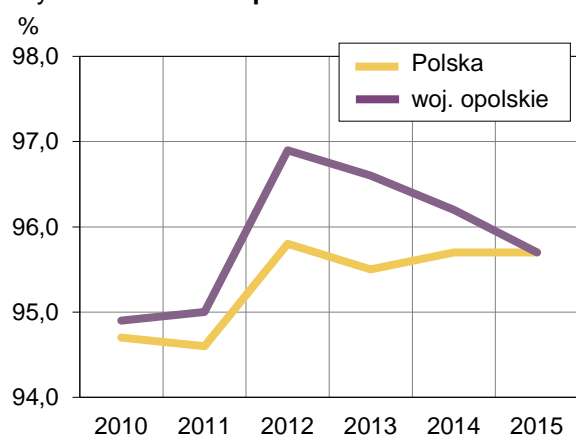
Przychody z całokształtu działalności w 2015 r. ukształtowały się na poziomie 35867,7 mln zł i w odniesieniu do poprzedniego roku były o 7,1% wyższe, natomiast koszty ich uzyskania wynosiły 34340,6 mln zł i zwiększyły się o 6,5%. Wskaźnik poziomu kosztów zmalał z 96,2% w 2014 r. do 95,7% w 2015 r. (w kraju utrzymał się na poziomie 2014 r., tj. 95,7%). W 2015 r. zarówno w województwie opolskim jak i w kraju w odniesieniu do roku poprzedniego odnotowano lepszy wynik ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów, wynik na działalności gospodarczej oraz wynik finansowy brutto i netto. Poprawę zarówno wartości wyniku finansowego brutto i netto odnotowano w 10 województwach, z których w 4 wzrost wyniku finansowego netto był większy niż wyniku finansowego brutto.

Wyniki finansowe:

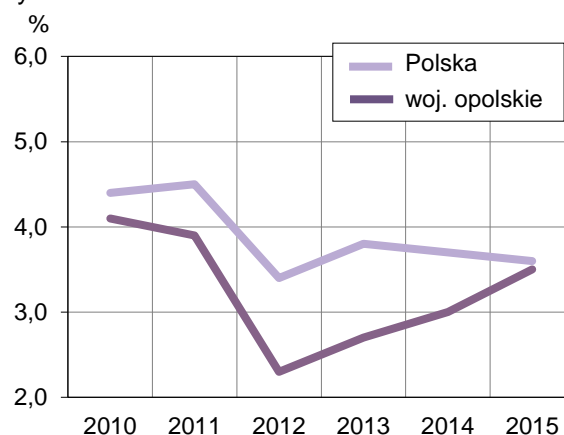
- *wynik finansowy brutto (zysk lub strata) jest to wynik na działalności gospodarczej, skorygowany o wynik zdarzeń nadzwyczajnych;*
- *obciążenia wyniku finansowego brutto obejmują podatek dochodowy od osób prawnych i fizycznych oraz płatności z nim zrównanych, na podstawie odrębnych przepisów;*
- *wynik finansowy netto (zysk lub strata) otrzymuje się po pomniejszeniu wyniku finansowego brutto o obowiązkowe obciążenia.*

Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów w 2015 r. osiągnęły wartość 35052,0 mln zł, a koszty ich uzyskania wynosiły 33559,5 mln zł (wzrost do roku poprzedniego odpowiednio: o 6,8% i o 6,5%). Wynik ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów wzrósł do poziomu 1492,5 mln zł, tj. o 14,1% wyższego niż przed rokiem. Poprawił się wynik na pozostałej działalności operacyjnej (z 81,8 mln zł w 2014 r. do 116,4 mln zł w 2015 r.) oraz wynik na operacjach finansowych (minus 81,8 mln zł w 2015 r. wobec minus 132,4 mln zł w 2014 r.). Wynik finansowy na działalności gospodarczej wyniósł 1527,1 mln zł i był o 21,5% wyższy od zanotowanego w poprzednim roku. Wynik finansowy brutto osiągnął wartość 1532,7 mln zł, tj. o 21,9% wyższą niż w 2014 r. Po odliczeniu obciążeń, wynik finansowy netto ukształtował się na poziomie 1259,4 mln zł i zwiększył się o 26,6% w stosunku do roku poprzedniego.

Wyk. 62. Wskaźnik poziomu kosztów

Wyk. 63. Wskaźnik rentowności obrotu netto

Podstawowe wskaźniki ekonomiczno-finansowe poprawiły się w relacji do 2014 r., ale były mniej korzystne w odniesieniu do 2010 r. W skali roku wzrósł wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów (z 4,0% w roku poprzednim do 4,3% w 2015 r.), płynności finansowej I i II stopnia (odpowiednio: z 24,3% do 27,5% i z 90,3% do 91,2%), rentowności obrotu brutto (z 3,8%

do 4,3%) oraz netto (z 3,0% do 3,5%). W 2015 r. udział przedsiębiorstw rentownych w liczbie podmiotów ogółem stanowił 85,2%, a ich udział w przychodach z całokształtu działalności wynosił 88,6% (w kraju odpowiednio: 82,9% i 85,7%).

Wskaźniki:

- wskaźnik poziomu kosztów jest to relacja kosztów uzyskania przychodów z całokształtu działalności do przychodów z całokształtu działalności;
- wskaźnik rentowności ze sprzedaży jest to relacja wyniku ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów do przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów;
- wskaźnik rentowności obrotu brutto jest to relacja wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności;
- wskaźnik rentowności obrotu netto jest to relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności;
- wskaźnik płynności finansowej I stopnia jest to relacja inwestycji krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych;
- wskaźnik płynności finansowej II stopnia jest to relacja inwestycji krótkoterminowych i należności krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych.

Tabl. 26. **Wybrane wskaźniki ekonomiczno-finansowe w badanych przedsiębiorstwach niefinansowych**

Wyszczególnienie	2010	2014	2015
	w %		
POLSKA			
Wskaźnik poziomu kosztów	94,7	95,7	95,7
Wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	5,2	4,5	4,5
Wskaźnik rentowności obrotu brutto	5,3	4,3	4,3
Wskaźnik rentowności obrotu netto	4,4	3,7	3,6
Wskaźnik płynności finansowej I stopnia	39,7	38,9	38,3
Wskaźnik płynności finansowej II stopnia	105,5	102,5	101,0
OPOLSKIE			
Wskaźnik poziomu kosztów	94,9	96,2	95,7
Wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	4,7	4,0	4,3
Wskaźnik rentowności obrotu brutto	5,1	3,8	4,3
Wskaźnik rentowności obrotu netto	4,1	3,0	3,5
Wskaźnik płynności finansowej I stopnia	24,0	24,3	27,5
Wskaźnik płynności finansowej II stopnia	94,4	90,3	91,2

Wartość aktywów obrotowych badanych przedsiębiorstw niefinansowych w końcu 2015 r. wyniosła 10392,8 mln zł i w porównaniu z 2014 r. wzrosła o 10,2%, a w stosunku do 2010 r. – o 27,2%.

Na koniec 2015 r. zobowiązania długo- i krótkoterminowe (bez funduszy specjalnych) wyniosły 9383,2 mln zł i wzrosły w skali roku o 9,6%, a w relacji do 2010 r. o 18,3%.

Dane prezentujące wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych w województwie opolskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

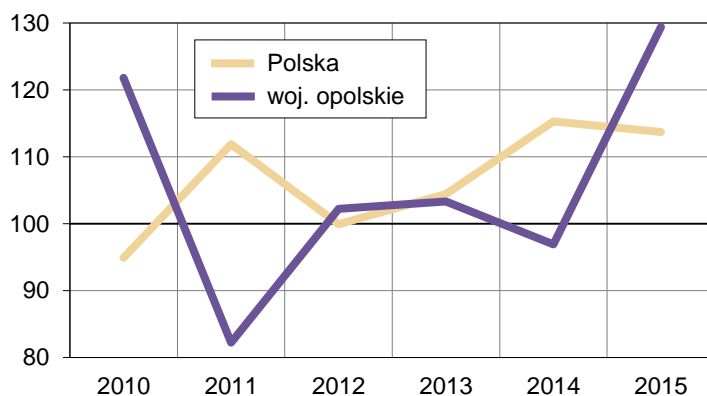
— „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa opolskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,

— „Biuletyn statystyczny województwa opolskiego” – publikacja dostępna co kwartał, jak również w Banku Danych Lokalnych.

NAKŁADY INWESTYCYJNE

W 2015 r. w odniesieniu do roku poprzedniego odnotowano wzrost nakładów inwestycyjnych zrealizowanych przez przedsiębiorstwa mające siedzibę na terenie województwa opolskiego. Rozpoczęto więcej inwestycji, przy niższej łącznej wartości kosztorysowej.

Wyk. 64. **Dynamika nakładów inwestycyjnych ogółem**
(ceny bieżące)
Rok poprzedni = 100

Nakłady inwestycyjne (w cenach bieżących) poniesione w 2015 r. przez badane przedsiębiorstwa mające siedzibę na terenie województwa opolskiego na nowe obiekty majątkowe oraz ulepszenie istniejących, wynosiły 1614,8 mln zł i były o 29,4% wyższe od zrealizowanych rok wcześniej. Wzrost wartości nakładów inwestycyjnych odnotowano w 14 województwach, w tym największy w województwie

lubuskim (o 57,9%). Spadek natomiast wystąpił w 2 województwach, a największy odnotowano w województwie świętokrzyskim (o 5,3%). W kraju w 2015 r. wartość nakładów inwestycyjnych w odniesieniu do 2014 r. wzrosła o 13,7%.

Nakłady inwestycyjne są to nakłady finansowe lub rzeczowe, których celem jest stworzenie nowych środków trwałych lub ulepszenie (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja lub modernizacja) istniejących obiektów majątku trwałego, a także nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji. Nakłady inwestycyjne dzielą się na nakłady na środki trwałe oraz pozostałe nakłady.

Tabl. 27. **Nakłady inwestycyjne** (ceny bieżące)

Wyszczególnienie	2010	2014	2015
POLSKA			
Ogółem w mln zł	89236,8	119982,2	136474,6
w tym – w % – nakłady na:			
Budynki i budowle	42,1	40,8	39,3
Zakupy	56,8	57,9	59,4
maszyn, urządzeń technicznych i narzędzi	45,5	45,9	46,4
środków transportu	11,3	12,0	13,0
OPOLSKIE			
Ogółem w mln zł	1485,4	1248,2	1614,8
w tym – w % – nakłady na:			
Budynki i budowle	34,7	35,1	43,0
Zakupy	64,6	64,4	56,7
maszyn, urządzeń technicznych i narzędzi	58,8	53,1	46,8
środków transportu	5,8	11,3	9,9

W 2015 r. w województwie opolskim z ogólnej kwoty nakładów inwestycyjnych na budynki i budowlę wydatkowano 694,0 mln zł (więcej o 58,6% niż rok wcześniej), na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia – 756,1 mln zł (więcej o 14,0%), a na środki transportu – 160,3 mln zł (więcej o 14,1%).

Nakłady na środki trwałe są to nakłady na:

- *budynki i budowlę (obejmują budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej), w tym m.in. roboty budowlano-montażowe, dokumentacje projektowo-kosztorysowe;*
- *maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem);*
- *środki transportu;*
- *inne, tj. melioracje szczegółowe, koszty ponoszone przy nabyciu gruntów i używanych środków trwałych oraz inwentarz żywy (stado podstawowe) i zasadzenia wieloletnie, a ponadto odsetki od kredytów i pożyczek inwestycyjnych za okres realizacji inwestycji (uwzględnione wyłącznie w danych wyrażonych w cenach bieżących), z wyjątkiem odsetek nieuwzględnionych w wartości nakładów na środki trwałe przez podmioty stosujące Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR), wprowadzone od 1 I 2005 r.*

Pozostałe nakłady są to nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji oraz inne koszty związane z realizacją inwestycji. Nakłady te nie zwiększają wartości środków trwałych.

Wartość zakupów inwestycyjnych osiągnęła 916,4 mln zł i w porównaniu z rokiem poprzednim zwiększyła się o 14,0%, a udział tych zakupów w ogólnej liczbie nakładów inwestycyjnych zmniejszył się w skali roku o 7,7 p. proc.

Wzrost nakładów inwestycyjnych w porównaniu z 2014 r. odnotowano m.in. w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 75,5%), przetwórstwie przemysłowym (o 40,3%) oraz obsłudze rynku nieruchomości (o 32,1%). Spadek nakładów miał miejsce m.in. w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 48,1%) oraz budownictwie (o 38,0%).

W 2015 r. inwestowały głównie przedsiębiorstwa prowadzące działalność w zakresie przetwórstwa przemysłowego, które zrealizowały 73,1% ogółu nakładów inwestycyjnych poniesionych w województwie opolskim (przed rokiem – 67,4%), w kraju odpowiednio: 33,3% i 33,1%.

W województwie opolskim w 2015 r. inwestorzy rozpoczęli realizację 761 nowych inwestycji o łącznej wartości kosztorysowej 483,7 mln zł (w roku poprzednim 636 nowych inwestycji o wartości 936,9 mln zł). W kraju w omawianym okresie wzrosła liczba rozpoczętych inwestycji (o 7,6%), a spadła ich wartość kosztorysowa (o 0,1%).

W województwie opolskim w badanym okresie na ulepszenie (tj. przebudowę, rozbudowę, rekonstrukcję lub modernizację) istniejących środków trwałych przypadało 26,6% wartości kosztorysowej wszystkich inwestycji rozpoczętych (przed rokiem – 56,3%).

Dane prezentujące nakłady inwestycyjne w województwie opolskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa opolskiego” – opracowanie sygnałowe dostępne co miesiąc,
 - „Biuletyn statystyczny województwa opolskiego” – publikacja dostępna co kwartał, jak również w Banku Danych Lokalnych.
-

I. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE OPOLSKIM

SELECTED DATA ON OPOLSKIE VOIVODSHIP

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	2013	2014	2015	SPECIFICATION
Ludność ^a w tys.	1047,4	1017,2 ^b	1014,0 ^b	1010,2 ^b	1004,4 ^b	1000,9 ^b	996,0 ^b	Population ^a in thous.
Na 1000 ludności:								Per 1000 population:
małżeństwa zawarte	4,74	5,59	5,13	5,29	4,71	4,81	4,93	marriages contracted
urodzenia żywe	8,10	9,00	8,55	8,83	8,17	8,57	8,30	live births
zgony	9,03	9,70	9,57	10,06	10,20	9,78	10,48	deaths
przyrost naturalny	-0,93	-0,71	-1,02	-1,23	-2,03	-1,21	-2,18	natural increase
saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały	-3,04	-1,76	-2,22	-2,15	-3,31	-2,25	-2,38 ^c	internal and international net migration for permanent residence
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ^d w tys.	93,0	96,6	96,8	96,3	90,9	91,6	93,1	Average paid employment in the enterprise sector ^d in thous.
rok poprzedni = 100	x	98,1	100,2	99,4	94,4	100,8	101,6	previous year = 100
Bezrobotni zarejestrowani ^a w tys.	69,4	48,8	48,0	51,8	51,6	42,4	36,2	Registered unemployed persons ^a in thous.
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^{ae} w %	18,7	13,6	13,3	14,4	14,2	11,8*	10,2	Registered unemployment rate ^{ae} in %
Udział bezrobotnych bez prawa do zasiłku w ogólnej liczbie bezrobotnych ^a w %	86,6	85,8	84,2	83,9	85,4	86,1	86,8	Unemployed persons without benefit rights in total number of unemployed persons ^a in %
Bezrobotni na 1 ofertę pracy ^a	224	46	65	109	67	39	22	Unemployed persons per job offer ^a
Współczynnik aktywności zawodowej na podstawie BAEL ^f w %	53,8	53,4	53,4	54,4	53,6	54,0	54,3	Activity rate on the basis of LFS ^f in %
Wskaźnik zatrudnienia na podstawie BAEL ^f w %	44,7	48,2	48,4	49,2	48,5	49,8	50,8	Employment rate on the basis of LFS ^f in %
Stopa bezrobocia na podstawie BAEL ^f w %	17,0	9,7	9,3	9,5	9,4	7,8	6,5	Unemployment rate on the basis of LFS ^f in %

a Stan w końcu roku. b Dane opracowano na podstawie wyników NSP'2011. c Przy obliczaniu salda migracji uwzględniono: w przypadku migracji wewnętrznych – dane za 2015 r., w przypadku migracji zagranicznych – dane dotyczą 2014 r. ze względu na niedostateczną jakość danych za 2015 r. (brak kompletności). d Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. e Stopę bezrobocia podaje się z uwzględnieniem pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie (będących składową cywilnej ludności aktywnej zawodowo) wyszacowanych: dla 2005 r. – na podstawie wyników NSP'2002 oraz PSR'2002; dla lat 2010–2015 – na podstawie wyników PSR'2010. Dane za lata 2010–2015 nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie. f Przeciętne w roku. Dla lat 2010–2015 dane nie są w pełni porównywalne z wynikami badań z poprzednich lat, z powodu zmian metodologii i nowej podstawy uogólniania danych.

a As of the end of the year. b Data were compiled on the basis of the results of the Population and Housing Census 2011. c In calculating the net migration was taken into account: in case of the internal migration – data for 2015, in case of the international migration – data relate to 2014 due to the insufficient quality of the data for 2015 (lack of completeness). d Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. e The unemployment rate is given considering employed persons on private farms in agriculture (as part of the economically active civilian population) estimated: for 2005 – on the basis of the results of the Population and Housing Census 2002 as well as Agricultural Census 2002 and for the years 2010–2015 – on the basis of the results of the Agricultural Census 2010. Data for 2010–2015 are not strictly comparable to those for previous years. f Annual averages. For 2010–2015 data are not fully comparable with the results of the surveys for previous years due to methodological changes and a new base for generalization of the results.

I. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE OPOLSKIM (cd.)*SELECTED DATA ON OPOLSKIE VOIVODSHIP (cont.)*

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	2013	2014	2015	SPECIFICATION
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ^a w zł	2206,17	3035,73	3187,01	3226,97	3351,15	3533,89	3699,85	<i>Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector^a in zł</i>
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów w tys.	215,6	211,5	208,1	204,5	201,8	201,8	<i>Average monthly number of retirees and pensioners in thous.</i>
rok poprzedni = 100	x	98,4	98,1	98,4	98,3	98,7	100,0	<i>previous year = 100</i>
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS w zł	1560,14	1640,76	1729,76	1827,00	1887,91	1948,36	<i>Average monthly gross retirement pay and pension paid by ZUS in zł</i>
rok poprzedni = 100	x	106,6	105,2	105,4	105,6	103,3	103,2	<i>previous year = 100</i>
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w zł ..	.	1017,25	1052,01	1123,30	1187,16	1210,39	1245,08	<i>Average monthly gross retirement pay and pension for farmers in zł</i>
rok poprzedni = 100	x	105,0	103,4	106,8	105,7	102,0	102,9	<i>previous year = 100</i>
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych (rok poprzedni = 100):								<i>Price indices of consumer goods and services (previous year = 100):</i>
ogółem	102,2	102,8	104,4	103,7	100,7	99,7	98,9	<i>total</i>
żywność i napoje bezalkoholowe	102,3	102,6	106,4	104,6	102,4	98,9	98,2	<i>food and non-alcoholic beverages</i>
odzież i obuwie	93,1	95,3	98,6	94,5	93,5	94,8	94,5	<i>clothing and footwear</i>
mieszkanie	103,8	103,2	105,0	104,7	101,6	100,7	100,3	<i>dwelling</i>
Plony zbóż podstawowych (z mieszankami zbożowymi) z 1 ha w dt	46,2	48,7	50,8	51,1	48,6	57,9	51,1	<i>Basic cereals (including cereal mixed) yields per 1 ha in dt</i>
Obsada zwierząt gospodarskich na 100 ha użytków rolnych (stan w czerwcu) ^b w szt.:								<i>Livestock per 100 ha of agricultural land (as of June)^b in head:</i>
bydło	22,6	23,9	23,0	22,4	21,6	23,6	23,4	<i>cattle</i>
trzoda chlewna ^c	134,2	117,2	120,6	90,5	78,2	86,4	83,0	<i>pigs^c</i>

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b W 2010 r. dane PSR'2010 – według stanu w dniu 30 VI. c W 2005 r. oraz w latach 2011–2013 – stan w końcu lipca.

a Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. b In 2010 data of Agricultural Census 2010 – as of 30 VI. c In 2005 as well as 2011–2013 as of the end of July.

I. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE OPOLSKIM (cd.)
SELECTED DATA ON OPOLSKIE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	2013	2014	2015	SPECIFICATION
Wskaźniki cen skupu (rok poprzedni = 100):								Price indices of procurement (previous year = 100):
ziarna zbóż (bez siewnego)	77,8	128,5	127,2	109,8	89,9	82,1	99,3	cereal grains (excluding sowing seed)
żywca rzeźnego wołowego (bez cieląt)	123,8	98,7	120,3	109,6	96,3	98,4	104,2	cattle for slaughter (excluding calves)
żywca rzeźnego wieprzowego	94,0	84,8	118,7	116,3	97,4	91,0	88,2	pigs for slaughter
Relacje cen skupu ^a 1 kg żywca wieprzowego do cen targowiskowych:								Procurement price ^a per kg of pigs for slaughter to marketplace prices:
1 kg żyta	7,9	5,8	5,3	5,7	7,3	7,6	6,7	per kg of rye
1 kg jęczmienia	8,2	5,5	5,8	6,1	6,0	6,3	per kg of barley
Produkcja sprzedana przemysłu ^b (rok poprzedni = 100; ceny stałe)	x	90,3	106,1	102,0	97,8	103,8	108,2	Sold production of industry ^b (previous year = 100; constant prices)
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle ^b w tys.	59,0	55,5	55,0	54,6	51,8	52,2	53,8	Average paid employment in industry ^b in thous.
rok poprzedni = 100	x	96,6	99,1	99,4	94,8	100,8	103,0	previous year = 100
Produkcja sprzedana budownictwa ^b (rok poprzedni = 100; ceny bieżące)	x	107,5	115,6	83,3	94,4	121,4	105,6	Sold production of construction ^b (previous year = 100; current prices)
Produkcja budowlano-montażowa ^b (rok poprzedni = 100; ceny bieżące)	x	126,3	99,6	84,6	91,6	121,7	103,9	Construction and assembly production ^b (previous year = 100; current prices)
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie ^b w tys.	5,7	8,1	8,3	8,4	7,1	7,8	7,5	Average paid employment in construction ^b in thous.
rok poprzedni = 100	x	103,6	102,3	100,7	85,0	109,8	96,5	previous year = 100

a Ceny bieżące bez VAT. b Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Current prices excluding VAT. b Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons.

I. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE OPOLSKIM (dok.)*SELECTED DATA ON OPOLSKIE VOIVODSHIP (cont.)*

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	2013	2014	2015	SPECIFICATION
Mieszkania oddane do użytkowania	1157	2149	1715	1820	1745	1933	1723	<i>Dwellings completed</i>
rok poprzedni = 100	93,9	121,7	79,8	106,1	95,9	110,8	89,1	<i>previous year = 100</i>
na 1000 ludności	1,1	2,1	1,7	1,8	1,7	1,9	1,7	<i>per 1000 population</i>
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²	120,5	113,9	131,6	126,3	133,2	126,2	130,8	<i>average useful floor area of dwelling in m²</i>
Sprzedaż detaliczna towarów ^a (rok poprzedni = 100; ceny bieżące)	x	113,1	113,5	89,2	101,2	102,2	101,4	<i>Retail sales of goods^a (previous year = 100; current prices)</i>
Podmioty gospodarki narodowej ^b	90597	99118	97560	98741	100038	100077	100432	<i>Entities of the national economy^b</i>
rok poprzedni = 100	102,5	103,8	98,4	101,2	101,3	100,0	100,4	<i>previous year = 100</i>
w tym spółki handlowe	4467	5363	5578	5861	6318	6676	7079	<i>of which commercial companies</i>
rok poprzedni = 100	103,5	104,3	104,0	105,1	107,8	105,7	106,0	<i>previous year = 100</i>
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	1190	1395	1410	1428	1461	1494	1482	<i>of which with foreign capital participation</i>
rok poprzedni = 100	103,7	102,1	101,1	101,3	102,3	102,3	99,2	<i>previous year = 100</i>
Wskaźnik poziomu kosztów w przedsiębiorstwach niefinansowych ^c w %	94,9	95,0	96,9	96,6	96,2	95,7	<i>Cost level indicator in non-financial enterprises^c in %</i>
Wskaźnik rentowności obrotu w przedsiębiorstwach niefinansowych ^c w %:								<i>Turnover profitability rate in non-financial enterprises^c in %:</i>
brutto	5,1	5,0	3,1	3,4	3,8	4,3	<i>gross</i>
netto	4,1	3,9	2,3	2,7	3,0	3,5	<i>net</i>
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach ^c (ceny bieżące) w mln zł	913,2	1485,4	1221,7	1248,0	1288,7	1248,2	1614,8	<i>Investment outlays in enterprises^c (current prices) in mln zł</i>
rok poprzedni = 100 (ceny bieżące)	x	121,8	82,2	102,2	103,3	96,9	129,4	<i>previous year = 100 (current prices)</i>

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b W rejestrze REGON; bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie; stan w końcu roku. c Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób; patrz uwagi ogólne ust. 10 na str. 9.

a Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. b In the REGON register; excluding persons tending private farms in agriculture; as of the end of the year. c Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 49 persons; see general notes, item 10 on page 9.

II. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE OPOLSKIM WEDŁUG MIESIĘCY
SELECTED DATA ON OPOLSKIE VOIVODSHIP BY MONTHS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION A – 2014 B – 2015		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Ludność ^a w tys.	A	.	.	1003,4	.	.	1002,6	.	.	1001,9	.	.	1000,9
Population ^a in thous.	B	998,9	996,0
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ^b w tys.	A	90,8	91,2	91,1	91,5	91,4	91,6	91,4	91,7	92,0	91,9	91,9	91,8
Average paid employment in the enterprise sector ^b in thous.	B	92,9	93,2	93,2	92,9	92,9	92,8	92,9	92,6	92,5	92,7	92,9	92,9
poprzedni miesiąc = 100	A	101,0	100,5	99,8	100,5	99,9	100,2	99,8	100,3	100,3	99,9	100,0	99,9
previous month = 100	B	101,2	100,3	100,0	99,6	100,0	100,0	100,1	99,6	100,0	100,2	100,2	99,9
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	98,3	99,6	99,5	100,0	100,2	100,5	100,5	101,2	101,6	102,3	102,5	102,2
corresponding month of previous year = 100	B	102,4	102,1	102,4	101,5	101,6	101,4	101,6	101,0	100,6	100,9	101,1	101,1
Bezrobotni zarejestrowani ^a w tys.	A	55,0	54,3	52,2	49,6	47,6	45,3	44,5	43,7	42,7	41,3	41,4	42,4
Registered unemployed persons ^a in thous.	B	44,4	44,5	42,9	41,2	39,5	37,2	35,7	35,1	34,3	33,8	34,0	36,2
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^a w %	A	15,0	14,8	14,3	13,7	13,2	12,7	12,4	12,3	12,0	11,7	11,7	11,8*
Registered unemployment rate ^a in %	B	12,3	12,3	11,9	11,5	11,0	10,5	10,1	9,9	9,7	9,6	9,6	10,2
Oferty pracy zgłoszone w ciągu miesiąca	A	2620	2972	3937	2748	3264	3033	3416	3193	5020	3310	2866	2368
Job offers declared during a month	B	3122	3391	3819	3461	3367	3592	4647	3662	4251	3703	2897	3314
Bezrobotni na 1 ofertę pracy ^a	A	36	33	23	22	19	16	13	16	11	13	18	39
Registered unemployed persons per job offer ^a	B	23	19	16	13	13	11	10	9	9	12	14	22
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ^b w zł	A	3365,59	3323,76	3531,08	3646,53	3537,14	3472,44	3574,22	3488,12	3565,07	3597,62	3592,08	3755,85
Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector ^b in zł	B	3545,06	3479,47	3776,89	3914,19	3533,01	3621,75	3704,87	3602,47	3661,73	3743,99	3762,04	3972,41
poprzedni miesiąc = 100	A	93,7	98,8	106,2	103,3	97,0	98,2	102,9	97,6	102,2	100,9	99,8	104,6
previous month = 100	B	94,4	98,1	108,5	103,6	90,3	102,5	102,3	97,2	101,6	102,2	100,5	105,6
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	105,1	105,2	103,9	106,4	109,0	106,0	105,6	104,6	107,1	105,3	104,5	104,5
corresponding month of previous year = 100	B	105,3	104,7	107,0	107,3	99,9	104,3	103,7	103,3	102,7	104,1	104,7	105,8

a Stan w końcu okresu. b Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
a As of the end of the period. b Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons.

II. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE OPOLSKIM WEDŁUG MIESIĘCY (cd.)

SELECTED DATA ON OPOLSKIE VOIVODSHIP IN MONTHS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION A – 2014 B – 2015	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
Wskaźniki cen: Price indices of:													
towarów i usług konsumpcyjnych consumer goods and services													
analogiczny kwartał poprzedniego roku = 100 corresponding quarter of previous year = 100	A	.	100,5 ^a	.	.	100,1 ^b	.	.	99,3 ^c	.	.	98,9 ^d	
B	.	.	98,2 ^a	.	.	98,9 ^b	.	.	99,2 ^c	.	.	99,4 ^d	
skupu ziarna zbóż ^e : procurement of cereal grain ^e :													
poprzedni miesiąc = 100	A	99,8	97,9	100,3	102,9	99,7	98,1	83,2	99,5	96,7	97,9	102,4	104,8
poprzedni miesiąc = 100	B	108,1	100,0	97,1	99,4	95,9	101,3	101,4	100,6	101,0	101,0	101,0	100,6
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	73,3	72,6	75,2	79,3	79,7	83,6	80,1	94,1	86,7	81,0	83,7	83,0
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	B	89,8	91,7	88,8	85,8	82,5	85,2	103,8	104,9	109,6	113,0	111,5	107,0
skupu żywca rzeźnego wołowego (bez cieląt): procurement of cattle for slaughter (excluding calves):													
poprzedni miesiąc = 100	A	103,0	102,7	95,1	99,8	97,4	98,4	100,1	92,4	103,4	99,7	99,5	109,0
poprzedni miesiąc = 100	B	96,6	108,4	101,6	97,7	88,6	107,6	92,6	105,1	102,0	96,2	101,6	103,1
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	95,4	107,4	99,4	96,1	98,6	99,8	93,8	91,5	94,4	87,7	94,7	99,3
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	B	93,2	98,4	105,2	103,0	93,6	102,4	94,7	107,7	106,2	102,6	104,7	99,1
skupu żywca rzeźnego wieprzowego: procurement of pigs for slaughter:													
poprzedni miesiąc = 100	A	95,4	90,8	104,7	107,7	100,6	104,1	99,3	96,2	97,0	93,0	97,1	91,5
poprzedni miesiąc = 100	B	98,8	108,1	100,2	101,3	94,6	105,9	99,7	100,1	105,7	94,9	87,2	98,9
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	98,0	88,8	89,4	96,5	100,6	97,0	91,5	85,8	82,4	80,1	84,1	78,4
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	B	81,2	96,6	92,4	87,0	81,8	83,2	83,5	86,8	94,6	96,6	86,7	93,8

a–d Dane dotyczą okresów (miesiący): a I–III, b IV–VI; c VII–IX; d X–XII. e Podstawowych łącznie z mieszkankami zbożowymi (bez ziarna siewnego).

a–d Data concern periods (months): a I–III; b IV–VI; c VII–IX; d X–XII. e Basic including cereal mixed (excluding sowing seed).

II. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE OPOLSKIM WEDŁUG MIESIĘCY (cd.)

SELECTED DATA ON OPOLSKIE VOIVODSHIP BY MONTHS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION A – 2014 B – 2015		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Relacja ceny skupu ^a 1 kg żywca wieprzowego do ceny targowiskowej 1 kg żyta <i>Procurement price^a per kg of pigs for slaughter to marketplace price per kg of rye</i>	A	6,5	x	x	x	x	x	x	x	6,7	9,0	8,0	7,5
	B	8,6	8,6	7,8	7,0	6,0	6,8	6,2	8,2	7,7	6,3	5,0	5,4
Produkcja sprzedana przemysłu ^b (ceny stałe): <i>Sold production of industry^b (constant prices):</i>													
poprzedni miesiąc = 100 <i>previous month = 100</i>	A	103,3	101,3	113,2	99,5	97,3	99,7	105,1	87,7	118,9	102,3	86,1	96,1
	B	101,0	102,8	117,0	94,0	99,0	103,3	102,1	90,0	115,5	100,7	96,9	89,2
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 <i>corresponding month of previous year = 100</i>	A	103,4	107,6	113,4	107,3	106,4	103,2	104,0	94,7	105,5	101,9	98,2	106,1
	B	103,8	105,3	108,7	102,7	104,6	108,4	105,4	108,1	104,9	103,3	116,2	107,8
Produkcja budowlano-montażowa ^b (ceny bieżące): <i>Construction and assembly production^b (current prices):</i>													
poprzedni miesiąc = 100 <i>previous month = 100</i>	A	41,8	145,3	120,7	91,7	132,1	96,1	98,4	113,1	110,1	96,0	105,3	110,2
	B	44,5	141,4	134,8	91,9	96,2	111,7	94,4	89,4	109,4	114,2	87,5	134,5
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 <i>corresponding month of previous year = 100</i>	A	112,5	139,4	139,2	141,0	134,4	149,0	109,9	121,4	113,7	110,9	118,5	116,5
	B	123,9	120,6	134,7	135,0	98,3	114,2	109,6	86,6	86,0	102,2	85,0	103,8
Mieszkania oddane do użytkowania (od początku roku) <i>Dwellings completed (since the beginning of the year)</i>	A	144	372	521	679	762	888	1041	1133	1299	1624	1778	1933
	B	119	230	381	483	603	743	841	1019	1247	1385	1554	1723
analogiczny okres poprzedniego roku = 100 <i>corresponding period of previous year = 100</i>	A	84,7	113,1	116,8	125,3	115,6	119,7	115,3	99,7	99,4	112,2	113,8	110,8
	B	82,6	61,8	73,1	71,1	79,1	83,7	80,8	89,9	96,0	85,3	87,4	89,1

a Ceny bieżące bez VAT. b Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Current prices excluding VAT. b Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons.

II. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE OPOLSKIM WEDŁUG MIESIĘCY (dok.)

SELECTED DATA ON OPOLSKIE VOIVODSHIP BY MONTHS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION A – 2014 B – 2015		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Sprzedaż detaliczna towarów ^a (ceny bieżące): <i>Retail sales of goods^a (current prices):</i>													
poprzedni miesiąc = 100	A	79,7	107,6	107,3	107,1	92,6	97,8	108,5	99,7	100,5	107,9	84,1	120,2
<i>previous month = 100</i>	B	76,3	96,8	127,1	101,0	97,4	101,2	100,0	100,5	97,3	111,9	87,5	111,3
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	103,7	112,6	101,7	114,2	102,5	99,4	98,4	99,5	102,1	105,0	97,6	105,8
<i>corresponding month of previous year = 100</i>	B	101,2	91,1	107,9	101,8	107,0	110,8	102,1	102,9	99,7	103,4	107,6	99,6
Podmioty gospodarki narodowej ^b	A	99964	100002	100123	100031	100001	99853	99626	99562	99643	99710	99771	100077
<i>Entities of the national economy^b</i>	B	99997	100010	99956	100087	100101	100296	100430	100556	100702	100820	100662	100432
w tym spółki handlowe	A	6351	6381	6418	6445	6468	6497	6521	6531	6553	6590	6633	6676
<i>of which commercial companies</i>	B	6717	6754	6783	6815	6843	6884	6923	6961	7001	7027	7053	7079
w tym z udziałem kapitału zagranicznego ...	A	1462	1464	1472	1472	1473	1479	1479	1479	1478	1481	1489	1494
<i>of which with foreign capital participation</i>	B	1491	1488	1492	1493	1495	1491	1487	1485	1484	1481	1484	1482
Wskaźnik rentowności obrotu w przedsiębiorstwach niefinansowych ^c : <i>Turnover profitability rate in non-financial enterprises^c:</i>													
brutto w %	A	.	.	3,6	.	.	3,9	.	.	4,3	.	.	3,8
<i>gross in %</i>	B	.	.	4,2	.	.	4,2	.	.	4,6	.	.	4,3
netto w %	A	.	.	2,9	.	.	3,2	.	.	3,5	.	.	3,0
<i>net in %</i>	B	.	.	3,4	.	.	3,4	.	.	3,9	.	.	3,5
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach ^c (ceny bieżące) w mln zł	A	.	.	202,1	.	.	473,4	.	.	797,5	.	.	1248,2
<i>Investment outlays in enterprises^c (current prices) in mln zł</i>	B	.	.	297,7	.	.	668,0	.	.	1091,2	.	.	1614,8
analogiczny okres poprzedniego roku = 100 (ceny bieżące)	A	x	x	100,2	x	x	87,9	x	x	94,2	x	x	96,9
<i>corresponding period of previous year = 100 (current prices)</i>	B	x	x	147,4	x	x	141,1	x	x	136,8	x	x	129,4

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b W rejestrze REGON; bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie; stan w końcu okresu. c Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób; dane prezentowane są narastająco; patrz uwagi ogólne ust. 10 na str. 9.

a Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. b In the REGON register; excluding persons tending private farms in agriculture; as of the end of the period. c Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 49 persons; data are presented cumulatively; see general notes item 10 on page 9.